

فهرست

شِهْرُ الْأَصْفَهَنِ

عنوان

دَسْ

عندي لهم

٨	ذَكَرَ هُوَ اللَّهُ	الدَّرْسُ الْأَوَّلُ
٣٧	الْمَوَاعِظُ الْعَدْدِيَّةُ	الدَّرْسُ الثَّانِي
٥٦	مَطْرُ السَّمَكِ - التَّعَايُشُ السَّلَمِيُّ	الدَّرْسُ التَّالِثُ وَالرَّابِعُ
٨٥	هَذَا خَلْقُ اللَّهِ	الدَّرْسُ الْخَامِسُ
١١٠	ذُو الْقَرْنَيْنِ	الدَّرْسُ السَّادُسُ
١٣٢	يَا مَنْ فِي الْبَحَارِ عَجَابَتُهُ	الدَّرْسُ السَّابِعُ
١٥٠	صِنَاعَةُ التَّلَمِيعِ فِي الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ	الدَّرْسُ الثَّامِنُ

عندي يان لهم

١٦٩	مِنْ آيَاتِ الْأَخْلَاقِ	الدَّرْسُ الْأَوَّلُ
١٩٠	فِي مَخْضُرِ الْمَعْلُومِ	الدَّرْسُ الثَّانِي
٢١٠	عَجَابِتُ الْأَشْجَارِ	الدَّرْسُ التَّالِثُ
٢٢٨	آدَابُ الْكَلَامِ	الدَّرْسُ الرَّابِعُ
٢٤٦	الْكِذْبُ مِفْتَاحٌ لِكُلِّ شَرٍّ	الدَّرْسُ الْخَامِسُ
٢٦٦	آنَهُ مَارِي شِيمِل	الدَّرْسُ السَّادُسُ
٢٨٥	تَأْثِيرُ الْلُّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ عَلَى الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ	الدَّرْسُ السَّابِعُ
٣٠٦		پاسخنامه تشریحی
٤٤٣		پاسخنامه کلیدی

الدَّرْسُ الْأُولُ

مِنْ آيَاتِ الْأَخْلَاقِ

اسْمَ التَّقْصِيرِ وَاسْمَ الْمَكَانِ

أَوْزَانُ الْإِسْمَاءِ

یاد گرفتیم که وزن اسم‌ها در ترجمه آن‌ها تأثیرگذار است و در همین رابطه با اسم فاعل و اسم مفعول و اسم مبالغه آشنا شدیم که خلاصه آن در جدول زیر آمده است:

شاعر، حافظة، عالمات، صاديقين و ...			
هادي، شاكي، ساعي، راعي و ... (فاعي)			
آخر، آسیف، أمير، آجل و ... (أَفْعَلُ)			
فَعَال ← كَفَارٌ، حُرَّاسٌ، تُجَارٌ و ...	وزن فاعل	ثلاثی مجرد	اسم فاعل
فَعْلَة ← طَبَّة، خَدْمَة، كَفَرَةٍ و ...	جمع مكسر		
فَعَلَاء ← شُعَرَاءُ، فُضَلاءُ، صُلَحَاءُ و ...			
فَعَلَاءُ، فَعَلَى، مُفَسِّدٌ، مُكَبِّرٌ، مُتَقْدِمٌ، مُسْتَخْدِمٌ	ـ مـ ...	ثلاثی مزید	

المعروف، مشهورة، مظلومين، مخلوقات و ...			
مَهْدِيٌّ، مَرْضِيٌّ، مَخْفِيٌّ و ... (مفهي)	وزن مفعول	ثلاثی مجرد	اسم مفعول
مَفَاعِيلُ ← مَفاهِيمٌ، مَحَاصِيلٌ، مَشَاهِيرٌ و ...	ـ جمع مكسر		
مُطَهَّرٌ، مُحْتَرَمٌ، مُنْزَلٌ و ...	ـ مـ ...	ثلاثی مزید	

علام، شَكَاكٌ، رَزَاقٌ، كَذَابٌ، سَتَارٌ و ...	وزن فعال	اسم مبالغه
فَهَامَة، عَلَامَة، حَتَّانَةٌ و ...	وزن فعالة	

نکره مصدرهایی که بر وزن «مفعاًلة» هستند را با اسم مفعول اشتباہ نگیریم، مثلًا «مجاهدة، مناسبة و ...».

نکره اگر وزن‌های «فَعَال» یا «فَعَالَة» بر شغل یا وسیله‌ای دلالت کنند باز هم آن را اسم مبالغه به حساب می‌آوریم: «فتاحة (دریازک) - ثلّاجة (یخچال) - فلّاح (کشاورز) - خَبَاز (نانوا) و ...»

۱) اسم‌های تفضیل را چگونه از کلمات دیگر تشخیص دهیم؟!

پیشخوان ۱) اسم تفضیل با چه وزن‌هایی ساخته می‌شود؟!

۲) اسم‌های تفضیل خاص کدامند؟!

۲) اسم‌های تفضیل را چگونه ترجمه کنیم؟!

۳) خیر و شرّ چه خاصیت ویژه‌ای دارند؟!

۳) اسم مکان چه اوزانی دارد؟!

۴) اسم مشتق چگونه اسمی است؟!

و حالا در ادامه این بحث می‌خواهیم وزن‌ها و ساختارهای جدیدی را بشناسیم که در ترجمه اسم‌ها تأثیر دارد.

اسْمَ تَفْضِيلٍ

به جملات زیر دقت کنید: ۱) علی از دوستان خود **داناتر** است.

گاهی می‌خواهیم بین انسان‌ها یا اشیاء، مقایسه‌ای انجام بدیم کدامیک برتر هستند. در زبان فارسی برای این کار از صفت عالی یا صفت تفضیلی کمک می‌گیریم و در زبان عربی از اسم تفضیل برای این کار استفاده می‌شود.

برای ساخت اسم تفضیل در عربی از وزن‌های زیر استفاده می‌کنیم.

أَفْعُل (برای مذکور) ← أَجْمَل (زیباتر)، أَفْضَل (برتر، برترین)، أَكْرَم (گرامی‌تر، گرامی‌ترین) و ...

فُعْلَى (برای مؤنث) ← حُسْنَى، عَظَمَى، ذَنْبَى و ...

پس برای نوشتن همان جملات به زبان عربی به روش زیر عمل می‌کنیم:

۱) هذه السيارة أَجْمَل السيارات في العالم!

تخت عین ما لیس فیه اسم التفضیل:

- ۱) ﴿اللهُ أَكْرَمُ الْأَسْمَاءِ الْحُسْنَى﴾ ۲) الدنيا مزرعة الآخرة
[پاسخ] گزینه ۳) در این گزینه، کلمه‌ای بر وزن **أَفْعَل** یا **فُعْلَى** دیده نمی‌شود، ولی در گزینه‌های دیگر: گزینه ۱) «**حُسْنَى**» بر وزن **«فُعْلَى**» و اسم تفضیل است. / گزینه ۲): «الدنيا» بر وزن **«فُعْلَى**» و اسم تفضیل است. / گزینه ۴): «**أَكْثَرُ**» بر وزن **«أَفْعَلُ**» و اسم تفضیل است.

نکات تکمیلی:

- ۱) اسم‌های تفضیل ممکن است با کمی تغییر ظاهری در جمله حضور پیدا کنند، یعنی با وزن‌های زیر دیده می‌شوند:
✓ أَفْلَى ← أَهْمَّ (مهتر، مهمترین)، **أَحْبَّ** (محبوب‌تر، محبوب‌ترین)، **أَجْلَّ** (باشکوه‌تر، باشکوه‌ترین) و ...
✓ أَفْعَلَ ← أَعْلَى (بالاتر، بالاترین)، **أَغْلَى** (گران‌تر، گران‌ترین)، **أَخْفَى** (پنهان‌تر، پنهان‌ترین) و ...
[نکت] کلماتی که بر وزن **«أَفْعَلُ**» هستند اگر به یک ضمیر، متصل شوند، **(الف)** آن‌ها به صورت کشیده نوشته می‌شود، یعنی به صورت **«أَفْعَاهَا**» دیده می‌شوند.
مثال **أَنْثَى + كم ← أَنْثَاكِم**

تخت عین عباره لیس فیها اسم التفضیل:

- ۱) من أَهْمَّ أَسْبَابُ قَطْعِ التَّوَاصُلِ بَيْنِ النَّاسِ، الْغَيْبَةُ!
 ۲) إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ بَيْنَ الْعِبَادَاتِ أَخْفَاهَا!
 ۳) الْجَهْلُ أَشَدُ الْأَمْرَاضِ لِلْمُجَمَّعِ!
[پاسخ] گزینه ۴) در این گزینه، اسمی که بر وزن **«أَفْعَلُ**» یا **«فُعْلَى**» باشد، دیده نمی‌شود. دقت کنید که **«إِحْدَى»** با کسره شروع شده و اسم تفضیل نیست.
 بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه ۱): «أَهْمَّ» بر وزن **«أَفْلَى**» بوده و اسم تفضیل است. / گزینه ۲): «أَخْفَاهَا» در اصل **«أَخْفَى + هَا** بوده، پس **«أَخْفَى»** بر وزن **«أَفْعَلُ**» یک اسم تفضیل است. / گزینه ۳): «أَشَدُ» بر وزن **«أَفْلَى** یک اسم تفضیل است.

- ۱) اسم‌های تفضیلی که بر وزن **«أَفْعَلُ**» هستند معمولاً بر وزن **«أَفْاعِلُ**» جمع بسته می‌شوند.
مثال **أَكْبَرُ جَمْعٌ ← أَكْبَرٌ** **أَعْظَمُ جَمْعٌ ← أَعْظَمٌ** **أَفْضَلُ جَمْعٌ ← أَفْضَلٌ**
 ۲) در زبان عربی بیشتر رنگ‌ها و برخی عیب‌ها در حالت مذکور بر وزن **«أَفْعَلُ** و در حالت مؤنث بر وزن **«فَعْلَاءُ** آورده می‌شود. این کلمات را نباید اسم تفضیل بگیریم.
مثال **• رنگ ← أَخْضَرُ (خَضْرَاءُ): سبز - أَخْمَرُ (حَمْرَاءُ): سرخ - أَزْرَقُ (زَرْقَاءُ): آبی - أَصْفَرُ (صَفْرَاءُ): زرد و ...**
• عیب ← أَحْمَقُ (حَمْقَاءُ): -أَعْمَى (عَمْيَاءُ): نابینا - أَبْكَمُ (بَكْمَاءُ): لال و ...

- جمع‌بندی** با اطلاعاتی که تا الان به دست آورده‌یم، با چند نوع **«أَفْعَلُ**» آشنا شدیم که هر کدام کاربرد و معنای خاص خود را دارد و باید بتوانیم آن‌ها را در جملات از هم تشخیص بدیم.
 با **«أَفْعَلُ**» با اطلاعاتی که تا الان به دست آورده‌یم، با چند نوع **«أَفْعَلُ**» آشنا شدیم که هر کدام کاربرد و معنای خاص خود را دارد و باید بتوانیم آن‌ها را در جملات از هم تشخیص بدیم.
مثال **• با «تر» یا «ترین» ترجمه می‌شود.**
• مؤنث آن بر وزن **«فُعْلَى» است.**
• عیب و رنگ ← بـه یک رنگ یا عیب دلالت دارد.
• مؤنث آن بر وزن **«فَعْلَاءُ» است.**
• از باب **«إِفْعَالٌ» است.**
• مربوط به صیغه «هو» می‌باشد. **مثال **أَرْسَلَ، أَصْبَحَ، أَمْطَرَ و ...****
• ثالثی مجرد است.
• مربوط به «أنا» می‌باشد. **مثال **أَذْهَبُ، أَعْلَمُ و ...****

- ۱) **﴿إِنَّمَا أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾** با توجه به معنای آیه وجود ضمیر «ي» (من) مشخص می‌شود که **«أَعْلَمُ**» فعل مضارع است: «من **می‌دانم** آن‌چه را که شما نمی‌دانید».
 ۲) **﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهَدِيَّةِ﴾** با توجه به معنای آیه شریفه وجود ضمیر «هو» مشخص می‌شود که **«أَرْسَلَ**» فعل مضارع است، «او کسی است که پیامبرش را با هدایت **فرستاد**».

تخت عین ما فیه اسم التفضیل:

- ۱) إِشْتَرَى أَبِي لِأَخْتِي التَّغْفِيرَةَ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ!
 ۲) مَا قَسَمَ اللَّهُ لِلْعَبَادِ شَيْئًا أَفْضَلُ مِنَ الْعُقْلِ!
 ۳) لَاعِبُو هَذَا الْفَرِيقِ لَهُمْ ثُوبٌ أَخْضَرٌ!

- [پاسخ]** گزینه ۲) «**أَفْضَلُ**» بر وزن **أَفْعَلُ** بوده و اسم تفضیل به حساب می‌آید.
 بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه ۱): «**أَسَاوِرُ**» ظاهراً بر وزن **«أَفْاعِلُ**» است اما این کلمه، جمع **«سوار»** به معنای «دستبند» است و اسم تفضیل به حساب نمی‌آید. / گزینه ۳): «**أَخْضَرُ**» به معنای «رنگ سبز» است و اسم تفضیل نیست. / گزینه ۴): «**أَصْبَحَ**» فعل مضارع و به معنای «شد» است و نباید آن را اسم تفضیل بگیریم.

آخر	آخر	نوع کلمه
اسم فاعل	اسم تفضیل	ترجمه
پایان	دیگر	ترجمه
آخرة	آخری	مؤنث

کلمه «آخر» اسم تفضیل به حساب می‌آید^۱ و مؤنث آن «آخری» است؛ سعی کنید تفاوت آن را با «آخر» به خاطر بسپارید.

برای مقایسه میان مؤنث‌ها هم از وزن **أَفْعَل** استفاده می‌کنیم.
مثال مریم **أَعْلَم** من فاطمة.

اما اگر بخواهیم اسم تفضیل را به عنوان صفت یک اسم مؤنث به کار ببریم؛ غالباً از همان وزن **فُلْيَ** کمک می‌گیریم.

لست عین المناسب للفراغ: «أَخْتِي تَعْمَلُ فِي الْمُسْتَشْفِي وَتَخْدِمُ الْمَرْضِي!»

(۱) الْكَبِيرِ (۲) الْأَخْرَ (۳) الثَّانِي (۴) الْكَبِيرِ

پاسخ گزینه «۴» می‌خواهیم برای «أَخْتِ» صفت بیاوریم پس باید صفت آن مؤنث باشد. در بین گزینه‌ها تنها «الْكَبِيرِ» مؤنث است: «خواهر بزرگ‌تر» در بیمارستان کار می‌کند و به بیماران خدمت می‌کند.

خریش

دو کلمه «خیر» و «شر» با این‌که بر وزن **أَفْعَل** نیستند اما گاهی اسم تفضیل به حساب می‌آیند. برای تشخیص این مورد باید طبق دستور زیر عمل کنیم:
اگر کلمه «خیر» در جمله، معنای **بَهْرَى يَا بَهْرَى** و کلمه «شر» معنای **بَدْرَى يَا بَدْرَى** بدهد، اسم تفضیل به حساب می‌آید.

مثال • تفکر ساعتِ **خَيْرٍ** من عباده سبعین سنة (ساعتی اندیشیدن از عبادت هفتاد سال **بَهْرَى** است).

در این عبارت «خیر» معنای «بهتر» می‌دهد پس اسم تفضیل است.

• **مَنْ يَعْمَلُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ** (هر کس ذره اندکی **خوبی** انجام بدهد، آن را می‌بیند).

در این عبارت، «خیر» معنای «خوبی» می‌دهد، پس اسم تفضیل نیست.

لست عین ما ليس فيه اسم التفضيل:

(۱) الوحدة خير من مجلس السوء! (۲) خير الناس من له خلق حسن! (۳) من دعاك إلى الخير فهو صديقك! (۴) هذا خير عمل يحبه الله ورسولها

پاسخ گزینه «۳» در این گزینه، «خیر» معنی «خوبی» می‌دهد، پس اسم تفضیل نیست: «هر کس تو را به **خوبی** دعوت کند، دوست توست».

در سایر گزینه‌ها «خیر» معنای **بَهْرَى** یا **بَهْرَى** می‌دهد پس اسم تفضیل است:

گزینه «۱»: تنهایی **بَهْرَى** از همنشین بد است! / گزینه «۲»: **بَهْرَى** مردم کسی است که اخلاق نیک داشته باشد! / گزینه «۴»: این **بَهْرَى**

کاری است که خداوند و فرستاده‌اش آن را دوست دارند!

نکات تکمیلی

۱) اگر بعد از «خیر» یا «شر» حرف «من» آمده باشد، می‌توانیم بدون ترجمه بگوییم اسم تفضیل هستند.

۲) «خیر» و «شر» اگر «ال» داشته باشند، اسم تفضیل نیستند.

۳) جمع «خیر»، «أخيارات» و جمع «شر»، «شُرور» و «أشرار» است.

اسم مکان

اسم مکان به کلمه‌ای گفته می‌شود که به «مکان انجام فعل» اشاره می‌کند. مثلاً «مَعْبَدٌ» یعنی « محل عبادت» یا «مَغْرِبٌ» یعنی « محل غروب» یا «مزرعة» یعنی محل «کشت و زرع»!

اسم‌های مکان بر یکی از وزن‌های زیر ساخته می‌شوند:

۱) **مَفْعُل** ← مَعْبَدٌ (عبدتگاه)، مَطْبَخٌ (آشپزخانه) و ... ۲) **مَفْعَلَةٌ** ← مَنْزِلٌ (خانه)، مَشْرُقٌ (محل طلوع) و ...

لست عین عباره ما جاء فيها اسم المكان:

(۱) مقبرة «حَافَظَ» تقع في مدينة شيراز!

(۲) هو أعلم بمن ضل عن سبيله و هو أعلم بالمهتدين!

پاسخ گزینه «۴» در این جمله «مُهَتَّدِي» با «مَهَتَّدِي» شروع شده و عین الفعل آن کسره دارد، پس اسم فاعل است؛ اما در گزینه‌های دیگر به ترتیب، «مقبرة» (بر وزن **مَفْعَلَةٌ**)، «المخزن» (بر وزن **مَفْعُل**) و «متجر» (بر وزن **مَفْعُل**) همگی اسم مکان هستند.

- ۱ کلماتی که بر وزن «مفعُل، مفعُل»، یا مفعَلَةً هستند را با وزن **«مفعِل»** جمع می‌بندیم. پس برای پیداکردن اسم‌های مکان وزن «مفعِل» را هم باید در نظر داشته باشیم.
- ۲ اسم‌های مکان ممکن است گاهی تغییراتی در ظاهرشان دیده شود؛ یعنی ممکن است آن‌ها را بر وزن‌های زیر ببینیم:
- مَفْعَل** ← مَفَاعِل (دروازه، مأوى (پناهگاه)، مَقْهَى (قهقهه خانه) و ...)
 - مَفْعَل** ← مَفَاعِل (گذرگاه، مفتر (راه فرار)، مَحَّل، مَقْرَّ و ...)

نتیجه عین ما لیس فیه اسم المکان:

- ۱) لا تطلب العلم للوصول إلى مناصب دنيوية!
 - ۲) يعجبني حارس مرمي فريق السعادة جداً!
 - ۳) بعد أيام وجدنا مكاناً مناسباً لبناء بيتنا!
- پاسخ** گزینهٔ ۴ در این گزینه، **مُنْزِل** اسم فاعل است چون با «مُّ» شروع شده و عین الفعلی آن کسره دارد: **نازل** کننده.
- بررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ ۱: «مناصب» ← جمع «مَفْعِل» ← اسم مکان / گزینهٔ ۲: «مَرْمَى» ← بر وزن «مفعِل» ← اسم مکان / گزینهٔ ۳: «مَكَان» ← بر وزن «مَفَاعِل» ← اسم مکان

- ۱) اسم‌هایی را که معنای مکان دارند ولی با وزن‌های بالا مطابقت ندارند اسم مکان نمی‌گیریم: پس کلماتی مانند «بَيْت (خانه)، زَفَاق (کوچه) و ...» اسم مکان به حساب نمی‌آیند.

- ۲) یک نکته مهم این است که گاهی کلماتی که بر وزن «مفعُل» هستند اصلاً معنای «مکان» را در خود ندارند و نباید آن‌ها را اسم امکان بگیریم.

نتیجه عباره لیس فیها اسم مکان:

- ۱) اشتريت بطاقة لأدخل في الملعب الرياضي!
 - ۲) لهذا السوق مداخل متعددة بعضها مغلقة الآن!
 - ۳) التزم بمقام الأخلاق لتحصل على رضي ربكم!
- پاسخ** گزینهٔ ۳ در این گزینه **مَكَارِم** با این که بر وزن «مفعُل» است، ولی اصلاً معنای مکان ندارد، پس اسم مکان نیست: به ارزش‌های **الأخلاقی** پابیند باش تا خشنودی پروردگارت را به دست بیاوری.
- بررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ ۱: «مُلْعَب» ← اسم مکان است: «یک بليت خريدم تا وارد ورزشگاه شوم». / گزینهٔ ۲: «مَدَالِل» ← جمع «مَدَلْلَل» و اسم مکان است: «این بازار ورویدهای متعددی دارد که الان بعضی از آن‌ها بسته‌اند». / گزینهٔ ۳: «محافل» ← جمع «محفل» و اسم مکان است: «حاضرشدن در محفل‌های علمی باعث شد که تجربه‌های زیادی را برای خودم جمع کنم».

اسم مشتق

- در عربی به اسم‌هایی که بر اساس وزن و قاعدة خاصی از روی فعل‌ها ساخته می‌شوند، **اسم مشتق** می‌گویند. پس گروه‌های زیر همگی مشتق هستند:
- ۱) اسم فاعل ۲) اسم مفعول ۳) اسم مبالغه ۴) اسم تفضيل ۵) اسم مبالغه ۶) صفت مشبهه
- یادگرفتن صفات‌های مشبهه طبق کتاب درسی لازم به نظر نمی‌رسد، ولی دانستن آن برای فهمیدن بحث «حال» که در درس ۲ عربی دوازدهم آمده بسیار مفید است، پس بهتر است با آن آشنا شویم:
- صفت مشبهه ← به اسم‌هایی گفته می‌شود که معنای وصفی (صفت) دارند و جزء سایر مشتق‌ها نیستند.
- مثال** «جمیل»: زیبا - فرح: خوشحال - گریم: بخشنده - فلیق: نگران - کشیر: زیاد و ... خوب است بدایم بیشتر کلماتی که بر وزن‌های **فعیل** یا **فعل** هستند صفت مشبهه‌اند.
- پس اگر خواستیم مشتق‌ها را بشماریم یا پیدا کنیم باید دنبال تک‌تک موارد بالا بگردیم.

نتیجه عین عباره لیس فیها اسم مشتق:

- ۱) الدلافين ترشد الإنسان إلى مكان غرق سفينه!
 - ۲) سبحان ربي الأعلى و بحمده!
 - ۳) يستخدم المزارعون شجرة التقط كسياج لصيانة ثمارتهم!
- پاسخ** گزینهٔ ۴ در این گزینه، اسم مشتقی وجود ندارد. دقت کنید که «مَعْالِجَة» بر وزن «مفعَلَةً» مصدر است و مصدرها مشتق به حساب نمی‌آیند.
- بررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ ۱: «مَكَان» بر وزن «مَفَاعِل»، اسم مکان است، پس مشتق به حساب می‌آید. / گزینهٔ ۲: **أَعْلَى** بر وزن «أَعْلَى» اسم تفضیل است، پس این کلمه هم مشتق است. / گزینهٔ ۳: «مُزَارِعَة» اسم فاعل ثالثی مزید است و جزء مشتق‌ها در نظر گرفته می‌شود.

کارکارا ترجمه

ترجمه اسم تفضیل

- همان‌طور که گفته شد، اسم تفضیل برای مقایسه استفاده می‌شود؛ پس برای ترجمه آن‌ها از **«صفت + تر با ترین»** کمک می‌گیریم: **أَجْمَل** (زیباتر)، **أَعْلَم** (داناتر، داناترین) و ... اما برای ترجمه دقیق‌تر این اسم‌ها به موارد زیر دقت کنید:
- اگر بعد از اسم تفضیل حرف **«من**

• باید، آن را به صورت صفت برتر فارسی (**صفت + تر**) ترجمه می‌کنیم.

- مثال** • ثوبی أَرْجَحُ مِنْ ثُوبِ صَدِيقٍ ← لباس من از لباس دوستم ارجان تر است.
- هل شاهدت أَجْمَلَ مِنْ هذه المنظر؟ ← آیا زیباتر از این منظره دیده‌ای؟
- اگر همراه اسم تفضیل، یک مضاف‌الیه داشته باشیم، اسم تفضیل را به صورت صفت عالی فارسی (صفت + ترین) ترجمه می‌کنیم.
- مثال** • أَفْعَلُ النَّاسِ مَنْ غَلَبَ هَوَاءً ← بترین مردم کسی است که بر هوا و هوس خود غلبه کند!
- أَعْظَمُ العبادة أَجْرًا، أَخْفَاهَا ← بزرگ‌ترین عبادت از نظر پاداش، پنهان‌ترین آن است!

لست عین الترجمة الصحيحة: أَحَبُّ إخْوَانِي مَنْ أَهْدَى إِلَيَّ عَيْوَبِي!

- (۱) براذر محبوب من کسی است که عیبهای من را به من بازگوید! (۲) براذرانم را دوست دارم؛ زیرا عیبهایم را به من هدیه می‌کنند!
- (۳) محبوب‌ترین براذران من کسی است که عیبهای من را به من هدیه کندا! (۴) کسی که عیب من را به من هدیه کند، محبوب‌ترین براذر من است!
- پاسخ** گزینه (۳) «أَحَبَّ» بر وزن «أَفْلَ» اسم تفضیل است و چون با مضاف‌الیه یعنی «إخوان» آمدہ، به معنای «محبوب‌ترین» است؛ پس گزینه‌های (۱) و (۲) نمی‌توانند درست باشند. «إخوان» و «عيوب»، هر دو، جمع هستند ولی در گزینه (۴) به صورت مفرد ترجمه شده‌اند؛ بنابراین گزینه (۳) پاسخ صحیح است.

نکات ترجمه متن

۱ قدر + فعل مضارع: وقتی حرف «قد» به همراه فعل مضارع بباید به معنای «شاید، گاهی، ممکن است و ...» است.

مثال • قد يَكُونُ بَيْنَ النَّاسِ مَنْ هُوَ أَحْسَنُ مَنَا ← ممکن است در بین مردم کسی باشد که از ما بهتر است.

• قد تَضَرَّرَنا أَمَانُ الْكَثِيرَةِ ← گاهی آرزوهای زیادمان، به ما ضرر می‌ساند.

۲ بعض ... بعض:

وقتی دو کلمه «بعض» در کنار هم قرار بگیرند، در ترجمه، از لفظ **يكديگر** استفاده می‌کنیم.

مثال • يَسَّأَلُ بَعْضُ التَّلَامِيذِ بَعْضًا عن موعد الامتحان ← دانشآموزان از يكديگر درباره زمان امتحان سؤال می‌کنند.

• لا يَغْتَبُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا ← نباید غیبت يكديگر را کنید.

۳ **بئش** و **نعم**:

کلمه «بئش» معنی «بد است» می‌دهد و برای بیان احساسمان درباره یک عمل زشت یا فرد بد به کار می‌رود.

مثال • بَيْشَ القُولُ الْكاذِبُ ← دروغ، بد سخنی است!

کلمه «نعم»^۱ معنی «خوب است» می‌دهد و برای تعریف کردن از یک فرد خوب یا کار پسندیده استفاده می‌شود.

مثال • مَسَاعِدُ الْفَقَرَاءِ يَغْمُ العَمَلُ ← کمک کردن به فقیران، خوب کاری است!

• يَغْمُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُخْلِصُ ← مؤمن بالأخلاق، خوب مؤمن است!

نکته دقت کنید که کلمات «نعم» و «بئش» به صورت «بهترین» یا «بترین» ترجمه نشوند.

واشرکنا

تَنَاهِي بِالْأَلْقَابِ: به يكديگر لقب‌های زشت دادن (تنابه، یتنابز)

تَوَاب: بسیار توبه‌پذیر (در مورد خداوند)، بسیار توبه‌کننده (در مورد بندگان)

تَوَاصُل: ارتباط

جَازِل: ستیز کرد (جادل، یجادل)

حرَمَ: حرام کرد (حرام، یحرام)

خَسَن: نیکو گردانید (حسن، یحسن)

حَفَّيْ: پنهان

زمِيل: همکار، همشاغرگردی

سَاءَ: بد شد (ساء، یسوء)

سَاتِيَر: پنهان کننده، پوشاننده

سَعْرَ: قیمت (جمع: أَسْعَار)

صَلَّ: گمراه شد (صل، یصل)

عَاب: عیب‌جویی کرد، عیب‌دار کرد (عاب، یعیب)

عَذَّب: عذاب داد (عذب، یعذب)

إِنْقَى: پروا کرد (ائقی، یینقی)

أَتَّمَّ: کامل می‌کنم (تمم، یتمم)

أَثْقَل: سنگین تر

إِنْمَ: گناه

أَدْعَ: دعوت کن (دعاع، یدعو)

إِسْتَهْزَاء: ریشندکردن (استهزا، یستهزا)

أَسْرَى: حرکت داد (أسرى، یسری)

إِغْتَاب: غیبت کرد (اغتاب، یغتاب)

بَيْشَ: چه بد است

بعض بعض: يكديگر

بَنَفْسُجِي: بنفس

تَجَسَّسَ: جاسوسی کرد (تجسس، ینتجسس)

تَحْفِيظ: تحفیظ

سَسْمِيَة: نامدادن، نامیدن (سمی، یسمی)

مَصْنَعٌ: کارخانه	عَسَىٰ: شاید
مَطْبَخٌ: آشپزخانه	فُسُوقٌ: آلوده شدن به گناه
مَطْبَعٌ: چاپخانه	قُضْحٌ: رسوا کردن
مَطْعَمٌ: رستوران	قَذْدٌ: گاهی، شاید (بر سر فعل مضارع)
مَلْعَبٌ: ورزشگاه	كَبَائِرٌ: گناهان بزرگ (مفرد: كَبِيرَةٌ)
مَنِزِلٌ: خانه	كَرْهٌ: ناپسند داشت (كَرِهَ، يَكْرُهُ)
مَهْنَدِيٌّ: هدایت شده	لَحْمٌ: گوشت (جمع: لَحْوُم)
مَيْتٌ: مُرَدٌ (جمع: أَمْوَاتٌ، مُؤَتَّىٰ)	لَقَبٌ: لقب داد (لَقَبٌ، يَلْقَبُ)
مِيزَانٌ: ترازو (ترازوی اعمال)	لَقَرْفٌ: عیب گرفت (لَقَرْفٌ، يَلْقِرُ)
نَوْعَيَةٌ: جنس	مَثَجُورٌ: مغازه
نَهَىٰ: بازداشت، نهی کرد (نهی، يَنْهَىٰ)	مَحْرَنٌ: انبار
الْمَحَاوِلَةٌ = الإِجْتِهَادٌ = السَّعْيُ (تلاش)	
ذَنْبٌ = إِثْمٌ (گناه)	السَّعْرُ = الْثَّمَنُ (بها)
الْكَرِيْهٌ = الْقَبِيْحٌ (زشت)	عَسَىٰ = رُبَّما (شاید، ممکن است ...)
أَرْبَدٌ = أَطْلَبٌ (می خواهم)	الْإِسْتَهْزَاءٌ = السُّخْرِيَّةٌ (مسخره کردن)
حَرَمٌ (حرام کرد) ≠ أَحْلٌ (حلال کرد)	
الْمَيْتٌ (مرده) ≠ الْحَيٌّ (زنده)	يُئْسَ (چه بد است) ≠ فَغْمَ (چه خوب است)
سَاءٌ (بد شد) ≠ حَسْنٌ (خوب شد)	الْخَفْيٌ (پنهان) ≠ الظَّاهِرٌ (آشکار)
أَقْلٌ (کمتر) ≠ أَكْثَرٌ (بیشتر)	يَكْرُهَةٌ (ناپسند می داند) ≠ يَحْبُّ (دوست دارد)
الْتَّوَاضُلُ (ارتباط) ≠ التَّقَاطُعُ (بُریدن)	صَلٌّ (گمراه شد) ≠ إِهْتَدَى (هدایت شد)
سُوءُ الظَّنِّ (بدگمانی) ≠ حُسْنُ الظَّنِّ (خوش گمانی)	

ترجمه و بررسی جملات درس

ردیف	جمله	ترجمه
۱	﴿بِاِيمَانِ الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُونَ مِنْ قَوْمٍ﴾ «لا یسخر» فعل نهی غایب است که با کلمه «ناید» ترجمه می شود.	ای کسانی که ایمان آورده اید قوم دیگر را نباید مسخره کند.
۲	﴿عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ﴾	شاید که آن ها از ایشان بهتر باشند.
۳	﴿وَ لَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنْ خَيْرًا مِنْهُنَّ﴾	وزنانی، زنان دیگر را (ناید) مسخره کنند. شاید که آنان بهتر از ایشان باشند.
۴	﴿وَ لَا تَمْلِمُوا أَنفُسَكُمْ وَ لَا تَنابِزُوا بِالْأَلْقَابِ﴾	از خودتان (یکدیگر) عیب جویی نکنید و به همدیگر لقب های زشت ندهید.
۵	﴿بِئْسَ الْأَسْمَ الْقُسْوَقُ بَغْدَ الْإِيمَانِ﴾	بد نامی است «آلودگی به گناه» پس از ایمان آوردن.
۶	﴿بِئْسٌ فَعْلُى اَسْتَ كَه مَعْنَى «بَد... اَسْتَ» يَا «چَه بَد... اَسْتَ» مَيْدَه وَ مَتْضَادَ آن «فَعَمٌ» اَسْتَ: «چَه خَوب... اَسْتَ».﴾	و کسانی که توبه نکنند از ستمگران هستند.
۷	﴿وَ مَنْ لَمْ يَتَبَّعْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾	این جمله، شرطیه است، برای همین «لم یتَّبَعْ» به صورت مضارع ترجمه می شود.
۸	﴿لَا يَعْتَبِ بَعْضُكُمْ بَعْضًا﴾	﴿يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنِ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِنَّمَا يَكْدِيگر نباید غیبت کنید.
وقتی دو تا «بعض» کنار هم بیایند، معنی «همدیگر، یکدیگر، ...» می دهند.		«کثیراً» رادر این آیه هم می توانیم به صورت قید ترجمه کنیم و هم مفعول: «از بسیاری گمان ها دوری کنید» یا «از گمان ها بسیار دوری کنید».
با این که «لا یغتَبْ» فعل غایب است ولی به خاطر ضمیر «کم» به شکل مخاطب ترجمه شده است.		از یکدیگر نباید غیبت کنید.

۹	﴿هَا يَحِبُّ أَخْدَمْ أَن يُأْكَلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهَ ثُمَّ وَأَنْقَوَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ تَوَابُ رَحِيمٌ﴾	آیا کسی از شما دوست دارد گوشت برادرش را در حالی که مرده است، بخورد؟ (البته) آن را ناپسند می‌دانید و از خدا بترسید به راستی که خداوند بسیار توبه‌پذیر مهریان است.
۱۰	قد یکونَ بَيْنَ النَّاسِ مَنْ هُوَ أَحْسَنُ مَنًا.	شاید میان مردم کسی باشد که از ما بهتر است.
۱۱	فَعَلَيْنَا أَن نَبْتَعِدَ عَنِ الْعَجَبِ وَأَن لَا نَذْكُرَ عَيْبَ الْأَخْرَيْنِ بِكَلَامِ خَفْيٍ أَوْ بِإِشَارَةٍ.	پس باید از خودپسندی دوری کنیم و با سخنی پنهانی یا با اشاره، عیب‌های دیگران را بیان نکنیم.
۱۲	فَقَدْ قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَكْبَرُ الْعَيْبِ أَن تَعْيَبَ مَا فِيكَ مِثْلُهُ.	امیرالمؤمنین علی‌الله السلام گفته است: بزرگترین عیب این است که از جیزی که مانند آن در خودت هست عیب‌جویی کنی.
۱۳	تَسَلَّحُنَا الْآيَةُ الْأُولَى وَ تَقُولُ: «لَا تَعْيَبُوا الْأَخْرَيْنَ»	آیه نخستین ما را نصیحت می‌کند و می‌گوید: از دیگران عیب‌جویی نکنید.
۱۴	وَ لَا تُلَقِّبُوهُمْ بِالْقَلْبِ يَكْرَهُونَهَا. بِئْسَ الْعَمَلُ الْفَسُوقُ!	و آنان را با لقب‌هایی که زشت می‌دانند لقب ندهید، بد کاری است آلوده‌شدن به گناه.
۱۵	وَ مَنْ يَفْعُلْ ذَلِكَ فَهُوَ مِنَ الظَّالِمِينَ.	و هر کس آن را انجام دهد از ستمگران است.
۱۶	إِذْنُ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ تَعَالَى فِي هَاتَيْنِ الْآيَتَيْنِ:	بنابراین خداوند بلندمرتبه در این دو آیه حرام کرده است:
۱۷	الْإِسْتِهْزَاءُ بِالْأَخْرَيْنَ وَ تَسْمِيَتُهُمُ بِالْأَسْمَاءِ الْقَبِيْخَةِ.	مسخره کردن دیگران و نام‌گذاری آنان با نام‌های زشت،
۱۸	سُوءُ الْظَّنِّ وَ هُوَ اتْهَمُ سَخْنِ لِشَخْصٍ أَخَرَ بِدُونِ ذَلِيلٍ مَنْطِقِيٍّ.	بدگمانی که آن اتهام‌زدن شخصی به شخصی دیگراست بدون دلیل منطقی؛
۱۹	الْتَّجَسُّسُ وَ هُوَ مُحاوَلَةٌ قَبِيْخَةٌ لِكَشْفِ أَسْرَارِ النَّاسِ لِعَصْحَمِهِمْ.	جاسوسی کردن که آن تلاش زشتی است برای کشف رازهای مردم برای رسواکردن‌شان.
۲۰	وَ هُوَ مِنْ كَبَائِرِ الدُّنُوبِ فِي مَكْتَبِنَا وَ مِنْ الْأَخْلَاقِ السَّيِّئَةِ.	آن در مكتب ما از گناهان بزرگ و از اخلاق زشت است؛
۲۱	وَ الْغَيْبَةُ وَ هِيَ مِنْ أَهْمَمِ أَسْبَابِ قَطْعِ التَّوَاصِلِ بَيْنَ النَّاسِ.	و غیبت که از مهم‌ترین دلایل قطع ارتباط در بین مردم است.
۲۲	سَمَّى بَعْضُ الْمُفَسِّرِيْنَ سُورَةَ الْحُجَّرَاتِ الَّتِي جَاءَتْ فِيهَا هَاتَانِ الْآيَتَيْنِ بِسُورَةِ الْأَخْلَاقِ.	برخی از مفسران سوره حجرات را که این دو آیه در آن آمده است، سوره اخلاق نامیده‌اند.

جملات مهم تمرین ها

ردیف	جمله	ترجمه
۱	خَيْرٌ إِخْوَانَكُمْ مِنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عِيَوبَكُمْ.	بهترین برادران شما کسی است که عیب‌های شما را به شما هدیه کند.
۲	أَهْدَى» فَعْلُ ماضِي بِهِ مَعْنَى «هَدِيَةٍ كَرِد» است.	هر کس شهوتش بر عقل او غلبه کند او بدتر از چهارپایان است.
۳	شَرَّ النَّاسُ ذُو الْوَجْهَيْنِ.	بدترین مردم شخص دور و سرت.
۴	﴿جَادِلُهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنْ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ رَاهش گمراه شده آگاهتر است.	با آنان با روشی که نیکوتر است گفت و گو کن، زیرا پروردگارت به آن که از سبیله ﴿
۵	يَخْتَلِفُ سِعْرُ هَذِهِ السَّرَاوِيلَ حَسْبُ النَّوْعِيَّاتِ.	قیمت این شلوارها بر اساس جنس تفاوت دارد.
۶	ذَلِكَ مَتَجَزْ زَمِيلِي لِهِ سَرَاوِيلُ أَفْضَلُ.	آن فروشگاه دوستم است، او شلوارهای بهتری دارد.
۷	مَنْ سَاءَ حُلْقَهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ.	هر کس اخلاقش بد باشد خودش را عذاب می‌دهد.
۸	اللَّهُمَّ كَمَا حَسَنَتْ حَلْقِي فَحَسِّنْ حَلْقِي.	خدایا همان طور که آفرینش من را خوب انجام دادی، اخلاقم را نیکو گردان.

۱۰۸۸- هُوَ جَادِلُهُمْ بِالْتَّيْ هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ»:

۱) با آن‌ها با گفتاری نیکوتر سیز کن، چرا که پروردگارت همان آگاهتر به کسی است که گمراه شده است!

۲) با روش‌های بهتر با آنان مباحثه کن، همانا پروردگار نسبت به کسی که از راه گمراه شده است، آگاهتر است!

۳) با آن‌ها به روشی که خوب است مجادله کن، قطعاً پروردگارت به کسانی که از راه او گمراه شده‌اند، آگاه است!

۴) با آنان به شیوه‌ای که بهتر است استدلال کن، همانا پروردگار تو به کسی که از راهش گمراه شده، داناتر است!

۱۰۸۹- «هَلْ تَكْرُهُونَ أَكْلَ لَحْمَ أَخِيكُمْ مِيتًا؟ فَلِمَاذَا لَا تَجْتَنِبُونَ مِنَ الْغَيْبَةِ؟»:

۱) آیا خوردن گوشت برادر مرده خود را ناپسند می‌دانند؟ پس چرا از غیبت پرهیز نمی‌کنند؟

۲) چرا ناپسند می‌دانید که گوشت برادرتان که مرده است را بخورید؟ پس چرا از غیبت اجتناب نمی‌کنید؟

۳) آیا خوردن گوشت برادرتان که مرده است را ناپسند می‌دانید؟ پس چرا از غیبت دوری نمی‌کنید؟

۴) آیا از خوردن گوشت‌های برادر مردۀ تان اکراه دارید؟ پس باید از غیبت دوری کنید!

۱۰۹۰- «قَدْ عَلِمَ اللَّهُ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ أَهْمَّ الْأَمْرُوا الْأَخْلَاقِيَّةَ فِي حَيَاةِنَا الْيَوْمَيَّةِ»:

۱) خداوند در قرآن کریم کارهای اخلاقی مهم در زندگی روزانه را یاد داده است!

۲) خداوند در قرآن کریم یکی از مهم‌ترین امور اخلاقی را در زندگی روزمره‌مان آموزش می‌دهد!

۳) خداوند مهم‌ترین امور اخلاق در قرآن کریم را در زندگی روزانه‌مان یاد داده است!

۴) خداوند در قرآن کریم مهم‌ترین کارهای اخلاقی در زندگی روزانه‌مان را آموزش داده است!

۱۰۹۱- «يَا سَاطِرَ كُلِّ مَعِيبٍ وَاقْبِلِ التَّوْبَةَ عَنِيْ وَإِذْحَمْنِيْ إِنَّكَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ»:

۱) ای پوشاننده هر عیبی، توبه را از من بپذیر و به من رحم کن، همانا تو بهترین رحم‌کنندگان هستی!

۲) ای پوشاننده همه عیب‌ها، توبه را از من قبول کن و به من رحم کن که قطعاً تو بهترین مهربانان هستی!

۳) ای کسی که هر عیبی را می‌پوشانی، توبه‌ام را از من قبول کن و به من رحم کن، یقیناً تو از بهترین رحم‌کنندگانی!

۴) ای پوشاننده هر عیب، توبه‌ام را از من قبول بفرما و به من رحم نما، همانا تو رحم‌کننده مهربانی هستی!

۱۰۹۲- «أَحَبُّ أَصْدِقَائِيْ مَنْ لَا يَعِيْبُونَا وَلَكُتُهُمْ يَهْدُونَ إِلَيْنَا عِيْبُونَا»:

۱) دوست دارم دوستانم را که از ما عیب‌جویی نمی‌کنند، ولی به ما عیب‌هایمان را هدیه می‌دهند!

۲) دوست‌داشتنی ترین دوستانم کسانی هستند که از ما عیب نمی‌گیرند ولی ما در مورد عیب‌هایمان هدایت می‌کنند!

۳) محبوب‌ترین دوستانم کسانی هستند که از ما عیب‌جویی نکند ولی به ما عیب‌هایمان را هدیه می‌دهند!

۴) محبوب‌ترین دوستانم کسانی هستند که از ما عیب‌جویی نمی‌کنند ولی به ما عیب‌هایمان را هدیه می‌دهند!

۱۰۹۳- «عَلَيْنَا أَن نَنْصُح طَالِبًا يَسْخَرُ مِنْ كُلِّ الطَّلَابِ فِي الصَّفَ حَتَّى يَتَبَّهَ»:

۱) ماید نصیحت کنیم دانش‌آموزی را که همه دانش‌آموزان را در کلاس مسخره می‌کند تا آگاه شود!

۲) بر ماست که نصیحت بکنیم دانش‌آموزی را که هر دانش‌آموزی را در کلاس مسخره می‌کند تا این که بفهمد!

۳) باید دانش‌آموزی را که همه دانش‌آموزان را در کلاس مسخره می‌نماید آگاه کنیم و نصیحت کنیم!

۴) دانش‌آموزی را که در کلاس همه دانش‌آموزان را مسخره می‌کند باید نصیحت کرد تا آگاه شود!

۱۰۹۴- «قَدْ لَقِّبَ بِعْضُ زَمَلَائِيْ صِدِيقِيْ بِلَقْبِ قَبِيْحٍ يَكْرَهُهُ، بَئْسَ الْعَمَلُ هَذَا!»:

۱) گاهی بعضی از همشاغردی‌هایم، دوستم را با لقب رشت لقب می‌دهند که از آن بدش می‌آید. این، کار بدی است!

۲) بعضی از همکلاسی‌هایم به دوستم لقب رشتی داده‌اند که آن را ناپسند می‌دانیم. بد کاری است این عمل!

۳) بعضی از همکلاسی‌هایم، دوستم را لقب رشتی داده‌اند که آن را ناپسند می‌داند. این، بد کاری است!

۴) تعدادی از همکلاسی‌هایم، دوستانم را ناپسند داده‌اند که آن را زشت می‌شمارند. این، بد عملی است!

۱۰۹۵- عین الخطأ:

۱) لا تَعِيْبُوا الْأَخَرِيْنَ! از دیگران عیب‌جویی نکنید!

۲) وَ لَا تُلَقِّبُوهُمْ بِالْقَابِ يَكْرَهُونَهَا: و آن‌ها را با لقب‌هایی که از آن اکراه دارند، لقب نمی‌دهند!

۳) بَئْسَ الْعَمَلُ الْفَسُوقُ بِنَدْ الْإِيمَانِ: بد کاری است آلوهده‌شدن به گناه بعد از ایمان آوردن!

۴) وَ مَنْ لَمْ يَتَبَّهْ فَهُوَ مِنَ الظَّالِمِيْنَ! و هر کس توبه نکند او از ستمگران است!

۱۰۹۶- «قَدْ يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ أَنْصَحُوهُمْ وَ قُولُوا لَهُمْ: يَمْنَعُ الْقُرْآنُ النَّاسَ مِنْ هَذَا الْعَمَلِ!»:

۱) قومی، قوم دیگر را بناشد مسخره کند. آن‌ها را نصیحت کنید و به آن‌ها بگویید: قرآن، مردم را از این کار منع کرده است!

۲) گاهی قومی، قوم دیگر را مسخره می‌کند. آن‌ها را نصیحت کنید و به آن‌ها بگویید: قرآن، مردم را از این کار منع می‌کند!

۳) گاهی اوقات گروهی، گروه دیگر را مسخره می‌کند. باید آن‌ها را نصیحت کرد و به آن‌ها گفت: قرآن این کار را برای مردم ممنوع می‌کند!

۴) گروهی، گروه دیگر را مسخره کرده است. آن‌ها را نصیحت و سفارش کنید و به آن‌ها بگویید: قرآن مردم را از این کار دور می‌کند!

۱۰۹۷- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظُّنُنِ إِنَّ بَعْضَ الظُّنُنِ إِثْمٌ﴾:

- ۱) کسانی که ایمان آورده‌اند از گمان‌ها می‌پرهیزند؛ زیرا بعضی از گمان‌ها گناه است!
- ۲) ای کسانی که ایمان آورده‌اند از گمان‌ها بسیاری از گمان‌ها پرهیزید؛ چرا که بعضی از گمان‌ها محسوب می‌شود!
- ۳) ای کسانی که ایمان آورده‌اند از گمان‌ها بسیاری از گمان‌ها پرهیزید؛ چرا که بعضی از گمان‌ها گناه است!
- ۴) ای آنان که ایمان آورده‌اند از گمان‌های بسیاری اجتناب کرده‌اند؛ چه، بعضی از گمان‌ها گناه است!

۱۰۹۸- ﴿الَّذِينَ لَا يَتَوَبُونَ مِنْ كَبَائِرِ الدُّنُوبِ وَ يَعْتَابُونَ الْآخِرِينَ فَهُمْ فِي عَذَابٍ أَلِيمٍ﴾:

- ۱) کسانی که از گناهان کبیره توبه نمی‌کنند و غیبت دیگران را می‌کنند پس آن‌ها در عذابی دردناک هستند!
- ۲) کسانی که از گناهان بزرگ توبه نکرده‌اند و غیبت دیگران کردند، آن‌ها در عذاب دردناک‌اند!
- ۳) هر کس از گناهان بزرگ توبه نکند و غیبت دیگران کند در عذابی دردناک می‌باشد!
- ۴) کسانی که از گناهان کبیره خود توبه نمی‌کنند و از دیگران غیبت می‌کنند در دردناک‌ترین عذاب هستند!

۱۰۹۹- «تَنْصَحُنَا إِحْدَى آيَاتِ الْقُرْآنِ فِي سُورَةِ الْحَجَرَاتِ وَ تَقُولُ: ﴿لَا يَغْتَبُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا﴾»:

- ۱) آیات اول سورة حجرات در قرآن، ما را نصیحت می‌کند و می‌گوید: گروهی از شما گروه دیگر را غیبت نکند!
- ۲) یکی از آیات قرآن در سورة حجرات، ما را نصیحت می‌کند و می‌گوید: بعضی از شما نباید غیبت دیگری را بکند!
- ۳) یکی از آیات قرآن در سورة حجرات، ما را نصیحت کرده و می‌گوید: بعضی از شما غیبت دیگری را نمی‌کند!
- ۴) یک آیه از آیات قرآن در سورة حجرات ما را پند می‌دهد و می‌گوید: نباید از دیگران غیبت کنیم!

۱۱۰۰- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْتَخْرُجُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَى أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ﴾:

- ۱) ای کسانی که ایمان آورده‌اند، نباید مردمی، مردم دیگری را مسرخر قرار دهد زیرا ممکن است آن‌ها از ایشان با ایمان‌تر باشند!
- ۲) ای آنانی که ایمان آورده‌اند، به مسخره کردن قوم دیگران نپردازید، شاید که آن‌ها از شما بهتر باشند!
- ۳) ای کسانی که ایمان آورده‌اند، نباید قوم دیگری را مسخره کند، شاید که آن‌ها از ایشان برتر باشند!
- ۴) کسانی که ایمان آورده‌اند، نباید مردم دیگری را مسخره نمایند، شاید آن‌ها از ایشان برتر باشند!

۱۱۰۱- «لَا تَجْسِسُوا فِي أُمُورِ الْآخِرِينَ لَأَنَّهُ يُسَبِّبُ فَضْحَهُمْ وَ هُوَ مِنْ كَبَائِرِ الدُّنُوبِ الَّتِي لَنْ يَغْفِرُهَا اللَّهُ﴾:

- ۱) در کارهای دیگران دخالت نکنید؛ زیرا سبب رسوایی‌شان می‌شود و آن از گناهان بزرگی است که خداوند آن را هرگز نمی‌بخشاید!
- ۲) نباید در کارهای دیگران تجسس کنید؛ چون دلیل رسواشدن‌شان می‌شوید و آن از گناهان کبیره است و خداوند هم آن را نخواهد آمرزید!
- ۳) در کارهای دیگران جاسوسی نکنید؛ زیرا آن سبب رسوایی‌شان می‌شود و از گناهان بزرگی است که خداوند آن را نخواهد آمرزید!
- ۴) در کارهای دیگران تجسس نکنید؛ چه این کار، باعث رسوایی آن‌ها می‌گردد و از گناهان بسیار بزرگ است که خداوند هم شما را نخواهد آمرزید!

۱۱۰۲- عین الصَّحِيحِ:

- ۱) أَعْلَمُ النَّاسِ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ! کسی که دانش مردم را به دانش خویش بیفراید، از همه داناتر است!
- ۲) ﴿فَلْ أَعُودُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِنْ شَرِّ مَا حَاقَ﴾: بگو به بپروردگار سپیده‌دم پناه می‌برم از بدترین چیزهایی که آفریده است!
- ۳) خَيْرٌ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَنْهَى إِلَيْكُمْ غُيُوبَكُمْ!: بهترین برادران تان کسی است که عیب‌هایتان را به شما هدیه کردا!
- ۴) ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾: پس خداوند آرامشی را بر پیامبر و مؤمنان نازل کردا!

۱۱۰۳- عین الصَّحِيحِ:

- ۱) مَنْ عَلِمَ ثَسْهُوَةً عَقْلَهُ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ! کسی که شهوتش را بر عقلش مسلط سازد، از چارپایان هم بدتر است!
- ۲) أَكْبَرُ الْعَيْبِ أَنْ تَعِيبَ مَا فِيلَكَ مِثْلَهُ!: عیب بزرگی است که از آن‌چه همانندش در خودت هم هست، عیب‌جویی نمای!
- ۳) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظُّنُنِ﴾: ای کسانی که ایمان آورده‌اند، از بسیاری از گمان‌ها دوری کنید!
- ۴) ﴿وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَقَوَّبُ رَحِيمٌ﴾: تقوای خدا پیشه کنید؛ بی‌شک، خداوند توبه‌پذیر و مهریان است!

۱۱۰۴- عین الخطأ:

- ۱) مَنْ سَاءَ حُكْمَهُ عَذَبَ نَفْسَهُ!: هر کس بداخل‌لای باشد، خودش در عذاب خواهد بود!
- ۲) إِنَّمَا بَعْثَثُ لِأَنَّنَّمَ مَكَارِمُ الْأَخْلَاقِ!: من فقط برانگیخته شدم تا بزرگواری‌های اخلاق را کامل کنم!
- ۳) لَيْسَ شَيْءٌ أَنْقَلَ فِي الْمِيزَانِ مِنَ الْحُلُقِ الْحَسَنِ!: چیزی در ترازوی (اعمال) سنتگین‌تر از اخلاق خوب نیست!
- ۴) أَحَبُّ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادَهُ!: دوست‌داشتنی ترین بندگان خدا، نزد خدا، سودمندترین‌شان برای بندگانش است!

۱۱۰۵- «قَدْ تَعِيبُ الْآخِرِينَ بِمَا فَيْنَا مِثْلُهُ فَهُدَا مِنْ شَرِّ الْأَعْمَالِ الَّتِي يَحِبُّ أَنْ نَجْتَنِبَهَا!»:

- ۱) از دیگران به آن‌چه مانندش در خودمان هست عیب می‌گیریم. پس این کار از کارهای بدی است که ما باید از آن اجتناب نماییم!
- ۲) گاهی از دیگران عیب‌هایی گرفته‌ایم که مانندش در خودمان هم هست. پس این، از بدترین کارهایست و باید از آن دوری کنیم!
- ۳) گاهی از دیگران از آن‌چه همانندش در خودمان هست عیب می‌گیریم. پس این، از بدترین کارهایی است که باید از آن دوری نماییم!
- ۴) شاید از دیگران عیب‌هایی بگیریم که خودمان هم مانند آن را داریم. پس باید از آن دوری کنیم، زیرا آن از بدترین کارها می‌باشد!

۱۱۰۶- **فَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ خَيْرًا فِي شَيْءٍ كُنَّا نَكْرَهُهُ فِي بِدَايَةِ الْأَمْرِ**:

۱) گاهی خداوند در چیزی که در آغاز کار، آن را ناپسند می‌شماردیم، خیری قرار می‌دهد!

۲) بی‌شک الله در چیزی که آن را در ابتدای کار ناپسند می‌شماریم، خیری قرار داده است!

۳) شاید خداوند در چیزی که در آغاز کار آن را ناپسند شمرده بودیم، خیری قرار داده است!

۴) در ابتدای کار، چیزی را ناپسند می‌شماریم که شاید خداوند در آن خیری قرار دهد!

۱۱۰۷- **مِنْ يَنْهَى مِنْ مَكَانَهُ لِيَحِلُّ مَشَائِلَ جِبَرَانَهُ يَعْتَبِرُ مِنْ خَيْرِ عِبَادِ اللَّهِ ...!**:

۱) هر کس از جای خود برخیزد و مشکلات همسایگانش را حل کند، بهترین بندگان خداوند است!

۲) کسی که برای رفع مشکلات نزدیکانش از جایش بر می‌خیزد، از بندگان خوب خداوند می‌باشد!

۳) اگر کسی از جای خویش برخیزد و اقدام به حل مشکلات همسایگانش نماید، از بهترین بندگان خداوند خواهد شد!

۴) هر کس از جای خود برخیزد تا مشکلات همسایگانش را حل کند، از بهترین بندگان خدا به حساب می‌آید!

۱۱۰۸- **فَدُكَّدَ عَلَيْنَا أَنْ تُحَسِّنَ حَلْقَنَا فِي التَّوَاصِلِ مَعَ الْأَخَرِينَ فَإِنَّهُ يُؤْثِرُ فِيهِمْ أَكْثَرَ مِمَّا تَنْصُرُوا!**:

۱) بر ما تأکید شده است که اخلاقمان را در ارتباط با دیگران نیکو گردانیم؛ چه آن بیشتر از آن چیزی که تصور می‌کنیم، بر آن‌ها تأثیر می‌گذارد!

۲) به ما تأکید کرده‌اند که در ارتباطمان با دیگران خوش‌اختاق باشیم؛ زیرا این کار بیشتر از چیزی که تصویرش را می‌کنیم، بر آن‌ها تأثیر گذار است!

۳) گاهی بر ما تأکید می‌شود که در ارتباط با دیگران، اخلاقمان را نیکو گردانیم، زیرا آن بر ایشان بیشتر از تصور ما تأثیر می‌گذارد!

۴) بر ما تأکید شده است که در ارتباط با دیگران خوش‌اختاق باشیم؛ چون این کار، تأثیر بسیاری را بر آن‌ها می‌گذارد، بیشتر از چیزی که تصورش را می‌کنیم!

۱۱۰۹- **لَا تَسْخُرْ مِنْ عَيْبِهِ مَنْ عَيْبٌ إِلَّا لَدَنَهُ يَدُورُ وَ أَنْتَ تُصِيبُ بِنَقْسِ الْعَيْوِبِ الَّتِي كُنْتَ تَسْخَرُهَا ذَاتَ يَوْمٍ ...!**:

۱) نباید عیب‌های هیچ‌کس را مسخره نمایی؛ زیرا روزگار می‌چرخد و خودت به عیب‌هایی که روزی آن‌ها را مسخره می‌کردی، دچار خواهی شد!

۲) هیچ‌گاه عیب‌های کسی را مسخره نکن؛ چه روزگار می‌چرخد و تو به همان عیب‌هایی که روزی آن‌ها را مسخره می‌کردی، دچار می‌شوی!

۳) هیچ وقت عیب‌های دیگری را مسخره نکن؛ چه‌بسا روز بچرخد و تو هم به عیب‌هایی که روزی آن‌ها را مسخره کرده بودی، دچار شوی!

۴) هیچ‌گاه اقدام به مسخره کردن عیب‌های کسی نکن؛ روزگار می‌چرخد و خودت به عیب‌هایی که روزی آن‌ها را مسخره کرده بودی، دچار می‌شوی!

۱۱۱۰- **جَاسُوسَانِ بَرَى كَشْفُ اَسْرَارِ ما تَلَاشَ خَوَاهِنْدَ كَرَدَ، اَمَا مَا بَهَ آنَّهَا اَجَازَهُ نَمَى دَهِيمَ!**:

۱) سَيِّحَوْلُ الْجَوَاسِيسَ لِكَشْفِ اَسْرَارِ بَلَادِنَا وَلَكَنْنَا لَا تَسْمَحُ لَهُمْ! ۲) الْجَوَاسِيسَ سَيِّحَوْلُونَ لِكَشْفِ اَسْرَارِنَا فِي الْبَلَادِ وَلَكَنْ نَحْنُ مَا سَمِحْنَا لَهُمْ!

۳) الْجَوَاسِيسَ سَوْفَ يَحْاولُ لِكَشْفِ اَسْرَارِ بَلَادِنَا وَلَكَنْنَا لَا تَسْمَحُ لَهُمْ! ۴) يَسْعَى الْجَوَاسِيسَ فِي بَلَادِنَا لِكَشْفِ اَسْرَارِنَا وَلَكَنْنَا نَحْنُ لَا تَسْمَحُ لَهُمْ!

۱۱۱۱- «علم زبان عربی، ما را نصیحت می‌کنند و می‌گویند: کسانی که از دیگران عیب‌جویی کنند در زندگی موفق نمی‌شوند!»:

۱) يَنْصَحَّنَا مَعْلَمُ الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ وَ يَقُولُ: الَّذِينَ يَعِيْبُونَ مِنَ الْآخَرِينَ لَا يَنْجُحُونَ فِي الْحَيَاةِ!

۲) نَصَحَّنَا مَعْلَمُ الْعَرَبِيَّ وَ قَالَ: مَنْ يَلْمِزُ الْآخَرِينَ لَا يَنْجُحُونَ فِي الْتَّهَايَا!

۳) يَنْصَحَّنَا مَعْلَمُ الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ وَ يَقُولُ: الَّذِينَ يَلْمِزُوْنَ الْآخَرِينَ لَا يَنْجُحُوْنَ فِي حَيَاتِهِمْ!

۴) تَنْصَحَّنَا مَعْلَمَةُ الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ وَ تَقُولُ: مَنْ يَلْمِزُنَ الْآخَرِينَ لَا يَنْجُحُ فِي الْحَيَاةِ!

۱۱۱۲- در مكتب ما تلاش برای کشف رازهای مردم برای رسوایکردن آن‌ها از اخلاق زشت است. «فی مكتبا!»:

۱) السعي لاكتشاف أسرار الناس للفتح من أخلاق السيئة! ۲) المحاولة لكشف أسرار الناس لفضحهم من الأخلاق السيئة!

۳) محاولتنا لكشف الأسرار الناس لفضحهم من أخلاقنا القبيحة! ۴) السعي لاكتشاف الأسرار الناس لفضحهم من أخلاقنا القبيحة!

۱۱۱۳- **عَيْنَ الصَّحِيحِ:**

۱) همۀ شما باید از خود پسندی دوری کنید! عَلَيْكُمْ جَمِيعًا أَنْ تَجْتَنِبُوا الْجُنُبَ!

۲) دوستان تو باید عیب‌هایت را به تو هدیه کنند: يَجِبُ أَنْ يَهْدِيَكَ أَصْدِقَاؤُكَ عَيْبِكَ!

۳) پروردگارمان به آن‌چه در سینه‌هایمان هست، آگاهتر است: إِنْ رَبَّنَا عَلَيْمٌ بِمَا فِي صُدُورِنَا!

۴) خدایا از تو ممنونم زیرا تو اخلاقم را نیکو گردانیدی! اللَّهُمَّ أَشْكِرْ لَأَنْكَ تَحْسَنُ خَلْقِي!

۱۱۱۴- **عَيْنَ الْخَطَا:**

۱) بی‌شک خداوند نسبت به بندگانش بسیار توبه‌پذیر است: إِنَّ اللَّهَ تَوَابُ عَلَى عِبَادِهِ!

۲) گناهان کبیره به‌جز شرک، آمرزیده می‌شوند: تُعَذِّرَ كَبَائِرُ الذُّنُوبِ إِلَّا الشَّرَكُ!

۳) دوست‌داشتنی ترین بندگان خدا، با تقواترین‌شان هستند: أَخْبُرْ عِبَادَ اللَّهِ أَتَقَاهُمْ!

۴) متگذاشتن بعد از انجام کار نیک، بد عملی است: الْمَنْ بَعْدَ الْقِيَامِ بِحَسَنَةٍ مِنَ الْأَعْمَالِ السَّيِّئَةِ!

۱۱۱۵- **بِيَسْتَرِ مردم حرف زدن با سخن پنهان را در جمع، ناپسند می‌شمارند!:**

۱) إِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ يَكْرَهُونَ التَّكَلُّمَ بِكَلَامٍ حَفِيٍّ عِنْدَ الْجَمَاعَةِ!

۲) لَا يُحِبُّ أَكْثَرُ النَّاسِ أَنْ تَكَلَّمَ يَقُولُ حَفِيٍّ عِنْدَ الْجَمَاعَةِ!

۳) عَدَدُ كَثِيرٍ مِنَ النَّاسِ لَا يُحِبُّونَ التَّحَدُّثَ بِكَلَامٍ حَفِيٍّ فِي الْجَمَاعَةِ!

۱۱۱۶- «جَنْدِي سَابُور أَقْدَم جَامِعَةٍ فِي إِيْرَان أَسْسَن بِأَمْرِ سَابُور الْمَلِك السَّاسَانِي وَ قَد كُتِبَ عَلَى رَأْسِ بَابِهَا: الْعِلْمُ أَفْضَلُ مِنَ الثَّرَوَةِ وَالسَّيْفِ!»:
جندی‌شاپور (کانون فرهنگی آموزش ۹۱)

۱) قدیمی‌ترین دانشگاه ایران است که شاپور، پادشاه ساسانی، فرمان بنیان‌گذاری آن را داد و بر سردر آن نوشته شده بود: علم بهتر از ثروت و شمشیر است!

۲) دانشگاهی قدیمی در ایران است که به فرمان شاپور، پادشاه ساسانی، بنیان‌گذاری شد و بر سردر آن نوشته شده بود: علم بهترین ثروت و شمشیر است!

۳) قدیمی‌ترین دانشگاه در ایران است که به دستور شاپور، پادشاه ساسانی، تأسیس شد و بر سردر آن نوشته شده بود: دانش بهتر از ثروت و شمشیر است!

۴) قدیمی‌ترین دانشگاه در ایران است که به دستور شاپور، پادشاه ساسانی، تأسیس شد و بر سردر آن نوشته شده بود: دانش بهترین ثروت و شمشیر است!

۱۱۱۷- **تَصْحِحًا آَيْتَنِ مَبَارِكَتَانِ فِي سُورَةِ الْحَجَرَاتِ بِتَرْكِ صَفْتِينِ: الْأُولَى: عَيْبُ الْآخْرِينَ وَالثَّانِيَةُ: تَلْقِيبُ النَّاسَ بِالْقَابِ يَكْرُهُونَهَا»:** (کانون فرهنگی آموزش ۹۱)

۱) دو آیه مبارک از سوره «الحجرات» ما را به ترک دو صفت دعوت می‌کند: نخست: عیوب جویی از دیگران و دوم: ملقب‌کردن آنان به صفاتی که بدشان باید!

۲) در سوره «الحجرات» دو آیه مبارک ما را سفارش می‌کند تا دو ویژگی را از خود دور کنیم: اولی: عیوب گرفتن از مردم و دوم: دادن لقب‌های بدی به آنان که خوشستان نمی‌آید!

۳) دو آیه مبارک در سوره «الحجرات» ما را به ترک کردن دو خصلت پند می‌دهد: اول: عیوب جویی کردن از دیگران و دوم: ملقب‌کردن مردم به لقب‌هایی که آن‌ها را ناپسند می‌دارند!

۴) در سوره «الحجرات» دو آیه ما را از دو صفت باز می‌دارند: یکی این‌که از مردم عیوب جویی کنیم و دوم آن‌که به آنان لقب‌هایی بدھیم که آن‌ها را ناپسند می‌دارند!

۱۱۱۸- **يَا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ! لَا تَعْبُوا النَّاسَ أَبْدًا لَأَنَّ إِحْدَى آيَاتِ سُورَةِ الْحَجَرَاتِ تَصْحِحُنَا هَكَذَا!»: اَيِّ مُؤْمِنٌ!..... (کانون فرهنگی آموزش ۹۷)**

۱) هیچ‌گاه از مردم عیوب جویی نکنید، زیرا آیه اول از سوره حجرات به ما این‌طور اندرز می‌دهد!

۲) عیوب‌های مردم را هرگز آشکار نکنید، زیرا یکی از آیات سوره حجرات ما را این‌چنین پند می‌دهد!

۳) از مردم هیچ‌گاه عیوب جویی نکنید، چون یکی از آیات سوره حجرات به ما این‌چنین پند می‌دهد!

۴) عیوب‌های مردم را هرگز آشکار نکنید، چرا که یک آیه از سوره حجرات ما را این‌گونه نصیحت می‌کند!

۱۱۱۹- **لَا يَعْتَمِدَ النَّاسُ عَلَى الَّذِي يَسْتَهْزِئُ بِالْآخْرِينَ وَلَا يَتَقَىَ اللَّهُ!»:** (کانون فرهنگی آموزش ۹۷)

۱) مردم نباید به کسی که دیگران را مسخره می‌کند، اعتماد کنند و باید از خدا بترسند!

۲) کسی که دیگران را مسخره می‌کند به مردم اعتماد نمی‌کند و از خدا پروا ندارد!

۳) مردم نباید به کسی که دیگران او را مسخره می‌کنند و از خدا پروا ندارند، اعتماد کنند!

۴) مردم به کسی که دیگران را مسخره می‌کند و از خدا نمی‌ترسد، اعتماد نمی‌کنند!

۱۱۲۰- **ذَهَبَتِ إِلَى مَتْجَرِ زَمِيلٍ وَ اشْتَرَتِ سَرْوَالًا بَعْدَ التَّخْفِيفِ بِسِعْرٍ تِسْعِينَ أَلْفَ تُومَانٍ!»:** (کانون فرهنگی آموزش ۹۷)

۱) به مغازه همکارم رفتم و شلواری را بعد از تخفیف به قیمت هفتاد هزار تومان خریدم!

۲) به مغازه همکارم رفتم و شلواری را بعد از تخفیف به قیمت نود هزار تومان خریدم!

۳) به دگان همکارم رفتم و پیراهنی را بعد از تخفیف به قیمت هشتاد هزار تومان خریدم!

۴) به مغازه همکارم رفتم و شلواری را بعد از تولید به قیمت نود هزار تومان خریدم!

۱۱۲۱- **عَيْنُ الْخَطَا:** (کانون فرهنگی آموزش ۹۶)

۱) اکتسبتُ أَفْضَلَ الْدَّرَجَاتِ فِي امْتِحَانِ الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ بَيْنَ زَمَلَائِيِّ! بِهَتِرِنْ نَمَرَهَ رَا در آزمون زبان عربی در میان همکلاسی‌هایم به دست آوردم!

۲) بییع هذا البائع بضاعه بأدنی الأسعار في مدینتنا: این فروشنده اجتناسش را با پایین‌ترین قیمت‌ها در شهرمان به فروش می‌رساند!

۳) السَّكُوتُ أَفْضَلُ مِنْ أَنْ نَذْكُرَ عِيوبَ الْآخْرِينَ فِي غَيْبِهِمْ! سکوت بهتر از این است که عیوب‌های دیگران را در غیابشان بیان نماییم!

۴) إِنَّ الْإِسْلَامَ قَدْ حَرَمَ الْغَيْبَةَ، لَأَنَّهَا مِنْ أَهْمَّ أَسْبَابِ قَطْعِ الْعَلَاقَاتِ! قطعاً اسلام غیبت را حرام نموده است؛ زیرا از سایر عوامل در قطع روابط مهم‌تر است!

۱۱۲۲- **قَدْ تَنَابَرَ بَعْضُ النَّاسِ بَعْضَ الْآخْرِينَ بِأَسْمَاءٍ قَبِيحةٍ وَقَدْ يَسْتَهْزِئُونَ بِهِمْ، إِنَّ هَذَا الْعَمَلُ فَسُوقٌ!»:** (کانون فرهنگی آموزش ۹۶)

۱) بعضی مردم به بعضی دیگر، اسمی ناپسندی نسبت داده‌اند و گاهی آن‌ها را مسخره می‌کنند، همانا این کار، به گناه افتادن است!

۲) گاهی برخی مردم به برخی دیگر، نام‌های زشتی می‌دهند و گاهی به وسیله آن‌ها مسخره می‌کنند، همانا این کار از گناهان است!

۳) برخی مردم به برخی دیگر اسمی زشتی نسبت داده‌اند و با استفاده از آن‌ها به تمسخر می‌پردازنند، همانا این کار، به گناه افتادن است!

۴) شاید بعضی مردم به بعضی دیگر، نام‌های زشتی نسبت بدهند و گاهی آن‌ها را مسخره کنند، همانا این کار، به گناه آلوده‌شدن است!

۱۱۲۳- **مَنْ يَئْظُرُ فِي عِيوبِ الْآخْرِينَ وَيَغْفُلُ عَنِ الْأَخْطَاءِ نَفْسِهِ تَظَاهِرُ الْأَخْلَاقِ السَّيِّئَةِ فِيهِ!»:** (کانون فرهنگی آموزش ۹۶)

۱) هر کس به عیوب‌های دیگران بینگرد و از اشتباهات خود غافل شود، خوی‌های بد در او آشکار می‌گردند!

۲) کسی که به تمام عیوب‌ها بینگرد و از اشتباه خود غافل شود، اخلاق زشت در او نمایان می‌شود!

۳) هر کس عیوب دیگران را نگریست و از اشتباهات خود غافل شد، خوی‌های بد در او آشکار گردید!

۴) کسی که به عیوب دیگران نگاه کند و از خطاهای خود غفلت بورزد، اخلاق زشت در او نمایان خواهد شد!

۱۱۲۴- **أَرَأَيْتَ أَشْجَعَ مِنْ هُؤُلَاءِ الشَّيْبَابِ الْمُجْتَهَدِينَ الَّذِينَ يَقْفَوْنَ أَمَامَ أَعْظَمِ مَشاَكِلِ حَيَاَتِهِمْ بِالسَّعْيِ وَالْمُقاَوَمَةِ؟!** آيا.....

۱) دیدهای شجاع ترین جوانان تلاشگری را که با سعی و پایداری در مقابل بزرگترین مشکلات زندگی خود می ایستند! (قانون فرهنگی آموزش ۹۶)

۲) شجاع تر از این جوانان کوشایی را دیدهای که با سعی و مقاومت، فرا روی بزرگترین سختی های زندگی شان ایستادگی کردند!

۳) شجاعتی بیشتر از شجاعت جوانان تلاشگر را مشاهده نمودهای که در برابر مشکلات بزرگ زندگی خود با تلاش و ایستادگی، مقاومت می کنند!

۴) دلیرتر از این جوانان کوشایی را که در مقابل بزرگترین مشکلات زندگی شان، با سعی و مقاومت می ایستند، دیدهای!

۱۱۲۵- **لَا تَحْجَسِّسُوا فِي أَمْوَالِ الْآخَرِينَ إِلَّا يُسَبِّبُ فَضْحَهُمْ وَهُوَ مِنْ كَبَائِرِ الذُّنُوبِ الَّتِي لَنْ يَقْفِرَهَا اللَّهُ!** (قانون فرهنگی آموزش ۹۶)

۱) در کارهای دیگران دخالت نکنید، زیرا سبب رسوایی شان می شود و آن از گناهان بزرگ است که خداوند آن را هرگز نمی بخشد!

۲) نباید در کارهای دیگران تجسس کنید، چون دلیل رسوایشان می شود و آن از گناهان کبیره است و خداوند هم آن را نخواهد آمرزید!

۳) در کارهای دیگران جاسوسی نکنید، زیرا آن سبب رسوایی شان می شود و از گناهان بزرگ است که خداوند آن را نخواهد آمرزید!

۴) در کارهای دیگران تجسس نکنید، چه این کار باعث رسوایی آنها می گردد و از گناهان بسیار بزرگ است که خداوند هم شما را نخواهد آمرزید!

۱۱۲۶- **أَحَبَّ النَّاسَ إِلَى اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِمَامٌ عَادِلٌ لَاَنَّ النَّاسَ أَشَبَّهُ بِأَمْرَائِهِمْ أَخْلَاقًا!** (قانون فرهنگی آموزش ۹۵)

۱) روز قیامت، خداوند پیشوایان عدل پیشه را دوست دارد، چون مردم شبیه فرمانروایانشان هستند!

۲) محبوب ترین مردم نزد خدا در روز قیامت، پیشوای عادل است، زیرا مردم از جهت اخلاق به حاکمانشان شبیه ترند!

۳) دوست داشتنی ترین فرد در پیشگاه خداوند، حاکم عدل گستر است، زیرا انسان ها اخلاق شان مثل حاکمانشان می شود!

۴) روز حساب، محبوب ترین مردم برای خدا، فرمانروای عادل است، چون آنها از لحاظ خلق و خوبی به حاکمان شبیه ترند!

۱۱۲۷- عین الخطأ:

۱) قال المعلم لمتعلميه تكلموا معًا بالتي هي أحسن!: معلم به دانش آموزانش گفت که با یکدیگر به وجهی که بهتر است سخن بگویید! (سراسری تهری ۹۵)

۲) نحن نصلي الله مطلوبين المعرفة الإلهية منه: ما نماز مخواطيه چون از او باري الهی را خواستاريم!

۳) قلب هذا المؤمن كأنه قد فرغ من غير الله!: قلب اين مؤمن گوئی از غير خدا خالي شده است!

۴) جمال العلم والأدب زينة لا تزول!: زیبایی علم و ادب زینتی است که زایل نمی شود!

۱۱۲۸- **إِذَا أَسَاءَكَ أَحَدٌ مَقْبَلًا مَرْوِعَتَكَ إِلَيْهِ، فَلَا تَخْبِرَ النَّاسَ بِمَا فَعَلَ بَكَ حَتَّى لَا تَزُولَ الْمَرْوِعَةُ فِي الدُّنْيَا!** (سراسری ریاضی ۹۵)

۱) هنگامی که کسی در مقابل جوانمردی ات به او، به تو بدی کرد، مردم را از آن چه با تو کرده باخبر مکن تا جوانمردی در دنیا از بین نرود!

۲) آن گاه که کسی در برابر جوانمردی تو بدی کرد، به مردم درباره آن چه با تو کرده است، چیزی مگو تا جوانمردی در دنیا باقی بماند!

۳) چنان چه بدی کردن شخصی به تو در برابر مررت تو بود، آن را برای مردم دیگر بازگو مکن، تا جوانمردی در دنیا باقی بماند!

۴) اگر شخصی مقابل مررت تو، بدخواه تو بود، آن چه را با تو کرده به دیگر مردم بازگو مکن، تا جوانمردی در دنیا از بین نرود!

۱۱۲۹- **﴿عِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هُوَنَّ﴾:** (سراسری هنر ۹۵)

۱) بندگان رحمان کسانی هستند که روی زمین به آرامی راه می روند!

۲) عبادت کنندگان خداوند کسانی هستند که آرام بر کرده زمین ره می سپارند!

۳) ۱۱۳۰- **الْغَدَ الْفَضْيَءِ يَتَعَلَّقُ بِمَنْ يَعْرِفُ الْيَوْمَ وَيَنْتَفِعُ بِهِ بِأَحْسَنِ وَجْهِهِ:** (سراسری تهری ۹۳)

۱) فردای روشنی بخش از آن کسی است که امروز را بشناسد و از آن به بهترین وجه سود ببرد!

۲) فردای روشن است که متعلق به کسی باشد که امروز را دریافته و نفع خوبی از آن گرفته باشد!

۳) فردایی که در خشان است به کسی تعلق دارد که امروزش را می شناسد و برترین نفع را از آن می برد!

۴) فردایی فروزان است که از آن کسی باشد که امروز را بشناسد و بهترین صورت از آن سود برد باشد!

۱۱۳۱- **«أَعْرَضْ عَنْ هُوَيْ نَفْسِكَ حَتَّى لَا يَصِلَ ضَرْرَهُ إِلَيْ قَلْبِكَ»:** (سراسری ریاضی ۹۳)

۱) از هوایی نفس خود اعراض کن تا به دل تو زیان نرسد!

۲) از هوایی نفس خود روی برگردان تا زیان آن به قلب نرسد!

۳) از خواشش های نفسانی خوبیز پریز کن تا ضرر شد!

۴) از خواشش های نفسانی خوبیز کن تا ضرر شد!

۱۱۳۲- عین الخطأ:

۱) الوالدان يخفق قلبهما لحب أولادهما دائمًا: والدين قلبشان همواره به عشق فرزندانشان مي تپد!

۲) رأيت إقبال أولادنا على التلفزيون قد أزداد!: توجه فرزندانمان را به تلویزیون می بینیم که زیاد می شود!

۳) إن أحبت الأعمال عند الله أدومها وإن قلت: محبوب ترین اعمال نزد خداوند بادوام ترین آن هاست، اگرچه اندک باشد!

۴) على الإنسان أن يتحرر من كل عبودية إلا عبودية الله تعالى!: بر انسان است که از هر عبودیتی جز عبودیت خداوند تعالی آزاد شود!

۱۱۳۳- **«الْأَفْضَلُ لِلْطَّالِبِ أَنْ يَنْتَخِبُ فَرْعَهُ الْجَامِعِي بِدَقَّةٍ حَتَّى لَا يَنْدَمُ فِي الْمُسْتَقْبَلِ!»:** (سراسری زبان ۹۰)

۱) دانش آموز باید رشتہ دانشگاهی خود را با دقت انتخاب کند که بعدا پشیمان نشود!

۲) دانش آموز خوب، رشتہ دانشگاهی خود را دقیق انتخاب می کند که در آینده دچار پشیمانی نشود!

۳) بهتر برای دانش آموز این است که رشتہ دانشگاهی خود را با دقت انتخاب کند تا در آینده پشیمان نشود!

۴) برای هر دانش آموزی بهتر این است که رشتہ دانشگاهی خود را دقیقاً انتخاب نماید تا بعداً دچار پشیمانی نشود!

۱۱۳۴- «قد تعلمت أن لا أتعجل في معاتبة أحد بذنب ارتكبه، فعلل الله أراد أن يغفر ذنبي!» (سراسرى انسانى ۹۰)

- ۱) یاد گرفته‌ام که در سرزنش کردن کسی به سبب گناهی که مرتکب شده عجله نکنم، چه شاید خدا بخواهد از گناه او درگذرد!
- ۲) مرا فهمانده‌ام که نباید در عیب جویی از افراد به سبب گناهان آن‌ها تعجیل کنم، چه بسا بخواهد از گناه آن‌ها گذشت کند!
- ۳) فهمیده‌ام که در عیب گیری از اشخاص به خاطر گناه کردن‌شان نباید شتاب داشته باشم، چه بسا خدا بخواهد آن‌ها را بیامرزد!
- ۴) به من آموخته‌ام که نباید در سرزنش هیچ فردی به خاطر گناهش عجله کرد، چه شاید آمرزیده خداوند باشد!

۱۱۳۵- «زینوا أنفسكم في الدنيا بما يليق آخر لكم من الدنيا، مادامت الفرصة باقية لكم!» (سراسرى انسانى ۹۰)

- ۱) تا فرصت دارید در این دنیا به چیزی مزین شوید که شایسته آخرت شما است!
- ۲) در این دنیا از خود دنیا آن‌جه را شایسته شمات برای آخرت بیابید تا فرصت آن را دارید!
- ۳) از خود دنیا برای آخرت خود آن‌چه شایسته است زینت خویش سازید تا فرصتی برایتان باقی است!
- ۴) تا فرصت برایتان باقی است، در دنیا خویشن را بدان‌چه از خود دنیا شایسته آخرتتان است بیارایید!

۱۱۳۶- «شعرت بأن الشيطان يُقهقه و يُسخر مُنِي عن عصيَان رَبِّي!» (سراسرى انسانى ۹۰)

- ۱) گویی شیطان قهقهه می‌زد و مرا مسخره می‌کرد زمانی که پروردگارم را نافرمانی کردم!
- ۲) هنگام نافرمانی از پروردگارم احساس کردم که شیطان قهقهه می‌زند و مرا مسخره می‌کند!
- ۳) هرگاه بر پروردگارم عصیان می‌کنم احساس می‌کنم مورد تمسخر و قهقهه شیطان واقع شده‌ام!
- ۴) احساس کردم گویی این قهقهه شیطان است که هنگام عصیان من بر پروردگارم مرا مسخره می‌کند!

۱۱۳۷- «يحب أن ننظر في عيوب أنفسنا حتى نفُل عن عيوب الآخرين، لأنَّ من ينظر في عيوب الناس ينس عيوب نفسه!» (سراسرى تبری ۱۹)

- ۱) فقط باید عیوب خود را ببینیم، زیرا اگر به عیوب مردم نگاه کنیم قطعاً عیوب‌های خود را فراموش می‌کنیم!
- ۲) نگریستن در عیوب خود غفلت از عیوب‌های دیگران است، زیرا کسی که عیوب مردم را نگاه می‌کند خود را فراموش کرده است!
- ۳) باید در عیوب‌های خود بنگریم تا از عیوب‌های دیگران غافل شویم، زیرا هر کس در عیوب‌های مردم بنگرد عیوب‌های خود را فراموش می‌کند!
- ۴) لازم است در عیوب‌های خود بنگریم تا این‌که از عیوب‌های دیگران غافل شویم، زیرا نگاه کردن در عیوب‌های مردم فراموش کردن عیوب خود است!

۱۱۳۸- عین الخطأ:

- ۱) الظالم على الضعيف أقبح الظلم، وهذا العمل مذموم!: ظلم بر ضعيف، زشترين ظلم است و اين کار ناپسند است!
- ۲) الراهدون يجتنبون الخطئات، و هؤلاء محبوبيون عند الله!: زاهدان از خطاهای دوری می‌کنند و این‌ها پیش خدا محبوب‌اند!
- ۳) الناس يذنبون و قليل من هؤلاء المذنبين يتوبون!: مردم گناه می‌کنند و عده کمی از این‌ها گناهکارانی هستند که توبه می‌کنند!
- ۴) يعبد العابدون الله في الليل المظلم و هذا الليل كثيٰر لهم!: عابدان خدا را در شب تاریک عبادت می‌کنند و این شب مانند پوششی برای آن‌هاست!

۱۱۳۹- «أفضل الناس من يبدأ بتأنِّي بنفسه قبل تأدِّيب غيرها!» (سراسرى زبان ۸۸)

- ۱) بهترین مردم آن کسی است که خود را قبل از دیگران تأدیب کند!
- ۲) بلندمرتبه‌ترین مردم کسی است که قبل از دیگری به تأدیب خود بپردازد!
- ۳) فاضل‌ترین مردم آن است که ادب کردن نفس خویش را بر دیگران ترجیح دهد!
- ۴) برترین مردم کسی است که قبل از تأدیب دیگری به ادب کردن خود بپردازد!

۱۱۴۰- عین الصحيح:

- ۱) طوبی لمن يشغله عيبه عن عيوب الآخرين: خوشا به حال کسی که پرداختن به عیوب خویش وی را از عیوب دیگران بازدارد،
- ۲) ولا يشغلة مقامه ولا يغره ماله في هذه الدنيا: و در این دنیا مقام او را به خود مشغول نکرد و مال او را مغفور نکرد،
- ۳) و يعظم الله كما عظيم الله نفسه: و خدا را بزرگ داشت همان‌طور که خود بزرگ داشته شده،
- ۴) فهكذا إذا مات يكون رسول الله أئيسه!: این‌گونه است که زمان مرگ، مونس رسول خدا می‌شود!

۱۱۴۱- «يا عباد الله! لا تحزنوا فأنتم في أعلى درجة إن كنتم محبتين له!» ای بندگان خدا

(سراسرى تبری ۸۷)

- ۱) غم مخورید، چه شما اگر دوستدار او باشید در برترین مرتبه هستید!
- ۲) غمگین مشوید در حالی که در بهترین مرتب هستید اگر دوستدار وی باشید!
- ۳) هرگز غم مخورید، چه شما اگر او را دوست بدارید در بالاترین درجات قرار می‌گیرید!
- ۴) هیچ‌گاه غمگین مشوید در حالی که در بالاترین مرتبه‌اید تا زمانی که دوستدار او هستید!

۱۱۴۲- عین الخطأ:

- ۱) أليس العلم أحب إليك من الشروء؟: آیا نزد تو علم محبوب‌تر از ثروت نیست؟
- ۲) الله أعلم بما نعمل في كلّ زمن!: خداوند بر آن‌جه در هر زمان انجام می‌دهیم آگاه‌تر است!
- ۳) هذان البلدان أكبر بلدان شاهدتهما!: این دو شهر از شهرهای بزرگی هستند که آن‌ها را شناخته‌ام!
- ۴) إنَّ أحسن التلاميذ من يساعدون الآخرين!: بهترین دانش‌آموzan کسانی هستند که به دیگران مساعدت می‌کنند!

۱۱۴۳- او از بزرگ‌ترین شعرای زمان خود بود که به دو زبان فارسی و عربی شعر می‌گفت!:

- (۱) إنَّهُ كَانَ مِنْ أَعْظَمِ شُعَّارِ عَصْرِهِ يَنْشُدُ الشِّعْرَ بِالْغَتَّيْنِ الْفَارَسِيَّةِ وَالْعَرَبِيَّةِ!
- (۲) هُوَ مِنْ كَبَّارِ الشُّعَّارِ فِي زَمَانِهِ وَقَدْ أَنْشَدَ الشِّعْرَ بِاللِّسَانَيْنِ الْعَرَبِيَّةِ وَالْفَارَسِيَّةِ!
- (۳) إِنَّهُ أَعْظَمُ شَاعِرٍ فِي عَصْرِهِ وَكَانَ يَنْشُدُ الْأَشْعَارَ بِالْغَتَّيْنِ الْفَارَسِيِّ وَالْعَرَبِيِّ!
- (۴) هُوَ أَكْبَرُ شُعَّارِ زَمَانِهِ وَكَانَ قَدْ أَنْشَدَ الْأَشْعَارَ بِالسَّانِيْنِ الْعَرَبِيِّ وَالْفَارَسِيِّ!

۱۱۴۴- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (۱) نَعَمُ الْقَدْرَةُ، الْغَرُورُ أَمَامُ الظَّالِمِينَ! بِهَتَرِينَ نَوْعَ قَدْرَتِ، غَرُورِ دَاشْتَنِ درِ مَقَابِلِ سَتْمَگَرَانِ است!
- (۲) بَئْسُ الشِّيمَةُ أَنْ لَا تَعْفُوَ عَنِ الْآخِرِينَ! إِنَّهُ كَمَّهُ دَرْنَمِيَّ گَذَرِيَّ خَصْلَتُ بَدِيَّ است!
- (۳) نَعَمُ الْكَوْكَبُ، كَوْكَبُ سَعَادَتِيَّ فِي سَمَاءِ حَيَاتِيَّ! چَهُ خَوبُ است سَتَارَةُ سَعَادَتِ منْ درِ آسمَانِ زَندَگَى!
- (۴) بَئْسُ الْأَمْلِ، أَمْلِ اِكتَسَابِ مَالِ الدُّنْيَا الرَّحِيقِ! آرْزُوِيَّ بِهِ دَوْسَتْ آورَدَنِ مَالِ اِرْزاَنِ دُنْيَا بِدَ آرْزُوِيَّ است!

۱۱۴۵- طَلَّابُ الطَّلَّابِ مِنْ مَعْلِمَهِمْ أَنْ يَنْصُّهُمْ بِكَلِمَاتِ قِيمَةِ تَفِيدِهِمْ!:

- (۱) دَانَشْ آمَوزَانِ ازْ آمَوزَگَارَشَانِ درِ خَواستِ نَصِيحَةِ بِاِجْمَالِتِ بَارِزَشِ وَپَرْفَاهَمَاهِ رَا كَرَدَنَا!
- (۲) شَانَگَرَدانِ ازْ مَعْلَمَانِ خَودِ خَواستَنِدَ كَهْ باَآنَانِ بِهِ وَسِيلَةِ كَلِمَاتِ پَرِبَارِ وَمَفِيدِ بِهِ نَصِيحَتِ بَنْشِينَنَدا!
- (۳) شَانَگَرَدانِ ازْ آمَوزَگَارَانِ خَودِ درِ خَواستِ كَرَدَنَدَ كَهْ سَخَانَيِّ بَالِرَّزَشِ وَسُودَمَنَدِ رَا بِهِ عنَوانِ نَصِيحَتِ بَگَوِينَدا!
- (۴) دَانَشْ آمَوزَانِ ازْ مَعْلَمِ خَوِيشِ خَواستَنِدَ تَا آنَانِ رَا باَ كَلِمَاتِيَّ اِرْشَمَنَدَ كَهْ بَرَاهِ آنَهَا مَفِيدِ باَشَدَ، نَصِيحَتِ كَنَدا!

۱۱۴۶- بَيْشَطَرُ حَيَوانَاتَ خَودَ رَا بِمَحِيطِيَّ كَهْ درَ آنَ بِهِ سَرِّ مَيْبرَنَدِ، سَازَگَارِ كَرَدَهَانَدِ!:

- (۱) أَكْثَرُ الْحَيَوانَاتِ الَّتِي فِي بَيْعَتَهَا لَهَا تَكِيفُ مَعَهَا!
- (۲) كَثِيرًا مِنَ الْحَيَوانَاتِ تَعِيشُ فِي الْبَيَّنَةِ الَّتِي تَكِيفُ مَعَهَا!
- (۳) كَثِيرٌ مِنَ الْحَيَوانَاتِ تَكِيفُ نَفْسَهَا مَعَ الْبَيَّنَةِ الَّتِي عَاشَتْ فِيهَا!
- (۴) أَكْثَرُ الْحَيَوانَاتِ قَدْ كَيْفَتْ نَفْسَهَا مَعَ الْبَيَّنَةِ الَّتِي تَعِيشُ فِيهَا!

۱۱۴۷- دُورَهِ كَرَدَنِ درِسَهَا آسَانِ تَرَيِنِ رَاهِ بَرَاهِ يَادِگَيْرِيِّ است!:

- (۱) إِنَّ أَسْهَلَ طَرِيقَ لِلتَّعْلِيمِ رَجُوعَ الدَّرُوسِ!
- (۲) مَرَاجِعَ الدَّرُوسِ أَسْهَلَ طَرِيقَ لِلتَّعْلِيمِ!

۱۱۴۸- عَيْنَ الْأَبْعَدِ عَنْ مَفْهُومِ هَذَا الدُّعَاءِ: «اللَّهُمَّ كَمَا حَسَنَتْ حَلْقِيْ فَحَسِّنْ حَلْقِيْ!»:

- (۱) آرْزوِيَّ دَلِ خَلْقِيَّ توَ بِهِ شِيرِينَ سَخْنِيَّ
- (۲) كَهْ دَوْزَخِ بَرَدِ مَرَدِ رَا خَوِيَّ زَشتِ
- (۳) چَهْ روَاستَانِ كَهْ دِيدَراَشِ بَرَدَ مَنْ شَكِيبَيِّ
- (۴) سَعِديَّ اِزْ اَخْلَاقِ دَوْسَتْ هَرَ چَهْ بَرَآيَدِ نَكَوَسَتِ

۱۱۴۹- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الْمَفْهُومِ:

- (۱) حَبَرِ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عَيْوَيْكُمْ: عَيْبِ كَسَانِ مَنْگَرِ وَاحْسَانِ خَوِيشِ / دِيدَهِ فَرُو بَرَهِ گَرِيبَانِ خَوِيشِ
- (۲) شَرِّ التَّاسِ ذُو الْوَجَهَيْنِ: تَنْ آدَمِيَّ شَرِيفَ اِسْتَ بَهْ جَانِ آدَمِيَّ / نَهْ هَمِينِ لِبَاسِ زَبِيَاسَتِ نَشَانِ آدَمِيَّ
- (۳) بَيْسِ الْاسْمِ الْفَسَوْقِ بَعْدَ الإِيمَانِ: گَهَهِ كَارِ انْدِيشَنَاكِ اِزْ خَدَاهِ / بَهْ اِزْ پَارِسَايِيِّ عَبَادَتِنَمَاهِ
- (۴) رُبَّ سُكُوتِ أَبْلَغَ مِنَ الْكَلَامِ: صَدَفَوارِ بَايدِ زَيَانِ درَكَشِيدَنِ / كَهْ وَقْتَيِّ كَهْ حاجَتِ بُودَرِ چَکَانِيَّ

۱۱۵۰- عَيْنَ الْخَطَّاطِ فِي الْمَفْهُومِ:

- (۱) وَعِبَادَ الزَّرْحَمِنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هُوَنَاً: الْاجْتِنَابِ مِنَ الْعَجَبِ!
- (۲) وَجَادِلُهُمْ بِاِتِيَّ هِيَ أَخْسَنُ: الْمَوْعِظَةُ وَالْحَوَازُ مَعَ الْآخِرِينَ بِكَلَامِ طَيِّبِ!
- (۳) مِنْ سَاءِ حُلْفَةِ عَذَّبَ نَفْسَهُ: الدَّغْوَةُ إِلَى الْحَلْقِ الْحَسَنِ!
- (۴) أَغْلَمُ النَّاسِ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ: الدَّغْوَةُ إِلَى تَعْلِيمِ النَّاسِ بِمَا نَتَعَلَّمُهَا!

۱۱۵۱- «الْعَجَبُ صِفَةٌ مَذْمُومَةٌ فَاجْتَنِبُوهَا!» عَيْنَ الْخَطَّاطِ فِي الْمَفْهُومِ:

- (۱) بَزَرَگَانِ نَكَرَدَنَدِ درِ خَودِ نَگَاهِ خَدَابِينَيِّ اِزْ خَوِيشَنِ بَيْنِ مَخْواهِ
- (۲) رَهَروَ آنِ نِيَسَتِ كَهْ تَنَدِ وَگَهِيَ خَسْتِ رَوَدِ
- (۳) زَخَاكِ اَفْرِيدَتِ خَدَاوَنَدِ پَاكِ پَسِ اَيِّ بَنَدِهِ اِفْتَادَگِيَّ كَنِ چَوِ خَاكِ
- (۴) فَرُوتَنِ بُودَ هَوْشَمَنَدِ گَزِينِ نَهَدَ شَاخِ پَرْمِيَوهِ سَرِّ بَرَ زَمِينِ

۱۱۵۲- «أَكْبَرُ الْعَيْنِ أَنْ تَعِيَّبَ مَا فِيكَ مِثْلُهُ!» عَيْنَ الْمَنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ:

- (۱) پَنَدِمَ چَهْ دَهِيَ نَخْسَتِ خَودِ رَا
- (۲) آيَنهِ چَونِ عَيْبِ تَوَ بَنَمُودَ رَاستِ
- (۳) باَ بَدَانِ كَمِ نَشِينَ كَهْ درَمَانِيَّ
- (۴) هَانِ بِياَ تَاعِيَبِ هَمِ پَوشِيمِ چَونِ دَلَقِ وَكَلاَهِ

- ١١٥٣- **﴿أَيَحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمًاً أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ﴾** تمنعاً الآية عن:
- (٤) سوء الظن (٣) الكذب (٢) الغيبة (١) التجربة
- ١١٥٤- «عِدَادُهُ الْعَاقِلٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ!» عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الْمَفْهُومِ:
- جایی برای کینه دشمن نمانده است
ور نوش رسد ز دست ناهمل بریز
با دوستان مرود با دشمنان مدارا
با دوست بگوییم که او محروم راز است
- (١) از بس که مهر دوست به دل جا گرفته است
(٢) گر زهر دهد تو را خردمند بنوش
(٣) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است
(٤) رازی که بر غیر نگفته و نگوییم
- ١١٥٥- **عَيْنَ الْخَطَا** في أجوية الأسئلة للحوارات الثالثة:
- (١) بِكُمْ تَوْمَانُ هَذِهِ الْفَسَاتِينِ؟ خَمْسَةٌ وَ سَبْعُونَ أَلْفًا!
(٢) هَلْ لَكَ أَرْخَصٌ مِنْ هَذَا؟ نَعَمْ أَرِيدُ أَكْبَرَ مِنْ هَذَا!
- ١١٥٦- ما هو الصَّحِيحُ فِي الْعِبارَاتِ التَّالِيَةِ حَسْبُ الْحَقْيَقَةِ؟
- (١) ذُو الْوَجْهَيْنِ مَحْبُوبٌ عَنِ الدِّرَلَمَاءِ!
(٣) لَا يَخْتَلُفُ سِعْرُ الْمَلَابِسِ حَسْبُ التَّوْعِيَاتِ!
- ١١٥٧- **عَيْنَ الْخَطَا** حَسْبُ الْحَقْيَقَةِ:
- (١) هَذِهِ حِكْمَةٌ نَافِعَةٌ: بِشَنِ الْجَلِيلِ الْكِتَابِ!
(٣) إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَرَمَ الْكَسْبَ مِنَ الْخَرَامِ!
- ١١٥٨- **عَيْنَ مَا يَعَادِلُ الْمَثَلَ التَّالِيِّ:** «خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا!»
- (١) خَيْرُ الْخَصَالِ حَفْظُ الْلِّسَانِ!
(٣) نَهْ جَنْدَانَ بِخُورِ كَزْ دَهَانَتْ بِرَآيْدَ / نَهْ چَنْدَانَ كَهْ ازْ ضَعْفِ جَانَتْ بِرَآيْدَ / به گردون می رسد فریداش از پوست
- (١) **عَيْنَ الصَّحِيحِ** في الحوار بين البائع والزائر:
- (١) يَكْمِنُ تَوْمَانٌ هَذِهِ السَّرَاوِيلُ؟ ← السراويل النسائية بخمسة و تسعين ألف تoman.
(٢) أَرِيدُ سَرَاوِيلَ أَفْضَلَ مِنْ هَذِهِ. ← هذه الأسعار غالبة.
(٣) كَمْ سِعْرُ هَذَا الْقَمِيسِ الْجَالِيِّ؟ ← أبيض و أسود و أزرق.
(٤) كَمْ صَارَ الْمَبْلَغُ؟ ← أعطيني بعد التخفيف.
- ### قواعد
- ١١٦٠- **عَيْنَ مَا كَلَّهُ اسْمُ التَّفْضِيلِ:**
- (١) أَخْتَرَ - أَقْلَ - أَعْدَ - أَشْهَرَ
(٣) أَسْوَدَ - أَبْيَضَ - خَيْرَ - أَحْضَرَ
- ١١٦١- **عَيْنَ مَا كَلَّهُ اسْمُ التَّفْضِيلِ:**
- (١) أَبْيَضَ - أَصْفَرَ - أَجْوَدَ
(٢) أَنْفَقَ - أَحْبَتَ - أَغْلَمَ
- ١١٦٢- **عَيْنَ مَا فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ:**
- (١) سَيِّهَلَكَ الْأَفَاضِلُ مِنَ التَّاسِ عِنْدَمَا يَحْكُمُهُمْ مَلِكُ ظَالِمٍ!
(٣) لَمَّا نَظَرَ إِلَى التُّورِ الْأَحْمَرِ نَسْعَرَ بِتَعَبٍ شَدِيداً!
- ١١٦٣- **عَيْنَ مَا لِيَسْ فِيهِ اسْمُ الْمَكَانِ:**
- (١) وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبَئْسُ الْمَصِيرُ
(٢) فِي طَرِيقَنَا نَخْوَ أَصْفَهَانَ تَوَقَّفَنَا سَاعَةً لِأَكْلِ الطَّعَامِ فِي مَطْعَمٍ نَطِيفٍ!
(٣) الْغَرِيبُ فِي الْأَمْرِ هُوَ أَنْ جَمِيعَ الْأَسْمَاكَ الْمُمْتَشِرَةَ عَلَى الْأَرْضِ فِي ظَاهِرَةِ مَطْرَ السَّمَكِ مِنْ نَوْعٍ وَاحِدٍ!
(٤) يَيْعَدُ مَرْقَدَ ثَامِنَنَا أَنْقَتَنَا مَسَافَةً ثَمَانِيَّةً كِيلُومِترٍ تَقْرِيباً عَنْ طَهْرَانِ!
- ١١٦٤- **عَيْنَ مَا لِيَسْ فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ:**
- (١) إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ
(٣) أَعْلَمُ التَّاسِ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ التَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ!
- ١١٦٥- **عَيْنَ «خَيْرٍ» لِيَسْ اسْمُ التَّفْضِيلِ:**
- (١) خَيْرٌ إِخْوَانُكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عَيْوَكُمْ!
(٣) فَمَنْ يَعْمَلُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ

١١٦٦- عين الخطأ في استخدام اسم التفضيل:

١) إن نهر التيل أطول الأنهر في العالم!

٣) ما كانت قيمة الملاس في العراق أرخص من إيران ولكن اشتريتها للمهديّة

١١٦٧- عين الخطأ عيناً أشير إليه بخط:

١) شر الناس من لا يرجح خيراً: اسم التفضيل

٣) خير إخواتكم من أهذى إليكم عيوبكم: اسم التفضيل

١١٦٨- عين اسم التفضيل في محل المفعول:

١) القيام بالواجبات الدراسية أقل شيء يريد من الطلاب!

٣) ما قسم الله للعباد شيئاً أفضل من العقل!

١١٦٩- عين الصحيح عن الكلمات المحددة:

١) لعباد الله المخلصين رزق مغلوم: اسم مفعول - خبر

٣) عداوة العاقل خير من صدقة الجاهل: اسم تفضيل - خبر

١١٧٠- عين ما فيه اسم التفضيل:

١) الذي أحسن عمله يفرح في التهابه!

٣) أحسن كما أحسن الله إليك!

١١٧١- عين «الآخرين» ليس اسم التفضيل:

١) واجعل لي لسان صدق في الآخرين

٣) أحياناً تعيب ما في الآخرين وفيما تفاص الصفات أيضاً

١١٧٢- عين «خير» يكون اسم التفضيل:

١) لا خير في قول إلا مع الفعل!

٣) فعسى أن تذكرها شيئاً و يجعل الله فيه خيراً كثيراً

١١٧٣- عين ما فيه «اسم التفضيل» أكثر:

١) و من أحسن ديناً ممن أسلم وجهه لله وهو محسن

٣) إنه كان من أعظم علماء عصره وأشدّهم اهتماماً بنشر العلم

١١٧٤- عين الخطأ في المحل الإعرابي للكلمات المعينة:

١) الحياة حسن ولكن في النساء أحسن!: مبتدأ مؤخر

٣) أughter الناس من عجر عن اكتساب الإخوان: مبتدأ

١١٧٥- عين عبارة فيها اسم المكان واسم التفضيل معاً:

١) أكثر الملائكة المتقنة مجهرة بمصابيح ليلية

٣) الذي يكفل معاش سريره أحقر بدخول الجنة ممن يعبد دائمًا

١١٧٦- عين اسم التفضيل ليس خبراً:

١) ... و أحسننا وأنت خير الزاحمين

٣) من غلبته شهوده عقله فهو شر من الباهيم

١١٧٧- عين الخطأ في استخدام اسم التفضيل:

١) جبل دماوند أعلى جبل في إيران!

٣) فاطمة كبرى من صديقتها ستاً

١١٧٨- عين كلمة «خير» اسم التفضيل:

١) خيرك أكثر من أصدقائك!

٣) ما رأيت إلا خيراً في كلام أبي!

١١٧٩- عين الصحيح عن كلمات: محروم - مطاعم - خلاق - حسني.

١) اسم الفاعل - اسم المكان - اسم المبالغة - اسم التفضيل

٣) اسم المفعول - اسم المكان - اسم المبالغة - اسم التفضيل

١١٨٠- عين العبارة التي جاء فيها اسم التفضيل:

١) إذا ملك الأراذل هلك الأفضل!

٣) أعود بالله من شر من يدعوني إلى المعاصي!

٢) هذه الطالبة كبرى من زميلاتها في الصف عقلاً

٤) أختي الكبيرة تدرس في قرئ الاقتصاد الصناعي!

٢) قد دفنت أربعة من أميّتنا في مقبرة البعيج!: اسم المكان

٤) قد كان المحمل إحدى وسائل التقليل والركب في قديم الزمان!: اسم المكان

٢) أثقل الأشياء في الميزان هو الحلو الحسن!

٤) أقدم آخر التهاني إلى ضيوفنا في هذه الحفلة!

٢) علىكم بأوسط الأمور فإن لها نتائج جديدة!: اسم تفضيل - مبتدأ

٤) إنما بعثت لأنتم مكارم الأخلاق!: اسم مكان - مفعول

٢) أحسن الأولاد من يحترم والديه!

٤) أحسن الشاب إلى من أساء إليه!

٢) التواضع أمر جميل يمكن أن يؤثر في الآخرين!

٤) التجسس في أمور الآخرين محاولة قبيحة لكشف أسرارهم!

٢) ... عسى أن يكونوا خيراً منهم

٤) كلمة خير تفيض أفضل من كتاب لافائدة له!

٢) أمرنا بالاعتدال في أعمالنا فإن خيراً الأمور أو سلطها!

٤) أقرب العباد إلى الله يوم القيمة أكثرهم رحمة وأقلهم غضباً

٢) لا يمكن أن تُعد أعمَّ الله علينا!: مفعول به

٤) لا يمكن الاعتماد على من لا يعتقد الأمانة!: مفعول به

٢) هناك عمال يشتغلون في مصانع خارج المدينة!

٤) فريق من الرياضيين الإيرانيين صعدوا أعلى الجبال في العالم في السنة الماضية!

٢) ليلة القدر خير من ألف شهر

٤) لي سبب آخر لعدم حضوري في الحفلة إضافة إلى مرضي!

٢) قال: أنا أعلم بما لا تعلمون!

٤) أكمل الناس إيماناً أحسنهم خلقاً

٢) أريد لكم الخير في كل الأوقات!

٤) والله خير حافظ و هو أرحم الراحمين

٢) اسم المفعول - اسم الفاعل - اسم المفعول - اسم المبالغة

٤) اسم الفاعل - اسم المفعول - اسم التفضيل - اسم المكان

٢) شر الناس من لا يجتنب الخيانة ولا يعتقد الأمانة!

٤) أغنى الغني من لم يكن للحرص أسيراً

- ١١٨١- «خَيْرٌ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عَيْوَبَكُمْ» عَيْنَ مَا لِيْسَ فِي الْعَبَارَةِ:
- (١) جَمْعُ التَّكْسِيرِ (٢) اسْمُ التَّفْضِيلِ (٣) الْفَعْلُ الْمُجَرَّدُ التَّلَاثِيِّ (٤) حَرْفُ الْجَزِّ
- ١١٨٢- «وَجَادَلُهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنْ رَبَّكُ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ» عَيْنَ مَا لِيْسَ فِي الْآيَةِ الشَّرِيفَةِ:
- (١) الْفَعْلُ الْمُعْتَدِيِّ (٢) اسْمُ التَّفْضِيلِ (٣) الْفَعْلُ الْمَاضِيِّ (٤) اسْمُ الْفَاعِلِ
- ١١٨٣- عَيْنَ مَا جَاءَ فِيهِ اسْمُ الْمِبَالَغَةِ:
- (١) الطَّوَاهِرُ الْطَّبِيعِيَّةُ آيَةٌ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ الَّتِي تَقْعُدُ أَمَامَ عِيُونَنَا! (٢) إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَّهَرِّبِينَ! (٣) الْكُفَّارُ بَظَنُونَ أَنَّ النَّائِمَ فِي الْفَرَاشِ هُوَ الرَّسُولُ ﷺ!
- ١١٨٤- عَيْنَ الْعَبَارَةِ الَّتِي اسْمُ التَّفْضِيلِ فِيهَا يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَاقِيِّ فِي الْمَعْنَىِ:
- (١) شَجَرَةُ السَّكُوِيَا شَجَرَةٌ مِنْ أَطْوَلِ أَشْجَارِ الْعَالَمِ! (٢) كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أَخْرَجْتَ لِلنَّاسِ! (٣) تَعْرَفْتُ عَلَى أَنْفَعِ الْأَدوَيْةِ لِهَذَا الْمَرْضِ!
- ١١٨٥- عَيْنَ مَا لِيْسَ فِي الْعَبَارَةِ التَّالِيَّةِ: «قَالَ مُحَمَّدٌ أُمَوَالِي لِي فِي الْمَحْكَمَةِ عِنْ الدَّافِعِيِّ: أُزْسِلُ لَكَ أَكْثَرَ أُمَوَالِكَ»
- (١) اسْمُ الْفَاعِلِ لِلْمُزِيدِ - اسْمُ الْمَكَانِ (٢) اسْمُ الْمَفْعُولِ لِلْمُزِيدِ - فَعْلُ مَجْهُولٍ (٣) اسْمُ التَّفْضِيلِ - اسْمُ الْمَكَانِ
- ١١٨٦- عَيْنَ الْخَطَا عنِ اسْمِ التَّفْضِيلِ:
- (١) فَاطِمَةُ أَكْبَرُ مَتِي فَاحْتَرَمَهَا! (٢) السَّيِّدُ الْحَسِينِيُّ مِنْ أَفْضَلِ الْمُعَلِّمِينَ! (٣) عَيْنَ عَبَارَةً مَا جَاءَ فِيهَا اسْمُ الْمَكَانِ:
- (١) الْكَذَبُ مَفْتَاحُ لِكُلِّ شَرِّ! (٢) السَّائِخُ ذَهَبَ إِلَى أَكْبَرِ الْمَكَتبَةِ فِي خُوزَسْتَانِ! (٣) هَذِهِ الْقَصَّةُ الَّتِي سَمِعْتُهَا مِنْكَ أَنْفَعُ الْقَصَصِ!
- ١١٨٧- عَيْنَ اسْمِ التَّفْضِيلِ لِيْسَ خَبْرًا:
- (١) شَهَدَوْنَا فِي الْحَرْبِ الْمَفْرُوضَةِ خَيْرَ النَّاسِ إِيمَانًا وَعَمَلاً! (٢) الْصَّادِقُونَ لَا يَكْذِبُونَ الْحَقَّاَقَ حَوْلَهُمْ! (الْمُبْدَأُ - الْمَفْعُولُ)
- ١١٨٨- عَيْنَ الْخَطَا لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَخْتَهَا خَطَّ:
- (١) أَرِيدُ الْمَعْلَمَ الْحَادِقَ لِتَرْبِيَةِ أَوْلَادِي! (صَفَةٌ - مَضَافُ الْيَهِ) (٢) قَدْ طَالَعْتُ أَكْثَرَ الْكِتَابِ الْعَلَمِيَّةِ الَّتِي تَوْجَدُ فِي مَكَتبَةِ الْمَدْرَسَةِ!
- ١١٨٩- عَيْنَ الْخَطَا لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَخْتَهَا خَطَّ:
- (١) أَسْتَاذَنَا الْعَالِيِّ فِي مَدْرَسَتَنَا أَكْثَرَ اشْتِهَارًا بِمَدَارِسِ طَهْرَانِ! (٢) أَيُّ مَطْلُوبٌ لَا يُوجَدُ فِي الْعَبَارَاتِ:
- (١) إِنَّ النَّفْسَ لَمَّا قَاتَرَ بِالسُّوءِ! (اسْمُ الْمِبَالَغَةِ) (٢) تَعَالَ نَذَهَبُ إِلَى الْمَلَعُ لِتَشَاهِدَ فَرِيقَنَا! (اسْمُ الْمَكَانِ)
- ١١٩٠- عَيْنَ «خَيْرٍ» لِيْسَ اسْمِ التَّفْضِيلِ:
- (١) الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الْمُعِيْفِ! (٢) أَرْسَدَنَا إِلَى خَيْرِ التَّسْبِيلِ مَنْ كَانَ يَعْلَمْنَا!
- ١١٩١- عَيْنَ مَا لِيْسَ فِيهِ اسْمِ التَّفْضِيلِ:
- (١) كَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْغَلِيَا! (٢) لِلْبَلْبَلِ خَيْرُ الْأَصْوَاتِ مِنْ بَيْنِ سَائِرِ الطَّيُورِ!
- ١١٩٢- عَيْنَ مَا لِيْسَ فِيهِ اسْمِ المَكَانِ:
- (١) عَنِدَمَا قَهَمْتَ الزَّلَالَ تَرَكْتَ مَكَانِي وَأَشْرَعْتَ إِلَى الشَّارِعِ! (٢) لَمْ يُفْتَحْ بَابُ قَاعَةِ الانتِظَارِ فِي الْمَطَارِ فِي الْوَقْتِ الْمُحَدَّدِ!
- ١١٩٣- عَيْنَ الْخَطَا فِي الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِمَا تَحْتَهُ خَطَّ:
- (١) أَنَا أَحَقُّ مِنْكُمْ بِالْحُكْمِ فِي هَذَا الْمَجْلِسِ! (اسْمُ التَّفْضِيلِ) (٢) الْبَانِعُ قَدْ عَرَفَنَا! تَعَالَ نَذَهَبُ إِلَى مَتْجَرٍ أَخْرَى (مَفْعُولُ)
- ١١٩٤- عَيْنَ مَا لِيْسَ فِيهِ اسْمِ المَكَانِ:
- (١) أَحِبُّ هَذَا الْفَلَمِ الرَّائِعِ لِأَنَّهُ جَمِيلٌ جَدًا! (٢) أَعْلَمْتُ أَجَلَّ مِنْ مَعْلَمٍ يَبْنِي وَيُنَشِّئُ أَنْفَسًا!

١١٩٧- عين الصحيح:

- (١) قُتِلَ ← اسم المكان: مُقتَلٌ / اسم المفعول: مُقتُولٌ
 (٢) نَفَعَ ← اسم التفضيل: أَنْفَعٌ / اسم الفاعل: مُنْتَفِعٌ
 (٣) عَلِمَ ← اسم الفاعل من باب التفعيل: مُعْلَمٌ / اسم التفضيل: أَغْلَمٌ
 (٤) صَدَقَ ← اسم الفاعل من باب التفعيل: مُسْتَصِدٌ / اسم التفضيل: صادقٌ

١١٩٨- كم اسمًا مشتقًا جاء في الآية التالية؟ «قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَنْزِلَ آيَةً وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ»

(٤) أربعة (٣) ثلاثة (٢) اثنان (١) واحد

١١٩٩- عين عبارة ليس فيها اسم مشتق:

(١) أَقْرَأَ وَرِبَّكَ الْأَكْرَمُ * الَّذِي أَعْلَمَ بِالْقَلْمَنْ *

(٣) قُلْ إِنِّي أَمْرَثُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لِهِ الدِّينِ *

١٢٠٠- عين اسمًا مشتقاً يختلف محله الإعرابي:

(١) لَتَأْرِي الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا مَا وَعَدْنَا اللَّهَ *

(٣) فَقَدْ اسْتَفَادَ مِنِ الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ الشُّعَرَاءُ الْإِيْرَانِيُّونَ!

١٢٠١- عين الصحيح عن المحل الإعرابي للأسماء المشتقة: «شجرة النَّفَط شجرة يستخدمها المزارعون كسياج حول مزارعهم لحماية محاصيلهم من الحيوانات!»

(١) مفعول به - مجرور بحرف الجر - مضارف إليه

(٣) فاعل - مجرور بحرف الجر - مفعول به

١٢٠٢- كم اسمًا مشتقًا جاء في عبارة «كانت مكتبة جندي سابور في خوزستان أكبر مكتبة في العالم القديم؟»

(٤) خمسة (٣) أربعة (٢) ثلاثة (١) اثنان

(كانون فرهنگی آموزش ٩٧)

(٢) أفضل الناس أنفعهم للناس!

(٤) آسيا أكبر قارات العالم!

(كانون فرهنگی آموزش ٩٧)

(٢) وَ لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَ لَا السَّيِّئَةُ إِذْ دَفَعَ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ *

(٤) يُحِبُّ الْأَبَاءُ وَ الْأَمْهَاتُ رُؤْيَاةً أَوْلَادِهِمْ فِي أَحْسَنِ حَالٍ!

(كانون فرهنگی آموزش ٩٧)

(٢) ضُغْرِيٌّ - مَرْزُوقٌ - أَكْبَرٌ

(٤) مَشَهِدٌ - فُضْلَىٌ - مَكْتَبٌ

(كانون فرهنگی آموزش ٩٧)

(٢) الطَّاؤوسُ أَجْمَلُ طَيْوِرٍ فِي هَذِهِ الْغَابَةِ!

(٤) أَنْتَ فِي هَذَا الْمَجَلسِ تَكُونُ أَحْقَقُ النَّاسِ بِالْحُكْمِ!

(كانون فرهنگی آموزش ٩٧)

(٢) ذَهَبَتْ إِلَى مَصَنَّعِ أَخْتِي الصَّغِيرِ؛ وَ اسْتَرَيَتْ قَمِيصًا أَبِيَّضَ وَ سِرَوَائِينَ، أَحَدُهُمَا أَكْبَرُ مِنِ الْآخَرِ.

(٤) سَتَّةٌ (٣) خَمْسَةٌ (٢) أَرْبَعَةٌ (١) ثَلَاثَةٌ

(كانون فرهنگی آموزش ٩٦)

(٢) قُلْتُ لِأَصْدِقَائِي: الْخَبَرُ فِي مَا وَقَعَ، لَا تَأْسُو وَ لَا تَحْزُنْ!

(٤) إِنِّي قُلْتُ: الصَّلَاةُ فِي هَذِهِ الْلَّهْظَاتِ خَيْرٌ عَمَلٌ نَعْمَلُهُ جَمِيعًا!

(كانون فرهنگی آموزش ٩٦)

(٢) عَلَى الشَّبَابِ أَنْ يَكُونُوا مُشْتَاقِينَ إِلَيْهِ الْأَعْمَالِ الصَّالِحةِ!

(٤) فِي مَزَارِعِ إِيْرَانِ الْكَبِيرَةِ تَنْمُو نَبَاتَاتٌ مُفَيِّدَةٌ لَهَا خَوَاضِ!

(كانون فرهنگی آموزش ٩٦)

(٢) أَخِي أَحَبَّ كَرَةَ الْقَدْمِ فِي زَمْنٍ طَفْوَلِيَّتِهِ!

(٤) فَاطِمَةُ الْكَبِيرِيَّ بِنْتُ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ!

(كانون فرهنگی آموزش ٩٦)

(٣) قِيمَةُ إِنْسَانٍ مَا أَحْسَنَهُ!

(٤) أَنَا أَقْدَرُ مِنْكَ فِي الرِّياضَةِ!

(كانون فرهنگی آموزش ٩٦)

(٤) خَيْرٌ مَا وَهَبَ رَبُّنَا هُوَ الصَّحَّةُ!

(١) قُتِلَ ← اسم المكان: مُقتَلٌ / اسم المفعول: مُقتُولٌ

(٣) عَلِمَ ← اسم الفاعل من باب التفعيل: مُعْلَمٌ / اسم التفعيل: أَغْلَمٌ

(٤) صَدَقَ ← اسم الفاعل من باب التفعيل: مُسْتَصِدٌ / اسم التفعيل: صادقٌ

١٢٠١- عين عبارة ليس فيها اسم مشتق:

(١) أَقْرَأَ وَرِبَّكَ الْأَكْرَمُ * الَّذِي أَعْلَمَ بِالْقَلْمَنْ *

(٣) قُلْ إِنِّي أَمْرَثُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لِهِ الدِّينِ *

١٢٠٢- عين اسمًا مشتقاً يختلف محله الإعرابي:

(١) لَتَأْرِي الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا مَا وَعَدْنَا اللَّهَ *

(٣) فَقَدْ اسْتَفَادَ مِنِ الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ الشُّعَرَاءُ الْإِيْرَانِيُّونَ!

١٢٠٣- عين اسم التفضيل يختلف معناه عنباقي:

(١) جَبَل دَمَاؤِنْدُ أَعْلَى مِنْ جَبَل دِنَا!

(٣) سُورَةُ الْبَقَرَةِ أَكْبَرُ سُورَةً فِي الْقُرْآنِ!

١٢٠٤- عين ما ليس فيه اسم التفضيل أو اسم المكان:

(١) أَحْسَنَتِي، الْحِفَاظُ عَلَى هَذِهِ الْمَلَاعِبِ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُوَاطِنٍ!

(٣) أَحْسَنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ *

١٢٠٥- عين جواباً فيه أسماء التفضيل والمكان فقط:

(١) أَعْلَى - مَسْجِدٌ - كَذَابٌ

(٣) آخِرٌ - صَادِقٌ - مَنْزِلٌ

١٢٠٦- عين ما فيه اسم المكان واسم التفضيل معاً:

(١) كُلُّ يَوْمٍ أَذْهَبَ مَعَ صَدِيقِي إِلَى الْمَكَبِيَّةِ!

(٣) قَصَدَتِي الرِّجُوعُ إِلَى الْمَصَنَّعِ وَ تَكَلَّمَتْ مَعَ مدِيرِهِ!

١٢٠٧- كم اسم التفضيل واسم المكان معاً يوجد في العبارة التالية؟

(١) ذَهَبَتْ إِلَى مَصَنَّعِ أَخْتِي الصَّغِيرِ؛ وَ اسْتَرَيَتْ قَمِيصًا أَبِيَّضَ وَ سِرَوَائِينَ، أَحَدُهُمَا أَكْبَرُ مِنِ الْآخَرِ.

(٢) أَرْبَعَةٌ (٣) ثَلَاثَةٌ (٤) سَتَّةٌ

١٢٠٨- عين كلمة حَيْرٌ تدل على التفضيل:

(١) قَالَ تَلَمِيذِي بِفَرِحٍ: أَنَا بَخِيرٌ، شَكَرًا لِرَبِّ الْعَالَمِينَ!

(٣) قَالَ اللَّهُ لِعِبَادِهِ: إِنَّا جَعَلْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنَ خَيْرًا كَثِيرًا لِكُمْ!

١٢٠٩- عين ما فيه اسم تفضيل واسم مكان واسم فاعل معاً:

(١) كَانَتْ مِنْ أَهْمَمِ وصَايَا النَّبِيِّ ﷺ مَكَارِمُ الْأَخْلَاقِ الَّتِي بَعَثَ لَهَا!

(٣) فِي مَكَتبَةِ مُدَرِّسِنَا أَكْثَرُ مِنْ أَلْفِ كِتَابٍ!

١٢١٠- عين ما ليس فيه اسم التفضيل:

(١) أَعْلَى جَبَلٍ فِي إِيْرَانِ دَمَاؤِنْدًا!

(٣) أَقْلَى النَّاسَ درَجَةً فِي الْآخِرَةِ أَهْلَ الْمَعَاصِي!

١٢١١- عين اسم التفضيل:

(١) أَنَا أَعْلَمُ مَا تَطَلَّبُ!

(٢) التَّلَمِيذُ أَكْرَمُ الْمَعْلَمِينَ!

١٢١٢- عين خير ليس اسم التفضيل:

(١) خَيْرٌ كُمْ عَاقِبَةٌ أَحْسَنَكُمْ أَخْلَافًا!

(٢) هَذِهِ الْخَيْرَاتُ أَجْرٌ عَنِ اللَّهِ!

(٣) الْخَيْرُ فِي مَا وَقَعَ لَنَا!

- ١٢١٣- عين الخطأ عن اسم التفضيل:**
- (١) الوحدة خير من جليس السوء!
 - (٢) أكثُر أَوْلَادِ الأُسْرَةِ هُوَ الْحَلَوَانِيٌّ!
 - (٣) صديقتي صغرى من اختي ستاً!
 - (٤) أحب التلميذة الفضلى من بين جميع تلميذاتي!
- ١٢١٤- عين الكلمة «خير» تختلف نوعيتها عن الباقي:**
- (١) ليلة القدر خير من ألف شهرٍ
 - (٢) سُبْحَانَكَ يَا رَبِّي اسْمُكَ خَيْرٌ إِسْمٌ وَ ذِكْرُكَ شَفَاءٌ!
 - (٣) تفَكُّرُ ساعَةٍ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةٍ شَعْبَيْنَ سَنَةً!
- ١٢١٥- عين عبارة ما جاء فيها اسم المفعول واسم المكان معًا:**
- (١) يُستخدم شجرة النَّفَطُ في المَزَارِعِ لِحَمَامِيَةِ الْمَحَاصِلِ مِنَ الْحَيَوَانَاتِ!
 - (٢) في مَدِينَتِنَا مَجْلِسُ لِتَفْسِيرِ الْقُرْآنِ يَحْضُرُ فِيهِ مُتَعَلِّمُونَ كَثِيرًا!
- ١٢١٦- عين اسم تفضيل يختلف محله الإعرابي:**
- (١) وَ جَادَلُهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ﴿﴾
 - (٢) تَفَكُّرُ ساعَةٍ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةٍ شَعْبَيْنَ سَنَةً!
- ١٢١٧- عين ما ليس فيه اسم التفضيل:**
- (١) أتقى الناس من لا يخاف الناس من لسانه!
 - (٢) أعلم أنَّ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ فَهُوَ عَلَيْهِ!
- ١٢١٨- عين ما ليس فيه «اسم التفضيل»:**
- (١) أفالنا من يحتجون العلم ويعملون به!
 - (٢) حُسْنُ الْخَلْقِ أَثْلَقَ الْأَعْمَالَ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ عِبَادِهِ!
- ١٢١٩- عين الكلمة «الخير» ليست اسم التفضيل:**
- (١) الخير في ما وقع!
 - (٢) خير الأعمال أوسطها!
- ١٢٢٠- عين الخطأ عن اسم التفضيل:**
- (١) الحديقة الصغرى مع الأشجار المثمرة أحسن من الحديقة الكبرى من دون الأثمار!
 - (٢) الإخوان الذين يساعدوننا في أمورنا الصعبة خير إخوان في حياتنا!
 - (٣) إنَّ الْأَعْمَالَ الَّتِي نَعْمَلُهَا لِكَسْبِ الْحَلَالِ فُضْلٌ مِنْ بَقِيَةِ أَعْمَالِنَا!
 - (٤) ساعات تفكُّرنا في اليوم الواحد أقل من ثمننا عادةً!
- ١٢٢١- عين الخطأ في التفضيل:**
- (١) لا شك أن لغة القرآن أبلغ من جميع اللغات الأخرى!
 - (٢) معلّمونا في المدرسة من أفضل معلّمي البلاد!
- ١٢٢٢- عين ما يدل على المكان:**
- (١) هو من مقاتلينا!
 - (٢) يمشون في مساكنهم!
- ١٢٢٣- عين ما فيه اسم التفضيل:**
- (١) أنا أعلم أنَّ هذا ليس مفيداً!
 - (٢) السخي أكرم هؤلاء الفقراء!

تحليل صرفي وضبط الحركات

١٢٢٤- عين الصحيح في نوعية الكلمات:

- (١) بِئْسَ الْإِسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ: اسم - مفرد - مذكر - مصدر على وزن «أفعال» / مجرور بحرف الجر.
- (٢) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخُرُوا قَوْمًا: فعل مضارع للتهي - للمخاطب - مجرّد ثلاثي / فعل مع فاعله جملة فعلية
- (٣) قَدْ حَرَمَ اللَّهُ فِي هَاتِيْنِ الْأَيَّتَيْنِ الْإِسْتَهْزَاءَ بِالآخِرِيْنِ: اسم - مفرد مذكر - مصدر من «باب استفعال» / مضاف إليه
- (٤) الْغَيْبَةُ مِنْ أَهْمَّ أَسْبَابِ قَطْعِ التَّوَالِي بَيْنِ النَّاسِ: اسم - مفرد - مذكر - اسم تفضيل على وزن «أفعال» / مجرور بحرف «من» و «من أهم» جار و مجرور في محل الخبر

١٢٢٥- عين الصحيح في نوعية الكلمات:

- (١) إِنَّمَا يَعْثَثُ لَأْتَمَ مَكَارِمُ الْأَخْلَاقِ: فعل مضارع - مزيد ثلاثي من مصدر «إنتم» - متعدّ / فعل و فاعله مستتر
- (٢) مَنْ لَمْ يَتَبَثْ فَأَوْلَانِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ: اسم فاعل (من مصدر «ظلم») - نونه مفتوحة دائمًا / خبر
- (٣) أَيُّحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلْ لَحْمَ أَخِيهِ مِيتًا: فعل مضارع - للغائب - ليس له حرف زائد / فعل و مفعوله «أحد»
- (٤) عَلَيْنَا أَنْ نَهْمَ بِنَسْرِ التَّوَالِي بَيْنِ النَّاسِ: اسم - مفرد - مذكر - مصدر ثلاثي مجرد / مضاف إليه

١٢٢٦- «تنصحنا الآية الأولى و تقول: لا تعيبوا الآخرين!»:

١) تنصح: فعل مضارع - لغافية - مجرد ثلاثي - متعدّد / فعل و فاعله «نا»

٢) الأولى: اسم - من الأعداد الترتيبية - مؤنث على وزن «فُعلَى» / صفة للموصوف «الآية»

٣) لا تعيبوا: فعل مضارع - «لا» حرف لنفي المضارع - مزيد ثلاثي بزيادة حرف «ت» / فعل و فاعله ضمير «الواو» البارز

٤) الآخرين: اسم - مفرد: «آخر» - اسم تفضيل من مصدر «تأخير» / مفعول

١٢٢٧- «التجسس من كبار الذّنوب في مكتبنا و من الأخلاق السيئة!»:

١) التجسس: اسم - مفرد - مذكر - مصدر (فعله الماضي: تجسّسَ) / مبتدأ و الجملة اسمية

٢) كبار: اسم - جمع التكسير (مفرد: كبير, مذكر) / مجرور بحرف الجرّ

٣) الذّنوب: اسم - جمع مكسر (مفرد: ذنب, مذكر) / مضاف إليه

٤) الأخلاق: اسم - مفرد - مذكر / مجرور بحرف «من»

١٢٢٨- عين الصحيح:

١) التجسس محاولة قبيحة لكشف أسرار الناس: مفرد - مؤنث - اسم مفعول من باب «مفعولة» / خبر للمبتدأ «التجسس»

٢) خير إخوانكم من أهدي إليكم عيوبكم: مفرد - مذكر - اسم التفضيل من مصدر «هداية» / خبر

٣) ليلة القدر خير من ألف شهر: اسم - مفرد مذكر / اسم تفضيل (تضمن معنى: «تر») / خبر

٤) فليعبدوا رب هذا البيت: اسم - مفرد - مذكر (جمعه: بيوت) - اسم مكان / مضاف إليه

١٢٢٩- عين الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

١) التّجسّس من كبار الذّنوب في مكتبنا و من الأخلاق السيئة!

٣) قد حرم الله تعالى في هاتين الآيتين الاستهزاء بالآخرين!

١٢٣٠- عين الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

١) رَبَّنَا أَمَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَإِرْحَمْنَا وَأَنْتَ حَيْرَ الرَّاجِمِينَ

٣) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنَبُوا كثِيرًا مِنَ الظُّنُونِ

١٢٣١- عين الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

١) وَالْآخِرَةُ حَيْرٌ وَأَبْقَى

٣) كانت مكتبة «جُندي سايدر» أكبر مكتبة في العالم القديم

١٢٣٢- عين الصحيح في ضبط حركات الكلمات:

١) عَلَيْنَا أَنْ تَبْتَدِعَ عَنِ النَّجْبِ وَأَنْ لَا تَذَكَّرْ عَيْوبَ الْآخِرِينَ!

٣) تنصحنا الآية الأولى و الآية الثانية و لذلك سميتا بآيات الأخلاق!

١٢٣٣- عين الصحيح في ضبط حركات الكلمات:

١) أَعْلَمُ النَّاسَ مِنْ جَمِيعِ عِلْمِ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ!

٣) وَجَادُلُهُمْ بِالِّتِي هِيَ أَحْسَنُ

٢) محاولة قبيحة للكشف أسرار الناس لفضحهم يسمى التجسس!

٤) يكم تومان هذه الفساتين؟

٢) إنما يبعث لأنتم مكارم الأخلاق!

٤) السر والنسائي بخمسة و تسعين ألف تومان!

٢) خير أخوانكم من أهدي إليكم عيوبكم!

٤) إنما يبعث لأنتم مكارم الأخلاق!

ترجمه گزینه ۴ «اظهار ندامت و سعی برای

جبرانش است. (خودپسندی) ← غلط است، این عبارت توصیف «التبّة» است.

ترجمه سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): بدگمانی، اتهام شخصی به شخصی دیگر است بدون دلیل منطقی! / گزینه (۲): خداوند بدگمانی، را برای مردم حرام کرده است! / گزینه (۳): جاسوسی برای فهمیدن رازهای دیگران از بدترین کارهای است!

در این گزینه دو اسم متضاد وجود دارد:

الأراذل (فرومایگان) ≠ الأفضل (شاپیستگان)

در سایر گزینه‌ها هیچ دو اسم متضادی نداریم: گزینه (۱): کسی که شهوتش بر عقلش غلبه کند، از چارپایان بدتر است! / گزینه (۳): چیزی در ترازوای اعمال آسنگین تراز اخلاق نیکو نیست! / گزینه (۴): بزرگ ترین عیب آن است که آن چه را که در خودت مانندش هست عیب‌جویی کنی!

در گزینه (۱) تَرَزُّع (بکاری) ≠ تَحْصُّد (درو

می کنی) متضاد هستند.

در سایر گزینه‌ها اسم‌های متضاد نداریم:

گزینه (۲): و با آن‌ها به روشی که بهتر است گفت و گو کن. همانا پروردگارت داناتر است! / گزینه (۳): بگو پناه می‌برم به پروردگار سپیده‌دم از شر آن‌چه آفریده است! / گزینه (۴): خداوند مردم را از مستخره کردن دیگران نهی می‌کند!

هم چنین می توان با توجه به صیغه فعل ها به پاسخ صحیح رسید:
گزینه (۱): «تَرَدَاد» به «قِيمَة» برمی گردد، بنابراین باید به صورت مؤثث (ترداد) به کار رود. / گزینه (۲): «كُثُرَت» به «ثُمَن» برمی گردد، بنابراین باید به صورت مذکور (کثر) به کار رود. / گزینه (۴): «يَرْتَفَعُ» به «نَقْوَد» برمی گردد و چون برای جمع های غیر انسان از مفرد مؤثث استفاده می کنیم، باید به صورت (ترتفع) به کار رود.

ترجمه گزینه (۱): «غَيْبَت» آن است که دیگران را آن چه ناپسند نمی دارند، یاد کنیم! (نادرست است).
ترجمه گزینه (۴): «اتَّاقَهَا» جمع «حَجَرَة» است و سوره ای از قرآن است که به عروس مشهور است! (سوره ای که به عروس قرآن مشهور است سوره «الرَّحْمَن» است).

بررسی سایر گزینه ها: گزینه (۲): «مَرْدَه» همان کسی است که روحش از بدن خارج شده و نفس نمی کشد. / گزینه (۳): «جَاسُوسِيَّةَ كَرْدَن» تلاشی است برای فهمیدن کارهای دیگران، در حالی که از زشت ترین کارهاست.
كلمات مهم: جاذل: ستیز کن، استدلال کن -

احسن: بهتر -علم: داناتر -صل: گمراه شده است.
بررسی سایر گزینه ها: گزینه (۱): «جَرَا كَه» اضافه است - «عن سَبِيلِه» ترجمه نشده است. / گزینه (۲): (روش های بهتر) ترجمة درستی نیست چون «بالتی هی أحسن» یک عبارت کامل است و نباید صفت و موصوف ترجمه شود - ضمیر «ك» در «إِنْكَ» و ضمیر «ه» در «سَبِيلَه» ترجمه نشده است. / گزینه (۳): «خوب» درست نیست، چون «أَحَسَن» اسم تفضیل است - «كسانی که» باید «كسی که» باشد، چون فعل بعد از «من» مفرد است - «آگاه» باید «أَكَاهَتْر» باشد چون «أَلَمْ» اسم تفضیل است.

• ١٠٨٩- گزینه «٣» نکات مهم:

- هل: آیا ← رد گزینه (۲)
- تکرهون: ناپسند می دانید، بدنه می آید ← رد گزینه (۱)
- لماذا: چرا؟ ← رد گزینه (۴)
- لاجتنبیون: دوری نمی کنید (المخاطبین و منفی است!) ← رد گزینه های (۱) و (۴)

• میتا: که مرده است، در حالی که مرده است (صفت نیست) ← رد گزینه های (۱) و (۴)

• قد علم: یاد داده است، آموخت داده است (فعل ماضی است). ← رد گزینه (۲)

• أهم الأمور الأخلاقية: مهم ترین کارهای اخلاقی ← رد گزینه های (۱) و (۳)

• در گزینه (۲) (یکی از) اضافی است.

• حیاتنا الیومیة: زندگی روزانه مان ← رد گزینه (۱)

• ١٠٩١- گزینه «۱» کلمات مهم:

- ساتیر: پوشاننده ← رد گزینه (۳)

• کل معیوب: هر عیوبی (چون معیوب مفرد و نکره است، کل را «هر» ترجمه می کنیم). ← رد گزینه های (۲) و (۴)

• التویة: توبه (نباید همراه ضمیر ترجمه کرد). ← رد گزینه های (۳) و (۴)

• خیر الزاحمين: بهترین رحم کنندگان (نباید قبلشان «از» باید و در ضمن

راحمین جمع است). ← رد گزینه های (۳) و (۴)

• ١٠٩٢- گزینه «۴» نکات مهم:

- أحَبَّ: محظوظ ترین (دقت کنید که بر وزن أَفَّل و اسم تفضیل بوده و فعل نیست). ← رد گزینه (۱)

• مَنْ: کسانی (چون بعد از آن فعل جمع آمده، پس باید به صورت جمع

ترجمه شود) ← رد گزینه های (۱) و (۳)

ترجمه کامل عبارت: «قيمت ابن پيراهن ها چند است» بر حسب جنس فرق می کند ولی من به شما تخفیف می دهم!»

ترجمه گزینه ها: گزینه (۱): ارزش - قیمتها - خوار شمردن / گزینه (۲):

پول- جنس- خوار شمردن / گزینه (۳): قیمت- جنس- تخفیف / گزینه (۴):

ارزش - قیمتها - تخفیف

• ١٠٨٥- گزینه «۴» ترجمه گزینه (۴): «کسی که خوب کند اخلاقش را، خودش را عذاب می دهد». ← غلط است، حسَن نمی تواند این جمله را تکمیل کند بلکه «سَاءَ» (بد شود) مناسب آن است.

ترجمه سایر گزینه ها: گزینه (۱): غیبت از مهمنه ترین لایل قطع ارتباط بین مردم است ✓ / گزینه (۲): قوم دیگری رامسخره نکنید، شاید از شما بهتر باشند ✓ /

گزینه (۳): همان‌ماز نامیدن دیگران بالسم‌های زشت منع شده‌ایم! ✓

• ١٠٨٦- گزینه «۳» در گزینه (۳) ضَلَّ یعنی «گمراه شد» و أَهْدَى

یعنی «هدهی داد» که هیچ ارتباطی ندارد و متضاد نیستند!

بررسی سایر گزینه ها: گزینه (۱): حَرَم (حرام کرد) ≠ أَحَلَ (حلال کرد) /

گزینه (۲): الحَي (زنده) ≠ المَيْت (مرده) / گزینه (۴): الْخَفَّي (پنهان) ≠

الظَّاهِر (آشکار)

• ١٠٨٢- گزینه «۳» در گزینه (۳) عَصَى یعنی «عصیان کرد، سرکشی

کرد» و أَطَاع یعنی «اطاعت کرد» این دو فعل متضاد هم هستند، نه مترادفات!

• ١٠٨٣- گزینه «۲» إِهْتَدَى (هدایت شد) در عبارت (ب) و ضَلَّ

(گمراه شد) در عبارت (د) متضاد هم هستند، بنابراین جواب، گزینه (۲) است.

ترجمه عبارات: (الف): ما باید از خود پسندی دوری کنیم؛ چون که آن امر زشتی

است / (ب): مردم گاهی اوقات با ستارگانی که در آسمان هستند، هدایت

شده‌اند. / (ج): خداوندانه ارشاد را بررسی و بر مؤمنان نازل کرد. / (د): خداوند

غیبت را حرام کرده است پس با کسی که از راهش گمراه شده است ستیز کن!

• ١٠٨٤- گزینه «۳» در این گزینه در توضیح «فاسق» که معنای

«گناهکار» می دهد، آمده است: «کسی که از راه حق خارج شده و ترک گناه

کرده است» که قسمت دوم توضیح غلط است.

بررسی سایر گزینه ها: گزینه (۱): سپیده‌دم: نام دیگری برای صحیح و طلوع

خورشید. / گزینه (۲): مغازه: محل تجارت یا خرید و فروش. / گزینه (۴):

پنهان: پنهان شده و متضاد آشکار.

• ١٠٨٥- گزینه «۳» در این گزینه آمده است: «اسلام ماراز مسخره کردن

دیگران بر حذر می دارد و از نامگذاری آنان با لقب های زشت منع می کند».

که این عبارت کاملاً صحیح است.

در سایر گزینه ها آمده است: گزینه (۱): خود پسندی این است که انسان عیبهای

دیگران را بپوشاند و از آن ها در خودش غافل نشود. (این موارد هیچ ربطی به

خود پسندی ندارد). / گزینه (۲): جاسوسی کردن، یعنی تهمت زدن یک شخص

به شخص دیگر! (این توضیح مربوط به «سوء ظن» است نه جاسوسی کردن) /

گزینه (۴): غیبت آن است که انسان برای دوستش چیزی را در زمان غیبتی

ذکر کند که هنگام شنیدنش از آن بخش نیاید. (غیبت) کلایعنی: «گفتن حرفی

در باره کسی که حاضر نیست» و خوب و بد آن حرف مهم نیست.

• ١٠٨٦- گزینه «۳» ترجمه عبارت سؤال: «..... کالاها

پس مردم از حکومت خواستند که!»

ترجمه گزینه ها: گزینه (۱): ارزش - افزایش می باید - آن را کاهش دهد

گزینه (۲): قیمت - زیاد شد - آن را تاخ کند / گزینه (۳): قیمتها - بالا

رفت - آن را کاهش دهد (تحفیف بدهد) / گزینه (۴): پول - بالا می رود -

آن را ممنوع کند

با توجه به معنای گزینه ها، گزینه (۳) صحیح است!

- عَسَىٰ: شاید ← رد گزینه (۱)
- خَيْرٌ بَهْرٌ ← رد گزینه (۱)
- مِنْهُمْ إِذْ أَنْ هَا ← رد گزینه (۲)
- نَكَاتٌ مُهِمٌ ← ۱۱۰۱
- لَا تَجْتَسِّسُوا: جاسوسی نکنید / فعل نهی است، معنای «باید» ندارد! ← رد گزینه‌های (۱) و (۲)
- يُسَبِّبُ سبب می‌شود (لغایت است). ← رد گزینه (۲)
- كَبَائِرُ الدُّنُوبُ: گناهان بزرگ، گناهان کبیره («بسیار» لازم نیست). ← رد گزینه (۴)
- الَّتِي كَه (باید ترجمه شود!) ← رد گزینه (۲)
- لِنْ يَعْقِفَ: نخواهد آمرزید ← رد گزینه (۱)
- بِرَسِي سَابِرِ گَزِينَهِهَا: گزینه (۱): اعلم الناس: داناترین مردم؛ مَنْ: خبر است و جمله باید به صورت مبتدا و خبر ترجمه شود؛ ترجمة درست: «داناترین مردم کسی است که دانش مردم را به دانش خویش بیفزاید». / گزینه (۲): شَرْ: در اینجا معنی «شر» و «بدی» دارد؛ ترجمة درست: «بگو به پروردگار سپیدهدم پنهان می‌برم از شر آن‌چه آفریده است». / گزینه (۴): سَكِيْتَهَا: آرامش خود را - رسول: فرستاده / ترجمة درست: «پس خداوند، آرامش خود را بر فرستاده‌اش و بر مؤمنان، نازل کردا»
- بِرَسِي سَابِرِ گَزِينَهِهَا: گزینه (۱): شهوه: فاعل است و عقل مفعول، بنابراین ترجمة درست به این صورت است: «کسی که شهوتش بر عقل غلبه کند، پس او از چار پیان بدتر است!» / گزینه (۲): اکبر العیب: «بِزَرْ گَتَرِين عَيْبٍ» - «هُمْ» اضافه است؛ ترجمة درست: «بِزَرْ گَتَرِين عَيْبٍ این است که از آن‌چه همانندش در خودت هست، عیب‌جویی نمای!» / گزینه (۴): تَوَاب: بسیار توبه‌پذیر (اسم مبالغه است)؛ ترجمة درست: «تقوای خدا پیشه کنید، زیرا خداوند بسیار توبه‌پذیر و مهربان است!»
- در این گزینه، سَاءَ فعل و خُلُقَ فاعل آن است، بنابراین «بُدَاهَلَقَ» ترجمة درستی نیست! در ضمن عَذَابَ فعل متعدد و به معنی «عذاب می‌دهد» است.
- ترجمة درست: هر کس اخلاقش بد باشد، خودش را عذاب می‌دهد.
- نَكَاتٌ مُهِمٌ ← ۱۱۰۴
- قد نیعیب: گاهی عیب می‌گیریم (فعل مضارع است و «قد» قبل از آن گاهی ترجمه می‌شود). ← رد سایر گزینه‌ها
- بما فینا مثله: از آن‌چه همانندش در خودمان هست ← رد گزینه (۴)
- من شَرَ الأَعْمَالِ الَّتِي: از بدترین کارهایی که (شَر در اینجا اسم تفضیل است، الَّتِي باید ترجمه شود). ← رد سایر گزینه‌ها!
- نَكَاتٌ مُهِمٌ ← ۱۱۰۵
- قد یَجْعَلُ: گاهی قرار می‌دهد (فعل مضارع است و «قد» قبل از آن گاهی می‌دهد). ← رد سایر گزینه‌ها
- گُتَّا تَكَرِّهُهُ: آن را ناپسند می‌شمردیم (کان + فعل مضارع = ماضی استمراری) ← رد سایر گزینه‌ها
- در گزینه (۴)، تغییرات و جایه‌جایی در اجزای جمله اتفاق افتاده و معناعوض شده!
- نَكَاتٌ مُهِمٌ ← ۱۱۰۶
- من يَنْهَىْشُ: هر کس برخیزد ← رد گزینه (۳)
- لَيْحَلُّ: تا حل کند (لِـمعنای «تا» می‌دهد). ← رد سایر گزینه‌ها!
- جِيرَان: همسایگان (جمع جاز است). ← رد گزینه (۲)
- يَعْتَبَرُ: به حساب می‌آید، شمرده می‌شود (فعل مجھول است). ← رد سایر گزینه‌ها!
- نَكَاتٌ مُهِمٌ ← ۱۱۰۷
- لا یَعْيَيْنَهَا: از ما عیب‌جویی نمی‌کنند (جمع است). ← رد گزینه (۳)
- يَهْدُونَ: هدیه می‌دهند (أهْدَى، يَهْدِي، إِهْدَاء) ← رد گزینه‌های (۲) و (۳)
- عَيْوَنَهَا: عیب‌ها یمان ← رد گزینه (۳)
- کلمات مهم: ۱۰۹۳
- أَنْ نَصْحَنَ نَصِيحَةً كَنِيمَ (للمتكلم مع الغير است). ← رد گزینه (۴)
- كَلَ الطَّلَابُ: همۀ دانش آموزان (الطلاب جمع است پس كَلَ را «همه» ترجمه می‌کنیم). ← رد گزینه (۲)
- حَتَّىٰ يَتَبَتَّهَ: تا آگاه شود (لغایت است). ← رد گزینه (۳)
- کلمات مهم: ۱۰۹۴
- قَدْ لَقَبَ: لقب داده‌اند (فعل ماضی است). ← رد گزینه (۱)
- بَعْضٌ بَعْضِيَ: بعضی ← رد گزینه (۴)
- صَدِيقِي: دوستم ← رد گزینه (۴)
- قَبِيجٌ: زشتی (نکره است). ← رد گزینه (۱)
- يَكْرَهُ: ناپسند می‌داند، بدش می‌آید ← رد گزینه (۲)
- بِئْسَ الْعَمَلُ هَذَا: این، کار بدی است! ← رد گزینه (۲)
- در این گزینه، «لا تَلْقِيوا» فعل نهی و به معنی «لقب ندهید» است.
- ترجمة درست: «و آن‌ها را لقب‌هایی که از آن‌ها اکراه دارند، لقب ندهید!»
- نَكَاتٌ مُهِمٌ ← ۱۰۹۵
- قَدْ يَسْخَرُ: گاهی مسخره می‌کند (قد) قبل از فعل مضارع معنی «گاهی، ممکن است» می‌دهد. ← رد گزینه‌های (۱) و (۴)
- انصحاو: نصیحت کنید (فعل امر است). ← رد گزینه (۳)، ضمناً سفارش کنید در گزینه (۴) اضافی است.
- يَمْنَعُ: منع می‌کند (مضارع است). ← رد گزینه‌های (۱) و (۴)
- نَكَاتٌ مُهِمٌ ← ۱۰۹۶
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا: ای کسانی که ایمان آورده‌اید ← رد گزینه (۱)
- اجتنبوا: پرهیزید، اجتناب کنید (فعل امر است). ← رد گزینه‌های (۱) و (۴)
- كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ: سیاری از گمان‌ها ← رد گزینه‌های (۲) و (۴)
- بعض الظُّنِّ: بعضی از گمان‌ها ← رد گزینه (۲) (در ضمن در گزینه (۲) از فعل «محسوب می‌شود» استفاده کرده که معادلی در عبارت عربی ندارد)
- کلمات مهم: ۱۰۹۷
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا: ای کسانی که ایمان آورده‌اید ← رد گزینه (۱)
- لَيَتَوْبُونَ: توبه نمی‌کنند ← رد گزینه‌های (۲) و (۳)
- يَغْتَاثُونَ: غیبت می‌کنند (فعل مضارع) ← رد گزینه‌های (۲) و (۳)
- عَذَابٌ أَلِيمٌ: عذای در دنناک (موصوف و صفت و نکره است). ← رد گزینه‌های (۲) و (۴)
- (در ضمن در گزینه (۴) «خود» اضافه است)
- نَكَاتٌ مُهِمٌ ← ۱۰۹۸
- تَنْصُحُنَا: نصیحت می‌کند مارا (فعل مضارع) ← رد گزینه (۳)
- إِحدَى آيات القرآن: یکی از آیات قرآن ← رد گزینه‌های (۱) و (۴)
- فِي سُورَةٍ: در سوره (فی) ترجمه شود! ← رد گزینه (۱)
- لَا يَعْتَبَرُ: نباید غیبت کند (این فعل امر غایب است و با «نباید» ترجمه می‌شود) ← رد سایر گزینه‌ها!
- بعضکم بعض: بعضی از شمادیگری را یکدیگر را ← رد گزینه‌های (۱) و (۴)
- نَكَاتٌ مُهِمٌ ← ۱۰۹۹
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا: ای کسانی که ایمان آورده‌اید ← رد گزینه (۱)
- لَا يَسْخَرُ: نباید مسخره کند (امر غایب است و با «نباید» ترجمه می‌شود) ← رد گزینه (۲)
- قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ: قوم، قومی، قوم دیگر را ← رد گزینه‌های (۲) و (۴)

نکات مهم:

۱۱۱۲- گزینه «۲»

• تلاش: المحاولة / السعي. هیچ ضمیری لازم نیست بهش بجسبه! ← رد گزینه (۳)

• کشف رازهای مردم: کشف اسرار النّاس، دقت کنید که «کشف» و «أسرار» هر دو به اسم بعد از خود اضافه شده‌اند، بنابراین نباید «ال» داشته باشند. ← رد گزینه‌های (۳) و (۴)

• رسوایرden آن‌ها: فضحهم، ضمیر «هم» باید باید ← رد گزینه (۱)

• اخلاق زشت: موصوف و صفت است پس هر دو باید «ال» بگیرند ضمیر هم نباید بگیرد ← رد گزینه‌های (۱) و (۴)

• خطاهای سایر گزینه‌ها: گزینه (۲): عیب ← ۱۱۱۳- گزینه «۱»

• عیوب (باید جمع باید!) / گزینه (۳): غلیم ← أعلم (چون گفته، «أگاهتر» یعنی اسم تفضیله!) / گزینه (۴): تحسُّن ← حسنت (دقت کنید که نیکو گردانیدی «ماضیه، نه مضارع»)

• در گزینه «۴» در گزینه (۴) برای گفتن «چه بد است»، در عربی

از «يَسْأَلُونَ» استفاده می‌کنیم یعنی: يَسْأَلُونَ الْعَمَلَ، المَنْ بَعْدَ الْقِيَامِ بِالْحَسْنَةِ! جمله‌ای که در این گزینه نوشته شده به این معناست: «منت‌گذاشتن بعد از انجام کاری، از کارهای بد است!»

نکات مهم:

• بیشتر مردم: أكثر الناس (باید از اسم تفضیل استفاده کنیم!) ← رد گزینه‌های (۱) و (۳)

• حرف زدن: التكلم، التحدث ← در گزینه (۲) فعل «إن نتكلّم» به صورت متکلم مع الغير آمده که غلط است.

• در جمع: في الجماعة (عندَ يعني «نزد») ← رد سایر گزینه‌ها

• ناپسند می‌شمارند: يكرهون ← رد گزینه‌های (۲) و (۳)

• ۱۱۱۶- گزینه «۳» کلمات مهم: «أقدّم»: قدیمی ترین - «أَسْسِ»: تأسیس شد (فعل مجهول) - «قدْ كُتب»: نوشته شده بود (اولاً مجهول است و دوماً چون دو فعل ماضی پشت هم آمدند، دومی به صورت ماضی بعید ترجمه می‌شود). - «أفضل من»: بهتر از

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): فرمان ... داد («أَسْسِ» فعل مجهول است و «أمر» نیز در این جا اسم است نه فعل) / گزینه (۲): قدیمی («أَقْدَم» اسم تفضیل است). - بهترین («أَفْضَل» با حرف «من» آمده، پس معنای «بهتر» می‌دهد نه «بهترین») / گزینه (۴): بهترین (مانند گزینه (۲)

۱۱۱۷- گزینه «۳» کلمات مهم: «تنصحنا»: ما را نصیحت می‌کند.

«تلقیب»: لقب‌دادن - «يكرهونها»: آن‌ها را ناپسند می‌دارند.

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): از سوره (حرف «في») تنصح ترجمه نشده است. - دعوت می‌کند (ترجمه صحیحی برای «تنصح» نیست). - آنان («الناس» يعني «مردم») / گزینه (۲): از خود دور کنیم (ترجمه درستی برای «ترك» نیست). - مردم («الآخرين» يعني «ديگران»)- بدی (اصافی است). - آنان (مانند گزینه (۱) / گزینه (۴): بازمی‌دارد (اولاً «تنصح» يعني «نصیحت می‌کند»، ثانیاً «ترك» ترجمه نشده است). - از مردم (مانند گزینه (۲) - آنان (مانند گزینه‌های قبل)

۱۱۱۸- گزینه «۳» کلمات مهم: «لا تَعْبِوا»: عیب‌جویی نکنید -

«إِحْدَى»: یکی از - «تَنَصَّحْنا»: ما را نصیحت می‌کند.

بررسی خطاهای سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): آیه اول («إِحْدَى آیات») يعني «یکی از» / گزینه (۲): آشکار نکنید (ترجمه درستی برای «لا تعیباً» نیست). - عیب‌های ... («لا تعیباً» فعل است نه اسم) / گزینه (۴): عیب‌های ... آشکار نکنید (مانند گزینه (۲) - یک آیه (مانند گزینه (۱)

• من: از (باید ترجمه شود!) ← رد گزینه (۱)

• خیر عاد الله: بهترین بندگان خدا ← رد گزینه (۲)

• نکات مهم: ۱۱۰۸- گزینه «۱»

• قد آگد: تأکید شده است (فعل ماضی که با حرف ضمیر شد شروع شده حتّماً مجهول است، در ضمن نباید مضارع ترجمه شود) ← رد گزینه‌های (۲) و (۳)

• آن تحسّن: که نیکو گردانیم (صیغه للمتکلم مع الغیر از حسن، یحسن، تحسین است!) ← رد گزینه‌های (۲) و (۴)

• خلائق: اخلاقمان را (مفعول تحسّن است!) ← رد گزینه‌های (۲) و (۴)

• یؤثُر: اثر می‌گذارد (باید به صورت فعل مضارع ترجمه شود نه مبتدا و خبر!) ← رد گزینه (۲)

• اکثر مقاتن تصویر: بیشتر از چیزی که تصور می‌کنیم ← رد سایر گزینه‌ها!

• دقت کنید در گزینه‌های (۲) و (۴) یک ضمیر «ش» اضافه آمده و در گزینه (۳) به صورت اسم ترجمه شده است.

• نکات مهم: ۱۱۰۹- گزینه «۲»

• لا تَسْخَرْ من: مسخره نکن (فعل نهی مخاطب است و معنی «نباید» ندارد) ← رد گزینه (۱) و در گزینه (۴) هم گفته «اقدام نکن» که معادلی در عبارت عربی ندارد!

• عیوب شخصی: عیوب‌های کسی ← رد گزینه‌های (۱) و (۳)

• لأن: زیرا، چون که، چه ... ← رد گزینه‌های (۳) و (۴) که ترجمه‌اش نکرده‌اند.

• يَدُورُ: می‌چرخد ← رد گزینه (۳)

• الْدَّهَرُ: روزگار ← رد گزینه (۳)

• أَنَّ تُصَبِّ: تو دچار می‌شوی ← (فعل مضارع است). ← رد گزینه‌های (۱) و (۳)

• يَنْفِسُ الْعِيُوبَ آتی: به همان عیوب‌ای که ← رد سایر گزینه‌ها!

• گنث تَسْخَرْ: مسخره می‌کردی (کان + فعل مضارع = ماضی استمراری) ← رد گزینه‌های (۳) و (۴)

• نکات مهم: ۱۱۱۰- گزینه «۱»

• «جاوسان» و «برای کشف اسرار» در همه گزینه‌ها یک جور و درست ترجمه شده‌اند. 😊

• کشور ما: بلادنا (قبلش به «في» احتیاج نداریم) ← رد گزینه‌های (۲) و (۴)

• تلاش خواهند کرد: سیحاول، سیحاولون ← چون فعل مستقبل است، پس حتماً «س» یا «سوف» می‌خواهد (رد گزینه (۴): ضمناً اگر در ابتدای جمله باید مفرد و در میان جمله، باید به صورت جمع باشد) ← رد گزینه (۳)

• اجازه نمی‌دهیم: لا تَسْمَحْ (فعل مضارع منفی است). ← رد گزینه (۲)

• نکات مهم: ۱۱۱۱- گزینه «۴»

• نصیحت می‌کند: اگر مذکور باشد يَنْصُصْ و اگر مؤنث باشد تَنْصُصْ ← رد گزینه (۲)

• معلم زبان عربی: معلم اللغة العربية (مذکر) / معلم اللغة العربية (مؤنث) ← رد گزینه‌های (۲) و (۳)

• می‌گوید: يقول / تقول ← رد گزینه (۲)

• کسانی که: الآذين (مذکر) / من. نکته، این جاست که با توجه به عبارت فارسی بعد از این کلمات هر فعلی که استفاده شود، باید جمع باشد.

• رد گزینه (۱)

• در گزینه (۳) دلیلی برای حذف «ن» از آخر فعل ها نداریم و غلط هستند.

• در زندگی: في الحياة ← گزینه (۲) اشتباہ ترجمه کرد، گزینه (۳) یک ضمیر «هم» اضافه آورده.

کلمات مهم: «لا تجسسوا»: جاسوسی نکنید - ۱۱۲۵

«بُسْتَب»: باعث می شود - «فَصَح»: رسوایی - «كَبَائِرُ الذُّنُوب»: گناهان بزرگ - «لَنْ يَغْفِر»: نخواهد آمرزید (لن + مضارع ← مستقبل منفي)

بررسی خطاها سایر گزینه ها: گزینه (۱): دخالت نکنید (ترجمه دقیقی برای «لا تجسسوا» نیست). - نمی بخشاید («لن يغفر» مستقبل منفي است). / گزینه (۲): نماید ... (ترجمه فعل نهی مخاطب «نباید» نمی خواهد). - دلیل ... می شوید («بُسْتَب» فعل غایب است نه مخاطب). و («التي» در اینجا یعنی «که»). هم (اضافی است). / گزینه (۳): این کار (اضافی است). - پسیار (اضافی است). - هم (مانند گزینه (۲) شمارا (ضمیر «ها» در «لن يغفرها» مربوط به «الذُّنُوب» است)).

کلمات مهم: «أَحَبُّ النَّاس» محبوب ترین مردم - ۱۱۲۶

«إِيمَانٌ عَادِلٌ»: پیشواجی عادل - «أَشْبَهُ»: شبیه تر بررسی خطاها سایر گزینه ها: گزینه (۱): ساختار جمله کاملاً تغییر کرده است. / گزینه (۳): فرد (ترجمه فارسی برای «الناس» نیست). - انسان ها (ترجمه مناسبی برای «الناس» نیست). - مثل ... («أَشْبَهُ» اسم تفضیل است). / گزینه (۴): برای خداوند («إِلَيْهِ اللَّهُ يَعْنِي نَزَدُ خَدَاوَنْد») - آن ها («الناس» ترجمه نشده است). - حاکمان (ضمیر «هم» در «أَمْرَاهُم» ترجمه نشده است).

در گزینه (۲) لله ترجمه نشده و در ضمن هیچ

کلمه ای که معادل «چون» باشد در عبارت عربی نیست. ترجمه درست این عبارت این چنین است: «ما برای خداوند نماز می خوانیم در حالی که از او

یاری الهی را خواستاریم!»

نکات مهم: ۱۱۲۸

• أَسَاءَكَ: به تو بدی کرد ← رد گزینه های (۳) و (۴)

• مروءتك ایله: جوانمردی ات به او، مروءت به او ← رد سایر گزینه ها!

• لا تخبر: باخبر مکن ← رد سایر گزینه ها!

• ما فعل بک: آن چه با تو کرده است ← رد گزینه (۳)

• حتی لا تزول: تا از بین نرود ← رد گزینه های (۲) و (۳)

۱۱۲۹ - گزینه (۱) کلمات مهم:

• عباد: بندگان (عباد جمع عبد است نه جمع «عبد»: عبادت کنندگان)! ← رد گزینه های (۲) و (۳)

• الآذين: کسانی که ← رد گزینه های (۲) و (۴)

• الأرض: زمین (نه کره زمین)! ← رد گزینه های (۳) و (۴)

• هونا: به آرامی، آرام ← رد گزینه های (۲) و (۴)

۱۱۳۰ - گزینه (۱) کلمات مهم:

• الغ المُضي: «فردای روشنی بخش» (معرفه است و نباید نکره ترجمه

شود، در ضمن موصوف و صفت است و نباید به صورت یک جمله مجزا

ترجمه شود). ← رد سایر گزینه ها!

• يَعْرِفُ: می شناسد، بشناسد ← رد گزینه (۲)

• يَنْتَفِعُ بِهِ: از آن سود ببرد ← رد سایر گزینه ها!

• الیوم: امروز (نه امروزش)! ← رد گزینه (۳)

• بـأحسن وجه: به بهترین وجه، به بهترین صورت ← رد گزینه های (۲) و (۳)

• در ضمن گزینه (۴) کلاً سلوب جمله را به هم ریخته و غلط است!

۱۱۳۱ - گزینه (۲) کلمات مهم:

• أَعْرِضُ: روی برگردان ← رد گزینه های (۳) و (۴)

• هوی: هوی، خواهش (مفرد است). ← رد گزینه های (۱) و (۳)

• نفس: نفس، خود (نفسانی ترجمه دقیقی نیست). ← رد گزینه های (۳) و (۴)

• حتى لا يصل: تا نرسد (متعدد نیست) ← رد گزینه های (۱) و (۴)

• ضرر: ضرر، زیان آن (مفرد است). ← رد گزینه های (۱) و (۴)

کلمات مهم: «لا يعتمد»: اعتماد نمی کنند (در اینجا به صورت جمع ترجمه می شود). - «بـسـتـهـزـی»: مسخره می کند -

«لا يـتـقـي»: پروا نمی کند.

بررسی خطاها سایر گزینه ها: گزینه (۱): نباید ... («لا يعتمد» فعل نهی نیست). - باید ... بترسند («لا يـتـقـي» اولاً مفرد است و ثانیاً باید «اضافی است، چون «لا يـتـقـي» فعل نهی است). / گزینه (۲): کسی که ... (جای «مردم» و «کسی که» عوض شده است ← مردم به کسی که ...). / گزینه (۳): نباید ... (مانند گزینه (۱) - دیگران او را ... (جای کلمات عوض شده است او دیگران را ...). - مسخره می کنند ... پرواندارند (فعلها باید به صورت مفرد ترجمه شود، چون به «الذی» برمی گردد).

۱۱۲۰ - گزینه (۲) کلمات مهم: «مـتـجـر»: مغازه - «زمـبـلـی»: همکار -

«اشـتـرـيت»: خـرـيدـم - «سـرـوـالـا»: شـلوـارـي - «الـتـخـفـيـض»: تـخـفـيف - «سـعـرـ»: قـيـمـت - «تسـعـينـ أـلـفـ»: نـوـدـ هـزـار

بررسی خطاها سایر گزینه ها: گزینه (۱): هفتاد هزار («تسـعـينـ» یعنی «نـوـدـ»). / گزینه (۳): پیراهنی («سـرـوـالـا» یعنی «شـلوـارـی») - هشتاد (مانند

گزینه (۱) / گزینه (۴): تولید («تـخـفـيـضـ» یعنی «تـخـفـيفـ»)

۱۱۲۱ - گزینه (۴) «أـهـمـ» اسم تفضیل است و چون به «أـسـبـابـ» اضافه شده باید به صورت صفت عالی ترجمه شود. ← من أـهـمـ أـسـبـابـ ... از مهم ترین دلایل ...

۱۱۲۲ - گزینه (۱) «قدـتـنـابـرـ»: نـسـبـتـ دـادـهـانـ (قد +

ماـضـيـ ← ماـضـيـ نـقـلـیـ) - «أـسـمـاءـ قـبـيـحـةـ»: نـامـهـاـيـ رـشتـیـ - «قدـيـسـتـهـزـوـنـ»: گـاهـيـ مـسـخـرـهـ مـیـ كـنـنـدـ («قدـ» وـقـتـیـ بـاـضـارـ عـبـادـیـ «گـاهـيـ» مـیـ دـهـدـ).

«فسـوقـ»: آـلـوـدـهـشـدـنـ بـهـ گـنـاهـ خـطاـهـاـ سـايـرـ گـزـينـهـ هـاـ: گـزـينـهـ (۲): گـاهـيـ («قدـ» بـهـ هـمـراـهـ ماـضـيـ آـمـدـ، پـسـ معـنـيـ «گـاهـيـ» نـمـيـ دـهـدـ). - مـیـ دـهـنـدـ («تـنـابـرـ» ماـضـيـ است نـهـ مـضـارـعـ) - بـهـ وـسـیـلـهـ (حـرـفـ «بـ» چـونـ بـاـفـعـ «يـسـتـهـزـيـ» آـمـدـ تـرـجـمـهـ نـمـيـ شـودـ). ← («بـهـ» آـنـ رـاـ) - اـزـ (اضـافـيـ است) - گـناـهـ (آـلـوـدـهـشـدـنـ بـهـ گـنـاهـ) / گـزـينـهـ (۳): باـ استـفادـهـ اـزـ (مانـنـدـ گـزـينـهـ (۲) - بـهـ تـمـسـخـ آـلـوـدـهـشـدـنـ بـهـ گـنـاهـ) / گـزـينـهـ (۴): باـ استـفادـهـ اـزـ (مانـنـدـ گـزـينـهـ (۲) - نـسـبـتـهـزـوـنـ) مـیـ پـرـداـزـنـدـ (اـلـاـ «قدـ» تـرـجـمـنـشـدـهـ استـ). نـانـيـاـتـ حـمـدـهـ دـرـسـتـیـ بـرـايـ («يـسـتـهـزـيـ») نـيـسـتـ). / گـزـينـهـ (۴): شـايـدـ (مانـنـدـ گـزـينـهـ (۲) - نـسـبـتـهـزـوـنـ) مـیـ پـرـداـزـنـدـ (اـلـاـ «قدـ» تـرـجـمـنـشـدـهـ استـ). نـانـيـاـتـ حـمـدـهـ دـرـسـتـیـ بـرـايـ («يـسـتـهـزـيـ») نـيـسـتـ). / گـزـينـهـ (۴): فـعـلـ («أـسـتـهـزـهـ») مـعـهـولـاـ بـاـ حـرـفـ «بـ» بـهـ کـارـ مـیـ رـوـدـ کـهـ اـینـ حـرـفـ درـ تـرـجـمـهـ آـورـدـ نـمـيـ شـودـ وـ کـلـمـهـاـیـ کـهـ بـهـ حـرـفـ «بـ» مـیـ چـسـبـدـ بـهـ صـورـتـ مـفـعـولـ تـرـجـمـهـ مـیـ شـودـ.

۱۱۲۳ - گزینه (۱) کلمات مهم: «يـنـظـرـ»: نـگـاهـ کـنـدـ - «يـغـفـلـ»: غـافـلـ شـودـ - «تـأـثـيرـ»: آـشـكـارـ مـیـ شـودـ.

بررسی خطاها سایر گزینه ها: گزینه (۲): تمام (اضافی است). - عیب ها

(«الـآخـرـينـ» تـرـجـمـهـ نـشـدـهـ استـ). - اـشـتـابـاهـ («أـخـطـاءـ» جـمـعـ استـ). / گـزـينـهـ (۳): عـيـوبـ («عـيـوبـ» جـمـعـ استـ). - نـگـرـيـسـتـ («يـنـظـرـ» فـعـلـ مـضـارـعـ استـ). - آـشـكـارـ گـرـدـيـدـ («تـأـثـيرـ» هـمـ مـضـارـعـ استـ). / گـزـينـهـ (۴): خـواـهـدـ شـدـ (درـ جـمـلـهـ نـشـانـهـ مـسـتـقـلـ وـجـودـ نـدارـدـ).

۱۱۲۴ - گـزـينـهـ (۴) کـلمـاتـ مـهمـ: «أـشـجـعـ»: شـجـاعـ تـرـازـ - الشـبابـ

المـجـهـدـيـنـ»: جـوـانـانـ تـلـاـشـگـرـ - «يـقـفـونـ»: مـیـ اـیـسـتـنـدـ - «أـعـظـمـ مشـاـکـلـ»: بـزـرـگـتـرـ مشـکـلـاتـ

بررسی خطاها سایر گزینه ها: گزینه (۱): شـجـاعـ تـرـينـ («أـشـجـعـ» بـاـ «مـنـ» آـمـدـ، پـسـ تـرـجـمـهـ «شـجـاعـ تـرـازـ» صـحـيحـ استـ). - جـوـانـانـ («هـؤـلـاءـ» تـرـجـمـهـ نـشـدـهـ استـ). / گـزـينـهـ (۲): اـیـسـتـادـگـیـ کـرـدـهـانـدـ («يـقـفـونـ» فـعـلـ مـضـارـعـ استـ). / گـزـينـهـ (۳): شـجـاعـتـیـ («أـشـجـعـ» بـرـ وزـنـ «أـفـعـلـ» اـسـمـ تـفـضـيلـ استـ). - بـيـشـتـرـ اـزـ شـجـاعـتـ ... (چـنـيـنـ سـاخـتـارـيـ درـ عـبـارتـ عـرـبـيـ نـيـامـدـهـ استـ). - جـوـانـانـ (مانـنـدـ

گـزـينـهـ (۱) - بـزـرـگـ («أـعـظـمـ» اـسـمـ تـفـضـيلـ استـ).

- تأديب نفسه: ادب کردن خودش ← رد گزینه (۱)
- قبیل تأديب غیره: قبیل از تأديب دیگری ← رد سایر گزینه‌ها!
- خطاهای سایر گزینه‌ها: ۱۱۴۰ - گزینه (۱)

گزینه (۲): ضمیر «ه» در مقامه و ماله ترجمه نشد - فعل‌های جمله، مضارع هستند و به غلط مضاری ترجمه شده‌اند، ترجمة درست: «و در این دنیا مقامش او را سرگرم نمی‌کند و مالش او را مغفول نمی‌کند».

گزینه (۳): عَظَمٌ: مضارع است نه مضاری! عَظَمٌ: مجھول نیست! والله فاعلش! ترجمة درست: «و خدا را بزرگ می‌دارد، همان طور که خدا او را بزرگ داشته است!»

گزینه (۴): مات: فعل است نه اسم! انسیه: یعنی مونس او! ترجمة درست: «و این گونه هنگامی که بمیرد، رسول خدا عَلِيٰ مونس او می‌باشد».

۱۱۴۱ - گزینه (۱) کلمات مهم:

- لا تحزنو: غم مخوبید، غمگین مباشد (معنی «هرگز» یا «هیچ‌گاه» در آن نیست!) ← رد گزینه‌های (۳) و (۴)
- أعلى درجة: برترین مرتبه، بالاترین مرتبه (درجه مفرد است). ← رد گزینه‌های (۲) و (۳)
- إن: اگر ← رد گزینه (۴)، در ضمن در گزینه (۴) «تازمانی که» اضافه است!
- أكْبَرُ (بزرگ‌تر، بزرگ‌ترین) اسم تفضیل است و شاهدث یعنی «دیده‌ام» نه «شناخته‌ام»!

ترجمة درست عبارت، چنین است:
«این دو شهر، بزرگ‌ترین شهرهایی هستند که آن‌ها را دیده‌ام!»

۱۱۴۲ - گزینه (۲) کلمات مهم:

- بزرگ‌ترین شاعران: أكبر شعراء، أعظم شعراء (ترکیب باید اسم تفضیل + اسم جمع باشد). ← رد گزینه‌های (۲) و (۳)
- بود: کان ← رد سایر گزینه‌ها!
- شعر می‌گفت: فعل مضاری استمراری‌ها! که در عربی از کان + فعل مضارع ساخته می‌شه. پس می‌شه کان یعنیش، که یک کان در اول جمله داریم، بنابراین همون کافیه ← رد گزینه‌های (۲) و (۴)!

۱۱۴۳ - گزینه (۳) کلمات مهم:

- ترجمة درست: «قدرت خوبی است غرور در برابر ستمنگان!»
- گزینه (۲): پش: بد است، الآخرين: دیگران.
- گزینه (۳): حیاتی: زندگی من - الكوكب: ستاره

ترجمة درست: «ستاره خوبی است، ستاره سعادت من در آسمان زندگی‌ام!»

۱۱۴۴ - گزینه (۴) کلمات مهم:

- معلمهم: معلم‌شان، معلم خود (معلم مفرد است). ← رد گزینه‌های (۲) و (۳)
- أَنْ يَنْصُحُهُمْ: که آن‌ها را نصیحت کند (فعل و مفعولش هستند). ← رد سایر گزینه‌ها!
- کلمات قیمة (نکره است): کلماتی ارزشمند ← رد گزینه‌های (۱) و (۲)!
- تفیدهم: که برای آن‌ها مفید باشد (یک جمله کامل است). ← رد سایر گزینه‌ها!

۱۱۴۵ - گزینه (۴) کلمات مهم:

- بیشتر حیوانات: أكثر الحيوانات («کثیر من» یعنی «بسیاری از») ← رد گزینه‌های (۲) و (۳)
- سازگار کرده‌اند: قد کیفَت (فعل مضاری است) ← رد سایر گزینه‌ها!

در این گزینه رأیت و ازداد هر دو ماضی هستند و به استیاه مضارع ترجمه شده‌اند. ترجمة درست عبارت: «توجه (استیاه) فرزندانمان را به تلویزیون دیدم که زیاد شده است!»

۱۱۴۶ - گزینه (۳) نکات مهم:

- الأفضل للطالب: بهتر است برای دانش‌آموز (الأفضل اسم تفضیل است، در ضمن به وجود حرف «لی» قبل از الطالب توجه کنید) ← رد سایر گزینه‌ها!
- أن ينتخب: که انتخاب کند ← رد گزینه (۲)
- بدقة: با دقّت! (دقیق) و (دقیقاً نداریم!) ← رد سایر گزینه‌های (۲) و (۴)
- حتى لا يندم: تا پشیمان نشود ← رد گزینه‌ها!

۱۱۴۷ - گزینه (۱) کلمات مهم:

- قد تعلمت: یاد گرفته‌ام (که ماضی و للمتكلم وحده است). ← رد سایر گزینه‌ها!
- أن لا أتعجل: که عجله نکنم ← رد سایر گزینه‌ها!
- معاتبة: سرزنش کردن ← رد گزینه‌های (۲) و (۳)
- أحد: کسی، شخصی ← رد سایر گزینه‌ها!

بند ارتکبه: به خاطر گناهی که مرتب شده ← رد سایر گزینه‌ها!

۱۱۴۸ - گزینه (۴) نکات مهم:

- أراد: بخواهد ← رد گزینه (۴)
- أن يغفر ذنبه: گناهش را بیامزد، از گاه او در گذرد ← رد سایر گزینه‌ها
- زینوا: بیاراید (متعدی است). ← رد سایر گزینه‌ها!
- ما یلیق لآخرتکم: آن چه شایسته آخرتان است ← رد گزینه‌های (۲) و (۳)!

۱۱۴۹ - گزینه (۴) نکات مهم:

- من الذّی: از دنیا، از خود دنیا (چون قبلش هم به الدّنیا اشاره کرده، می‌توانیم از ضمیر «خود» استفاده کنیم). ← رد گزینه (۱)
- مادامت الفرصة باقیه لكم: تا فرصت برایتان باقی است ← رد سایر گزینه‌ها!

۱۱۵۰ - گزینه (۲) نکات مهم:

- شعرت: احساس کردم ← رد گزینه‌های (۱) و (۳)
- يَقْهَقِهَ: قهقهه می‌زند (مضارع است). ← رد سایر گزینه‌ها!
- يَسْخَرُ مِنْ: مراسخره می‌کند (این هم مضارع است). ← رد گزینه‌های (۱) و (۳)

عند عصیان رتی: هنگام نافرمانی از پروردگارم ← رد گزینه (۱)

۱۱۵۱ - گزینه (۳) نکات مهم:

- يجب أن ننظر: باید بنگریم! ← رد گزینه (۱) (به دلیل اضافی بودن «فقط») و گزینه (۲)
- حتى نغفل ← تا غافل شویم ← رد گزینه‌های (۱) و (۲)
- من ينظـر: کسی که بنگرد، کسی که نگاه کند ← رد گزینه‌های (۱) و (۴)
- يَسْتَشَنُ: فراموش می‌کند (فعل مضارع است!). ← رد سایر گزینه‌ها!

در ضمن سایر گزینه‌ها غلط‌های واضح دیگری نیز دارند.

۱۱۵۲ - گزینه (۳) نکات مهم:

- بعد از اسم اشاره، اگر اسم ال داری بیاید، باید اسم اشاره را مفرد ترجمه کنیم، یعنی ترجمة درست این عبارت، این حوری است: «مردم گناه می‌کنند و عده کمی از این گناهکاران توبه می‌کنند!»

۱۱۵۳ - گزینه (۴) کلمات مهم:

- أَفْضَلُ: برترین، بهترین ← رد گزینه (۲)
- من: کسی است که (آن است) غلطه! ← رد گزینه‌های (۱) و (۳)
- يَبْدأُ: بپردازد ب...، شروع کند به ... ← رد گزینه‌های (۱) و (۳)

نکن که درمانده می‌شوی، چون نفس انسان اثربردار است! / گزینه (۴): بیا تاز همدیگر عیب‌پوشی کنیم و آبروی یکدیگر رانبریم و غیبت نکنیم!

۱۱۵۳ - گزینه «۲» آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادرش را که مرده است، بخورد؟ پس از آن بدنان می‌آید! این آیه، ما را از «غیبت کردن» منع می‌کند.

۱۱۵۴ - گزینه «۲» ترجمه: دشمنی عاقل بهتر از دوستی نادان است. این عبارت با گزینه (۲) هم‌مفهوم است که می‌گوید: «اگر انسان دانا و خردمند به تو زهر داد بخور و به او اعتماد کن، اما اگر نادان به تو شیرینی داد قبول نکن!» معنای سایر گزینه‌ها بسیار واضح است و با عبارت موردنظر فاصله زیادی دارد.

۱۱۵۵ - گزینه «۳» به ترجمه گزینه‌ها دقت کنید!

گزینه (۱): این پیراهن‌ها چند تومان هستند؟ هفتماد و پنج هزار (تومان) ✓

گزینه (۲): مبلغ قدر شد؟ دویست و سی هزار شد. ✓

گزینه (۳): آیا از این ارزان تر هم داری؟ بله سفید و سیاه داریم. ✎

گزینه (۴): آیا شلواری بزرگ‌تر از این می‌خواهی؟ بله بزرگ‌تر از این می‌خواهم.

۱۱۵۶ - گزینه «۴» در این گزینه آمده است: «قیمت نقره از قیمت طلا ارزان تر است.» که براساس واقعیت کاملاً صحیح است.

ترجمه سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): انسان دور و نزد همکاران محظوظ است.

(کاملاً برعکس!) گزینه (۲): داور در مسابقه فوتبال هر گلی را می‌پذیرد.

(غلط است، چون گل‌هایی که خطاباشند، مردود می‌شوند.) گزینه (۳):

قیمت لباس‌ها براساس جنس تفاوت ندارد. (کاملاً برعکس!)

۱۱۵۷ - گزینه «۱» در این گزینه آمده است: «این پندی سودمند

است: کتاب، بدنه‌نشینی است.» که براساس واقعیت کاملاً برعکس است.

ترجمه سایر گزینه‌ها: گزینه (۲): پیامبران فرستاده شدند برای کم کردن عیوب‌های انسان. / گزینه (۳): خداوند کسب حرام را حرام کرده است.

گزینه (۴): سوره بقره بزرگ‌ترین سوره در قرآن است.

۱۱۵۸ - گزینه «۳» ترجمه عبارت: «بهترین کارها، میانه‌ترین آن‌هاست.» این عبارت به «میانه‌روی و اعتدال» دعوت می‌کند. این مفهوم در گزینه (۳) دیده می‌شود.

ترجمه گزینه‌های عربی: گزینه (۱): برترین ویژگی، مراقبت از زبان است.

گزینه (۲): بهترین باران کسی است که تو را به نیکی راهنمایی کند.

۱۱۵۹ - گزینه «۱» در این گزینه، دو عبارتی که در مقابل هم آمده‌اند به هم مربوط هستند: «این شلوارها چند تومان است؟» ← «شلوارهای

زنانه ۹۵ هزار تومان است.

ترجمه سایر گزینه‌ها: گزینه (۲): شلوارهایی بهتر از این‌ها می‌خواهیم. ←

این قیمت‌ها گران است. / گزینه (۳): قیمت این پیراهن مردانه چند است؟ ←

سفید و سیاه و آبی. / گزینه (۴): مبلغ چه قدر شد؟ ← بعد از تخفیف به من بده.

۱۱۶۰ - گزینه «۲» در این گزینه، آقوی (قوی‌تر، قوی‌ترین)، آزادل

جمع ارذل (پست‌تر، پست‌ترین)، ابغد (دورتر، دورترین) و اشهر (مشهورتر، مشهورترین) همگی اسم تفضیل هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): أحمر (قرمز) از رنگ‌های است و اسم تفضیل نیست.

أقل (کم‌تر)، أعلى (بالاتر، بالاترین) و أصفر (کوچک‌تر، کوچک‌ترین) اسامی تفضیل هستند. / گزینه (۳): أسود (سیاه)، أبيض (سفید) و أحمر (سبز) از

رنگ‌های است و اسم تفضیل نیستند. خیر اگر به معنی بهتر یا بهترین باشد، اسم تفضیل است. / گزینه (۴): أكثـر (بیشتر، بیشترین)، أصلـل (گمراحت، گمراحت‌ترین)

و أقدم (جلوtier، جلوtierین) اسم تفضیل هستند؛ اما أصبح (شد) فعل است.

۱۱۶۱ - گزینه «۲» در این گزینه آشـقـي (باتقواتر، باتقواترین)، أحـبـ (محبوب‌تر، محبوب‌ترین) و أعلمـ (داناتر)، داناترین همگی اسم تفضیل هستند.

- یامحیطی که: مع البيئة الآتى (فی درست نیست) ← رد گزینه‌های (۱) و (۲)
- در آن به سر می‌برند: تعیش فیها (باید ضمیر «آن» ترجمه شود، در ضمن فعل مضارع است). ← رد سایر گزینه‌ها!

نکات مهم: ۱۱۴۷ - گزینه «۳»

- دوره کردن: مراجعة ← رد گزینه‌های (۱) و (۴)

آسان ترین راه: أسهل طریق ← رد گزینه‌های (۲) و (۴)

یادگیری: تعلم (تعلیم یعنی باید دادن!) ← رد گزینه‌های (۱) و (۴)

در ضمن در گزینه (۲) إنما اضافه است!

ترجمه و مفهوم عبارت: «خداوند، همان‌طور که

آفرینش مرانیکو گردانیدی، اخلاص رانیز نیکونما!

این عبارت در واقع به صورت زیبا و سیرت زیبا در کنار هم اشاره دارد که

فقط با گزینه (۴) هم معنا نیست که می‌گوید: هرچه از یار رسد نیکوست

حتی اگر دشنام باشد!

ترجمه گزینه «۴»

رساتر است! معنی اش واضح! شعر روبه‌روش هم می‌گه: مثل صد باید سکوت

کنی و در موقع لزوم حرف بزنی، اونم حرف‌های ارزشمند مثل مروارید!

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): «بهترین برادرانانت کسی است که عیب‌هایتان

رابه شما هدیه کند» یعنی باید عیب‌های همدیگه رو دوستانه و مانند هدیه به

همدیگه بگیم، اما شعر فارسی می‌گه اول خودت و عیب‌های خودت رو بین،

بعد به عیب‌های بقیه بپرداز! / گزینه (۲): «بدترین مردم، انسان آ】 درور است!»

شعر فارسی امامی گه نیت و باطن آدمها باید شریف و سالم باشه و نمی‌شه از

روی ظاهر یا لباس، آدمها رو قضاوت کرد! / گزینه (۳): «آلوده‌شدن به گناه

بعد از ایمان، بد اسمی است!» شعر فارسی اما می‌گه اگر گناهکار باشی ولی

در دلت از خدا بترسی بهتره تا عبادت و پارسایی ات رو به رخ دیگران بکشی!

ترجمه و مفهوم گزینه (۴): «داناترین مردم کسی

است که علم مردم را به علم خود ببفرزاید: «دعوت به آموزش مردم با

آن چه می‌آموزیم» عبارت درباره اینه که از علم دیگران هم استفاده کنیم و

خودمون را داناتر و آگاهتر کنیم، نه این که به دیگران آموزش بدیم!

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): «بندگان خداوند رحمان کسانی هستند

که بر روی زمین با فروتنی راه می‌روند» در دوری از خود پسندی.

«و با آنان را روشی که بهتر است استدلل کن»: موضعه و گفتگو با دیگران

با کلامی نیکو! / گزینه (۳): «کسی که اخلاقش بد باشد خودش را عذاب

می‌دهد»: دعوت به اخلاق نیکو!

ترجمه عبارت: «خود پسندی صفت نکوهش شده‌ای

است؛ پس از آن دوری کنید» مفهوم عبارت واضح!

معنای گزینه‌ها: گزینه (۱): انسان‌های بزرگ خودبین نیستند، و خداشناسی

رانمی‌توانی در انسان‌های خودبین نیستند پیدا کنی! / گزینه (۲): کسی که افراط

و تغییر دارد به نتیجه نمی‌رسد؛ اما کسی که با آرامی و پیوسته حرکت کند،

موفق می‌شود. / گزینه (۳): خداوند تو را از خاک آفریده، پس مانند خاک

فروتن باش! / گزینه (۴): انسان فروتن انتخاب‌های هوشمندانه‌ای می‌کند و

هر چه پریاتر باشد تواضعش بیشتر است!

ترجمه و مفهوم عبارت: «بزرگ‌ترین عیب آن

است که آن چه در خودت مثل آن هست را عیب‌جویی کنی!» که با گزینه (۱)

هم‌مفهوم است که می‌گوید: «چرا مرا نصیحت می‌کنی، اول باید خودت را

یک نصیحت درست و حسابی بکنی!»

معنی و مفهوم سایر گزینه‌ها: گزینه (۲): اگر آینه (منظور دیگران است)

عیب تو را با صداقت و درستی بیان کرد، به جای اینه را بشکن و

ناراحت شوی، خودت را اصلاح کن! / گزینه (۳): با انسان‌های بد رفت و آمد

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): أَبْيَضُ (سیاه) از رنگ‌هاست و اسم تفضیل نیست. أَصْغَرُ (کوچکتر، کوچک‌ترین) و أَجْوَدُ (بخشنده‌تر، بخشندۀ‌ترین) اسامی های تفضیل هستند. / گزینهٔ (۳): أَرْحَمُ (مهربان‌تر، مهربان‌ترین) و أَغْلَى (گران‌تر، گران‌ترین) اسامی های تفضیل هستند. أَرْقَ (آی) از رنگ‌هاست و اسم تفضیل نیست. / گزینهٔ (۴): أَشَدُ (شدیدتر، شدیدترین) و أَكْبَرُ (بزرگ‌تر، بزرگ‌ترین) اسامی های تفضیل هستند، اما أَصْفَرُ (زرد) از رنگ‌هاست و اسم تفضیل نیست.

در این گزینه، الْأَفَاضِلُ جمع مَكْسُرُ الْأَفَاضِلِ (بتر) و اسم تفضیل است.

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۲): الْأَوَّارُ جمع مَكْتَسِرُ الرَّازِيرِ (اسم فاعل) - مَشْهُدُ (اسم مکان) / گزینهٔ (۳): الْأَخْتَرُ (قرمز) از رنگ‌هاست. / گزینهٔ (۴): الْخَيْرُ در اینجا به معنی نیکی است و اسم تفضیل نیست. در ضمن گفتیم هر جا که کلمه خَيْرٌ با الْ «ال» باید، قطعاً اسم تفضیل نیست.

در گزینهٔ (۳) هیچ اسمی بر وزن مَفْعَلٍ، مَفْعِلٍ و مَعْلَةٍ وجود ندارد.

در سایر گزینه‌ها اسامی مکان عبارت‌اند از: گزینهٔ (۱): مَأْوَى (مَأْوَى) (پناهگاه) / گزینهٔ (۲): مَطْعَمٌ (روستوان) / گزینهٔ (۴): مَرْقَدٌ (حرم)

در گزینهٔ (۱) أَعْلَمُ (می‌دانم) فعل است، نه اسم تفضیل. (من آن‌چه رانمی دانید، می‌دانم)

در سایر گزینه‌ها اسم تفضیل‌ها عبارت‌اند از: گزینهٔ (۲): أَشَدُ (شدیدتر) / گزینهٔ (۳): أَعْلَمُ (عالی‌ترین) / گزینهٔ (۴): شَرُّ (بدتر)

در این گزینه خَيْرٌ به معنی نیکی است و اسم تفضیل نیست. ترجمهٔ سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): بَهْتَرٌ برادرانتان کسی است که عیوب‌هایتان را به شما هدیه دهد. / گزینهٔ (۲): و اگر آن‌ها صیرمی کردند تا به سوی آنان خارج شوی قطعاً برایشان بَهْتَرٌ بود. / گزینهٔ (۴): بازمانده خدا (سرمایه) و سود حلالی که خدا باقی نهاد، برایتان بَهْتَرٌ است، اگر مؤمن باشید.

در گزینهٔ (۲): أَيْنَهُ: (این داشن آموز (دختر) از نظر عقلی از همکلاسی‌هایش در کلاس بَزْرَگٌ تر است. گفتیم که اگر اسم تفضیل برای مقایسه استفاده شود بر وزن أَفْعَلٌ و اگر به عنوان صفت استفاده شود، بسته به مذکور یا مؤثر بودن موصوف، بر وزن فَعْلَى یا أَفْعَلَ می‌آید. پس در این گزینه به جای گُبْرَى باید از أَكْبَرَ استفاده شود.

در سایر گزینه‌ها اسم تفضیل به درستی به کار رفته است: گزینهٔ (۱): أَطْوَلُ (طولانی‌ترین) / گزینهٔ (۳): أَرْحَصُ (ارزان‌تر) / گزینهٔ (۴): الْكُبْرَى (بزرگ‌تر) در این گزینه أَهْدَى (هدیه کند، آن را می‌بینند).

در این گزینه را به شما هدیه کندا! در سایر گزینه‌ها کلمات به درستی معربی شده‌اند: گزینهٔ (۱): شَرُّ (بدترین)؛ اسامی تفضیل / گزینهٔ (۲): مَقْرِبَةٌ (آرامگاه)؛ اسامی مکان / گزینهٔ (۴): الْمَحْمُولُ (کجاوه)؛ اسامی مکان

در این گزینه أَحَرُّ (کرم‌ترین) برای فعل أَفْدَمُ مفعول است. ترجمهٔ گزینه: «در این جشن، گرم‌ترین تبریکات را به مهمنانمان تقديم می‌کنم!» نقش اسم تفضیل در سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): أَقْلَلُ (کم‌ترین): خبر برای می‌باشد. گزینهٔ (۲): أَثْقَلُ (سنگین‌ترین): می‌باشد (خبرش: الْحُلُقُ) / گزینهٔ (۳): أَفْضَلُ (بهتر): صفت برای شیءیًّا

ترجمهٔ گزینه: «دشمنی عاقل از دوستی جاہل بهتر است.» خَيْرٌ در این گزینه خبر است برای مبتدا (غداشته).

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): مَعْلُومٌ (مشخص): اسم مفعول و صفت برای رزق / گزینهٔ (۲): أَوْسِطٌ (میانه): اسم تفضیل و مجرور به حرف بِـ / گزینهٔ (۴): مکارم جمع مکسر مُكْرَمَة (بر وزن مَفْعَلَةٌ است و اسم مکان نیست). مفعول برای فعل أَتَمَّ

ترجمهٔ گزینه: «بَهْتَرٌ فرزندان کسی است که به والدین خود احترام بگذارد» در این گزینه، أَحْسَنُ اسم تفضیل است. در سایر گزینه‌ها أَحْسَنُ فعل است:

گزینهٔ (۱): کسی که کارش را درست انجام دهد در پایان شاد می‌شود. / گزینهٔ (۳): نِيكِيَّ کن، همان‌گونه که پروردگاری به تو نیکی کرد. / گزینهٔ (۴): جوان نیکی کرد به کسی که به او بدی کرده بود.

ترجمهٔ گزینه: «آخر، پایان» اسم فاعل است و الآخر (دیگر) اسم تفضیل. در گزینهٔ (۱) الآخرين به معنی آیندگان است و اسم تفضیل نیست: «و برای من در آیندگان ياد نیکو قرار بده».

ترجمهٔ سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۲): تواضع امر زیبایی است که ممکن است در دیگران اثر بگذارد. / گزینهٔ (۳): گاهی از آن‌چه در دیگران است عیوب جویی می‌کنیم و خود آن صفات در ما نیز هستند. / گزینهٔ (۴): جاسوسی در کارهای دیگران تلاش زشتی برای کشف اسرار آنان است.

ترجمهٔ گزینه: «چه باسا از آن‌ها بهتر باشند».

در این گزینه خیر اسم تفضیل است، چون به معنای بهتر است. بررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): هیچ خَبَرٌ در سخنی نیست، مگر همراه عمل. / گزینهٔ (۳): پس شاید از چیزی بدtan باید و خداوند در آن خَبَرٌ بسیاری قرار دهد. / گزینهٔ (۴): کلام خَيْرٌ که فایده برساند بهتر از کتابی است که هیچ فایده‌ای ندارد.

ترجمهٔ گزینه: «نَزِدِيَّكُ ترین بندگان به خداوند در روز قیامت، بَيْشَرِتِين آن‌ها از نظر رحمت و كَمِتِين آن‌ها از نظر خشم است.» در این گزینه سه اسم تفضیل وجود دارد.

در سایر گزینه‌ها اسم تفضیل‌ها به شرح زیرند: گزینهٔ (۱): أَحْسَنُ (بهتر) ← أَسْلَمُ در این‌جا فعل است. (تسليم کرد) / گزینهٔ (۲): خَيْرٌ (بهترین) - أَوْسَطُ (میانه‌ترین) / گزینهٔ (۳): أَعْظَمُ (بزرگ‌ترین) - أَشَدُ (شدیدترین)

ترجمهٔ گزینه: «ممکن نیست که نعمت‌های خداوند بر ما شمرده شوند.» تَعْدَدٌ فعل مجھول است و أَتَئُمٌ نایاب فعل آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): أَحْسَنُ (نیکوترا): می‌تدای مؤخر و فی النساء: خبر مقدم از نوع جار و مجرور / گزینهٔ (۳): أَعْجَزُ (عاجزترین): مبتدا و من: خبر / گزینهٔ (۴): الأَمَانَةُ (امانت): مفعول به برای فعل لا يعتقد

ترجمهٔ گزینه: «بیشتر ورزشگاه‌های پیشرفت‌های جمهز به چراغ‌هایی شبانه هستند.» در این گزینه أَكْثَرُ (بیشتر) اسم تفضیل

و المَلَاعِبُ جمع مکسر مُلَعَّب (ورزشگاه) اسم مکان می‌باشد. بررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۲): مصانع جمع مکسر مَصْنَع (کارگاه) اسم مکان است و اسم تفضیل ندارد. / گزینهٔ (۳): أَحَقُّ (سزاوارتر) اسم تفضیل است و اسم مکان ندارد. / گزینهٔ (۴): در این گزینه، اسم مکان وجود ندارد، ولی اسم تفضیل وجود دارد. (أَغْلَى)

ترجمهٔ گزینه: «در این گزینه آخر (دیگر) اسم تفضیل است و صفت برای سبب (سبب آخر) دلیلی دیگر.

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): خَيْرٌ (بهترین): خبر برای أَئْتَ / گزینهٔ (۲): خَيْرٌ (بهتر): خبر برای لَيْلَةُ الْقُدْرِ / گزینهٔ (۳): شَرٌ (بدتر): خبر برای هُوَ (در فتوه)

- ۱۱۷۷- گزینهٔ ۳** ترجمهٔ گزینه: «فاطمه از نظر سن از دوستش بزرگ‌تر است.» با توجه به این که اسم تفضیل برای مقایسه استفاده شده که غلط است و باید به صورت «آخر» آورده شود.
- در سایر گزینه‌ها اسم تفضیل به شکل درست به کار رفته است.
- ۱۱۷۸- گزینهٔ ۴** در گزینهٔ (۱) اسم مکان وجود ندارد. مفتاح (کلید) اسم بر وزن مفعول است و ربطی به وزن‌های اسم مکان ندارد.
- در سایر گزینه‌ها، اسم‌های مکان به صورت زیرند:
- گزینهٔ (۲): متجر (مغازه) / گزینهٔ (۳): المکتبة (کتابخانه) / گزینهٔ (۴): القصاصون جمع مكسر المصنوع (کارخانه)
- ۱۱۷۹- گزینهٔ ۳** در گزینهٔ (۱): خوبی تو از دوستان پیشتر است! / گزینهٔ (۲): برایتان در همه اوقات خير می خواهم! / گزینهٔ (۳): در سخن پدرم غیر از خوبی ندیدم!
- ۱۱۸۰- گزینهٔ ۳** ترجمهٔ گزینه: «به خدا پناه می‌برم از شر کسی که ما به گناهان دعوت می‌کند.»
- در این گزینه، شر به معنای «شر و بدی» است و اسم تفضیل نیست.
- در سایر گزینه‌ها کلمات زیر اسم تفضیل هستند: گزینهٔ (۱): الأذل جمع أرذل (پست‌تر)، الأفضل جمع الأفضل (برتر) / گزینهٔ (۲): شر (بدترین) / گزینهٔ (۴): أعنى (بی‌نیازترین)
- ۱۱۸۱- گزینهٔ ۳** در این عبارت، فعل ثلاثی مجرد نداریم! أهذى از باب إفعال است.
- در ضمن در این عبارت: إخوان جمع مكسر أخ (برادر) و عيوب جمع مكسر غريب (نقص) هستند. هم چنین خیز (بهترین) اسم تفضیل و إلى در إليكم (به شما) حرف جر می‌باشد.
- ۱۱۸۲- گزینهٔ ۴** ترجمهٔ عبارت: «بهترین برادران شما کسی است که عیوب‌های شما را به شما هدیه دهد.» در این آیه هیچ اسمی که بر وزن فاعل با «م...» باشد نداریم؛ پس هیچ اسم فاعلی هم نداریم.
- ترجمهٔ آیه: «آن‌ها به روشنی که بهتر است گفت و گو کن. همانا پروردگارت به کسی که از راهش گمراه شده است داناتر است.»
- ۱۱۸۳- گزینهٔ ۴** در گزینهٔ (۱): تواب (بسیار توبه‌کننده) و اسم مبالغه است: «خداوند بسیار توبه‌کننده‌ان و پاک کننده‌گران را دوست می‌دارد.» بررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): الظواهر: جمع مکسر ظواهر و اسم فاعل / گزینهٔ (۲): أيام (روزها): جمع مکسر يوم - الدراسة (درس خواندن): مصدر است و مشتق نیست! / گزینهٔ (۳): الكافر (کافران) جمع مکسر الكافر (اسم فاعل) - نائم (خوابیده) و اسم فاعل
- ۱۱۸۴- گزینهٔ ۴** در گزینهٔ (۱): أجمل با «من» آمده و به معنای «زیباتر» است: (روستا ز شهر بسیار زیباتر است). ولی در سایر گزینه‌ها اسم تفضیل را با پسوند «ترین» ترجمه می‌کنیم:
- گزینهٔ (۱): درخت سکویا از بلندترین درختان جهان است.
- گزینهٔ (۲): شما بهترین امتنی هستید که برای مردم خارج شده‌اید.
- گزینهٔ (۳): مفیدترین داروها را برای این بیماری شناختم.
- ۱۱۸۵- گزینهٔ ۳** در این عبارت، اسم مفعول مزبد و فعل مجہول نداریم:
- مُضيّع (از بین برنده): اسم فاعل مزید المَحْكُمَة (دادگاه): اسم مکان
- أكْرَ (بیشتر): اسم تفضیل القاضي (قاضی): اسم فاعل مجرد

۱۱۹۶- گزینهٔ ۳

در این گزینه، **أجل** (گران‌قدرتر) اسم تفضیل است بررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): **أحب** (دوست دارم): فعل مضارع از باب إفعال / گزینهٔ (۲): آمتا (ایمان آورده‌یم): فعل / گزینهٔ (۴): **آخر** (خارج کرد): فعل ماضی

۱۱۹۷- گزینهٔ ۱

گزینهٔ (۲): اسم فاعل نفع: نافع (بر وزن فاعل) ← ثلاثی مجرد است. گزینهٔ (۳): اسم فاعل از باب تفعیل برای علم: **معلم** (علم، یَعْلَمُ، تعلیم) گزینهٔ (۴): اسم تفضیل برای صدق: **أصدق** (بر وزن أفعل)

۱۱۹۸- گزینهٔ ۲

اسم‌های مشتق عبارت‌اند از: قادیر (اسم فاعل) - أكثر (اسم تفضیل) بنابراین دو اسم مشتق در آیه وجود دارد.

۱۱۹۹- گزینهٔ ۲

اسم‌های مشتق در سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): الکرم (گرامی‌تر): اسم تفضیل / گزینهٔ (۳): **مخلص** (**مُحْلِّص**): اسم فاعل / گزینهٔ (۴): ذاته (چشیده): اسم فاعل

۱۲۰۰- گزینهٔ ۲

المجتب» در گزینهٔ (۲) اسم مفعول و مشتق است که در این عبارت مفعول فعل «جَرَبَ» است: «کسی که آزموده را تجربه کند، گرفتار پیشمانی می‌شود». در سایر گزینه‌های مشتق نقش فاعل دارند:

۱۲۰۱- گزینهٔ ۲

ترجمهٔ عبارت: درخت نفت درختی است که کشاورزان آن را مانند پرچین دور مزروعه‌های شان برای محافظت از محصول‌های شان در برابر حیوانات به کار می‌گیرند.

۱۲۰۲- گزینهٔ ۲

المرءون فاعل یستخدِم - مزارع مضاف‌الیه و محاصلی نیز مضاف‌الیه است. سه اسم مشتق در این عبارت وجود دارد:

۱۲۰۳- گزینهٔ ۱

مکتبة (اسم مکان)، ۲) **أكبر** (اسم تفضیل)، ۳) مکتبة (اسم مکان) در این گزینه «أعلى» همراه حرف «من» آمده، پس به صورت «بلند مرتبه تر» (صفت تفضیلی) ترجمه می‌شود و در سایر گزینه‌ها اسم تفضیل‌ها به شکل مضاف آمده‌اند، پس به صورت صفت عالی (ترین) ترجمه می‌شوند.

۱۲۰۴- گزینهٔ ۳

ترجمه گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): کوه دماؤن **بلندتر** از کوه دنا است. / گزینهٔ (۲): **برترین** مردم **سودمندترین** آنان برای مردم است. / گزینهٔ (۳): سوره بقره **بزرگترین** سوره در قرآن است. / گزینهٔ (۴): آسیا **بزرگترین** قاره‌های جهان است.

۱۲۰۵- گزینهٔ ۴

در این گزینه اسم تفضیل یا اسم مکان دیده نمی‌شود. دقت کنید که هر دو «**أحسن**» که در این آیه به کار رفته‌اند فعل هستند. **نيکي** کن همان طور که خداوند به تو **نيکي** کرد. دررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): **ملاعب** (جمع «ملعب» اسم مکان است. «أقربين، مراقبت از اين ورزشگاه‌ها بر هر هموطنی واجب است. / گزینهٔ (۲): **احسن**» اسم تفضیل است. **نيکي** و بدی با هم يکسان نیستند، با روشنی که **نيکوترا** است، پاسخ بدی. / گزینهٔ (۴): **احسن**» اسم تفضیل است. «پدران و مادران دوست دارند که فرزندان خود را در بهترین حال بینند.»

۱۲۰۶- گزینهٔ ۴

«فضلی» (بر وزن **مَفْعُل**) ← اسم تفضیل / «مکتب» (بر وزن **مَفْعُل**) ← اسم مکان ← در سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): **أعلى** (بر وزن **أَفْعُل**) ← اسم تفضیل / «مسجد» (بر وزن **مَفْعُل**) ← اسم مکان / **كَذَاب** (بر وزن **فَعَال**) ← اسم مبالغه / گزینهٔ (۲): **صُغرى** (بر وزن **فَعَل**) ← اسم تفضیل / «مزروع» (بر وزن **مَفْعُول**) ← اسم مفعول / **أَكْبَر** (بر وزن **أَفْعُل**)

اسم تفضیل / گزینهٔ (۳): آخر (بروزن **فَاعِل**) ← اسم فاعل / **صادق** (بر وزن **فَاعِل**) ← اسم فاعل / **منزل** (بر وزن **مَفْعُل**) ← اسم مکان در این گزینه «**مَجْلس**» بر وزن **مَفْعُل**» اسم مکان و **أَحْقَ** (بر وزن **أَفْعُل**) اسم تفضیل است.

در سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): **المكتبة** اسم مکان است، ولی اسم تفضیل ندارد. ← **أَذْهَب** (فعل مضارع است. / گزینهٔ (۲): **أَجْمَل**» اسم تفضیل است، ولی اسم مکان دیده نمی‌شود. / گزینهٔ (۳): **المَضْعَن**» اسم مکان است، ولی اسم تفضیل ندارد. ← **أَسْهَب** (اسم تفضیل است.

اسم‌های تفضیل ← **صَغْرِي** (بر وزن **فَعَل**) - **أَكْبَر** (بر وزن **أَفْعُل**) - آخر (بر وزن **أَفْعُل**) ← معنای **كارخانه** ← **مَضْعَن**» بر وزن **مَفْعُل** به پس مجموعاً **تا** اسم مکان و تفضیل وجود دارد.

دقت کنید که **أَيْضَ** به معنای **سفید**» اسم تفضیل نیست. در این گزینه کلمه **خير** معنای **بهترین**» می‌دهد، پس اسم **جَنَاحَة** است: من گفتم: نماز در این لحظه‌ها **بهترین** کاری است که همگی انجام می‌دهیم»

اما در سایر گزینه‌ها **خير** معنای **بهتر** یا **بهترین** نمی‌دهد، پس اسم تفضیل نیست: گزینهٔ (۱): داشن آموزم با خوشحالی گفت: «من **خوب**، از پروردگار جهانیان سپاس گرام»، / گزینهٔ (۲): به دوستانم گفتمن: **خَيْر** در چیزی است که رخداده، نامیدنشوید و ناراحت نباشید. / گزینهٔ (۳): خداوند به بندگان خود چفت: ما در این قرآن برای شما **خير** فراوانی را قرار دادیم. در این گزینه «**مکتبة**» اسم مکان، **مَدْرَسَ**» اسم فاعل و **أَكْثَر**» اسم تفضیل است.

در سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): **أَهْمَ**» اسم تفضیل بوده، ولی اسم مکان و اسم فاعل نیامده است. (دقت کنید که **مَكَارِم** با این که بر وزن **مَفَاعِل** است، ولی اسم مکان به حساب نمی‌آید چون معنای **مکان** «نمی‌دهد». / گزینهٔ (۲): **مُشْتَاق**» و **الصالحة**» اسم فاعل هستند، ولی اسم مکان و اسم تفضیل نداریم. / گزینهٔ (۴): **مَزَارِع**» (جمع «مزارعه») اسم مکان و **مَفَيْدَة** و **خَوَاضَ**» (جمع «خاصه») هر دو اسم فاعل هستند، ولی اسم تفضیل وجود ندارد.

اگر به معنای این عبارت به خوبی دقت کنید **أَحَبَ** یک فعل مضارع است: برادرم در زمان کودکی اش، فوتیل را دوست داشت. بررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): **بِلَدَتِين** کوه در ایران، دماوند است. ← **أَعْلَى**» اسم تفضیل است. / گزینهٔ (۳): **كَمْتَريْن** مردم از نظر رتبه در آخرت گناهکاران هستند. ← **أَقْلَ**» اسم تفضیل است. / گزینهٔ (۴): **كَبْرَى** (بر وزن **فَعَل**) اسم تفضیل است.

در این گزینه کلمه **أَقْدَر** همراه «من» آمده و معنای **توانتر** می‌دهد، پس اسم تفضیل است: من از تو در **ورزش توانترم** بررسی سایر گزینه‌ها: گزینهٔ (۱): من آن چه را که می‌خواهی می‌دانم. ← ترجمۀ عبارت نشان می‌دهد که **أَعْلَم**» فعل مضارع است. / گزینهٔ (۲): داشن آموز معلم‌ها را **أَرْجَمَيْ** داشت. ← **أَكْرَم**» فعل مضارع است. / گزینهٔ (۳): ارزش انسان به چیزی است که آن را درست انجام دهد. ← **أَحْسَنَ**» فعل است. در این گزینه **أَلَا** دارد و ثانیاً معنای **بهتر** یا **بِهْتَرِين** نمی‌دهد، پس اسم تفضیل نیست: «خیر در آن چیزی است که برای ما رخ داده است.»

اما در گزینه‌های دیگر کلمه **خير** معنای **بهترین** می‌دهد و اسم تفضیل است: گزینهٔ (۱): **بِهْتَرِين** شما از نظر عاقبت، نیکوترا نشاد را اخلاق است. / گزینهٔ (۲): این **بِرْتَرِين** کارها از نظر پاداش نزد خداوند است. / گزینهٔ (۴): بهترین چیزی که پروردگارمان به ما بخشیده همان سلامتی است.

نکته اگر بخواهیم اسم تفضیل را به عنوان صفت برای یک اسم مؤنث به کار ببریم، باید از وزن « فعلی » استفاده کنیم؛ مانند «الحديقة الصفرى» و «الحديقة الكبرى» در گزینه (۱)، اما در همین گزینه هم وقتی می خواهیم این دو کلمه مؤنث را با هم مقایسه کنیم، از «أحسن» (بر وزن «أفعل») استفاده می کنیم.

هرگاه بخواهیم دو چیز یا دو نفر را با هم مقایسه کنیم باید از اسم تفضیل بر وزن «أفعل» استفاده کنیم نه « فعلی » (حتی اگر طرفین مقایسه مؤنث باشند).

بنابراین در گزینه (۴)، «صغری من» نادرست است و باید به صورت «أصغر من» باشد!

کلمه «مساکن خانه‌ها» جمع مکسر «مسکن» و در ترتیجه اسم مکان است.

نکته کلمه‌ای که بر وزن «مُفَاعِل» است در صورتی اسم مکان محسوب می شود که اولاً مفردش بر وزن‌های اسم مکان باشد و ثانیاً در معنا بر مکان دلالت کند. در گزینه‌های (۲) و (۴) این سؤال، «مُفَاعِل» جمع مکسر «مُفْخَرَة: مَا يَهْبِطُ لِلْأَنْوَارِ وَ مُصَالَحٌ» جمع مکسر «مَصَالَحة: صَلَاحٌ» می باشند که هیچ کدام اسم مکان نیستند.

کلمه «الحسنى: برتر» بر وزن فعلی است و اسم تفضیل می باشد.

دقت کنید که در سایر گزینه‌ها «أعلم: می‌دانم» و «أَكْرَم: گرامی داشت» فعل هستند.

خطاهای سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): مجرور بحرف ال杰 (بعد) جزء حروف جز نیست، پس «الإيمان» هم مجرور به حرف جز نیست. / گزینه (۲): للمخاطب (این فعل از صيغة «للغائب» (مفرد مذکر غایب) است. به خاطر داشته باشید که هر فعل مضارعی که با «ي» شروع می شود حتیماً غایب است نه مخاطب. / گزینه (۳): مضاف إلیه (نقش این کلمه مفعول است).

خطاهای سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): من مصدر «إنعام» (أَتَّمَّ) در صيغه للغائب، بر وزن «يَقْعُلُ» است، بنابراین از باب «تفعيل» است، در حالی که «إنعام» از باب «إفعال» است. / گزینه (۳): ليس له حرف زائد (يَحْبُّ بر وزن «يَفْعِلُ») و از باب «إفعال» است، بنابراین يك حرف زائد دارد. - مفعوله «أَحَد» («أَحَد» فاعل است نه مفعول! دقت کنید که علاوه بر ترجمه از حرکت‌گذاری «أَحَد» می‌توانیم بهمیم که این کلمه نمی‌تواند مفعول باشد، چراکه مفعول هیچ‌گاه مرفوع نیست و این یعنی آخرش ضمه نمی‌گیرد. / گزینه (۴): مصدر ثلاثی مجرد (این کلمه مصدری بر وزن «تَفَاعُل» است، بنابراین ثلاثی مزید است).

خطاهای سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): فاعله «نا» (ضمیر «نا» فقط در صيغه للمتكلم مع الغير ماضی نقش فاعل را دارد و در سایر فعل‌ها مفعول است. فاعل این فعل «الآية» می‌باشد). / گزینه (۳): «لا» حرف لفظی المضارع (باتوجه به معنای جمله و حذف شدن «ن» از آخر فعل، «لا» از نوع نهی است نه نفی). - مزید ثلاثی بزيادة حرف «ت» (این فعل ثلاثی مجرد است، بنابراین حرف زائد ندارد). / گزینه (۴): من مصدر «تأخير» (به خاطر داشته باشید که اسم‌های تفضیلی که بر وزن‌های «أفعل» و «فعلی» هستند از فعل‌های ثلاثی مجرد ساخته شده‌اند، بنابراین نمی‌توانند از مصدر «تأخير» که از باب «تفعيل» است، ساخته شده باشند).

خطاهای سایر گزینه‌ها: گزینه (۲): مفرد: کبیر (مفرد آن «كبیر» است. دقت کنید که جمع مکسر «كبیر» کلمه «کبار» است).

وقتی بخواهیم دو نفر مؤنث را با هم مقایسه کنیم باید از وزن «أفعل» استفاده کنیم نه « فعلی »، پس گزینه (۳) غلط است و باید به صورت «صدیقتي أصغر من أختي ستًا» باشد.

نکته در گزینه (۴) «الفصلی» اسم تفضیلی است که به عنوان صفت یک اسم مؤنث به کار رفته برای همین بر وزن «فعلی» آمده است.

در این گزینه «خیر» معنای «خوبی» می‌دهد و اسم تفضیل نیست، ولی در گزینه‌های دیگر معنای «بهتر» یا «بهترین» می‌دهد و اسم تفضیل است.

ترجمه گزینه‌ها: گزینه (۱): شب قدر بهر از هزار ماه است. / گزینه (۲): پدربرزگ عزیزم من را به بهرین کارها که نماز است سفارش کرد. / گزینه (۳): پاک و منزه‌ی توای بورودگارم نام تو بهرین نام و یاد تو درمان است. / گزینه (۴): هیچ خیر در خواندن قرآن نیست وقتی که اندیشیدن در آن نیست!

در این گزینه «مجلس» اسم مکان است، ولی اسم مفعول در آن وجود ندارد. دقت کنید که « المتعلمون » به معنای «یادگیرندگان» اسم فاعل است نه مفعول.

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): «مزارع» جمع «مزارعه»: اسم مکان / «محاصيل» جمع «محصول»: اسم مفعول / گزینه (۲): «مطابع» جمع «مطبعة»: اسم مکان - «مضامين» جمع «مضمون»: اسم مفعول / گزینه (۴): «مُحَرّم»: اسم مفعول / «مساجد» جمع «مسجد»: اسم مکان

در این گزینه دو اسم تفضیل وجود دارد: «أَرَذل» و «أَفَاضِل» جمع «أَفْضَل» که هر دو در نقش فاعل هستند: «هرگاه فرومایگان حاکم شوند، شایستگان هلاک می‌شوند».

در سایر گزینه‌ها اسم تفضیل‌ها در نقش خبر ظاهر شده‌اند: گزینه (۱)، با آنان با روشنی که نيكتور است گفت و گو کن. ← «أَحَسْن» خبر است. / گزینه (۳): ساعتی اندیشیدن از عبادت هفتاد سال برتر است. ← «خیر» خبر است. / گزینه (۴): هر کس که شهوتش بر عقل او پیروز شود، از چهارپایان بدتر است. ← «شَرٌ» خبر است.

«أَعْلَم: می‌دانم» در این عبارت فعل مضارع است نه اسم تفضیل.

معنای عبارت: «می‌دانم که هر کس علم مردم را با علم خود گرد آورد، بسیار دانا است».

در گزینه‌های دیگر به ترتیب «أَنْقَى، أَنْجَحْ و أَحْسَن» اسم تفضیل هستند.

خطاهای سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): «أَحَبْت» در این عبارت، فعل مضارع و به معنای «دوست دارم» است و نباید آن را اسم تفضیل بگیریم: «علم‌هایی را دوست دارم که با کارهای خود به مردم سود می‌رسانند». اسم‌های تفضیل موجود در بقیه عبارات: گزینه (۱): «أَفَاضِل» (جمع «أَفْضَل») / گزینه (۳): «أَنْقَل» / گزینه (۴): «أَحَبْت» (الخير) در این گزینه هم «ال» دارد و هم معنای تفضیلی ندارد، پس اسم تفضیل نیست: «خیر در جیزی است که اتفاق افتاده».

اما در سایر گزینه‌ها «خیر» معنای «بهترین» دارد و اسم تفضیل است.

گزینه (۲): بهترین مردم کسی است که خود را برای نیکی اجبار کند. دقت کنید که در این عبارت دو کلمه «خیر» دیده می‌شود که اولی اسم تفضیل بوده و دومی اسم تفضیل نیست، اما چون در گزینه (۱) اسم تفضیل «خیر» اصلاً وجود ندارد، نمی‌توانیم این گزینه را پاسخ صحیح بدانیم.

گزینه (۳): بهترین کارها، میانه ترین آن‌ها است.

گزینه (۴): دوست دارم که در زندگی به بهترین کارها اقدام کنم. طبق قاعده، برای مقایسه مؤنث‌ها نیز از اسم‌های تفضیل بر وزن «أفعل» استفاده می‌کنیم نه «فعلی»، پس در این عبارت به جای «فُضْلی» باید از «أَفْضَل» استفاده شود. دقت کنید که «الأعمال» جمع غیر عاقل بوده و مفرد مؤنث فرض می‌شود.

گزینه (۳): مفرد ده: **ذَئْب** («ذَئْب: گناء» مفرد این کلمه است و جمع مکسر «ذَئْب: دُم» کلمه «اذناب» است). / گزینه (۴): مفرد (این کلمه جمع مکسر «خُلُق» می‌باشد و مفرد نیست).

۱۲۲۸- گزینه ۳ **خطاهای سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): اسم مفعول («محاولة: تلاش» مصدر باب مفاجعه است نه اسم مفعول.) / گزینه (۲): اسم التفضيل من مصدر «هدایة» و خبر (با توجه به ترجمة عبارت «أهدي: هديه کرد» فعل است نه اسم و چون بعد از موصول «فن» آمده نمی‌تواند خبر باشد!) / گزینه (۴): اسم مکان (با این که «البيت» در معنا بر مکان دلالت می‌کند، اما چون بر وزن‌های اسم مکان (مفعول - مفعول - مفعولة) نیست، اسم مکان به شمار نمی‌آید). - مضاف الیه (هیچ وقت بعد از اسم اشاره، مضارف الیه نمی‌آید).**

۱۲۲۹- گزینه ۳ **خطای این گزینه: الآيتين (این اسم مثنی است، پس باید حرف نون کسره داشته باشد: الآيتین) - الآخرین (این کلمه در این عبارت به معنای «دیگران» بوده، پس «الآخرین» صحیح است).**

۱۲۳۰- گزینه ۳ **خطای این گزینه: اجتنبوا (با توجه به معنای عبارت، این فعل باید امر و مخاطب باشد، بنابراین «اجتنبوا» صحیح است، چراکه امر باب «افتعال» بر وزن «افتَّلُ» می‌باشد).**

۱۲۳۱- گزینه ۲ **خطای این گزینه: محاولة (این کلمه مصدر باب «مفاوضة» است و باید به شکل «محاولة» نوشته شود).**

۱۲۳۲- گزینه ۲ **خطاهای سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): الآخرین (با توجه به معنای عبارت، الآخرین: دیگران» صحیح است). / گزینه (۳): الأولى (این عدد مؤنث «أول» است و باید بر وزن «فُلِي» باشد، بنابراین «الأولى» صحیح است). / گزینه (۴): تسعين (اعداد مضرب ۱۰ تا ۹۰) مانند جمع‌های مذکور سالم همواره به «ن» ختم می‌شوند و هیچ‌گاه تنوین نمی‌گیرند، بنابراین «تسعين» صحیح است).**

۱۲۳۳- گزینه ۴ **خطاهای سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): من (با توجه به معنای جمله و هم‌چنین این که بعد از این کلمه فعل به کار رفته است نمی‌تواند حرف جز «من: از» باشد بنابراین «من: کسی که» صحیح است). / گزینه (۲): أخوان (این کلمه مثنی بوده و معنای «دو برادر» می‌دهد در حالی که طبق مفهوم این عبارت، باید «إخوان» که جمع مکسر است، به کار برود). / گزینه (۳): جاذل (با توجه به معنای جمله و هم‌چنین علامت سکون در انتهای فعل می‌فهمیم که این فعل امر است و باید به شکل «جادل» بر وزن «فاعل» که از باب مفاجعه است، نوشته شود).**